

suluk

air greenland

Suluk-interview:
Avataarsuanit
sianerfigitinneq
Opkald fra det ydre rum
Calling from outer space

Tusass Music misiliguk, ulluni 7-ini akeqanngilaq

Kalaallisut nipilersukkat appimi
ataatsimoortut.

Tusass Music kalaallit nipilersugaannik digitalimik
erlinnartuutit pigiuagassatsinnik imaqarpoq.

Nipilersukkat nutaat qangarnitsallu.
Nipilersoriaatsit sakkukitsut sakkortuullu.
Qiimmannartut misigissusinitsisartullu.
Tusass Music – tamanut inissaqartitsisoq.

Sooq Tusass Music misilissaviuk?

- Nipilersukkat kalaallisoortut tusindtit
sinnerlugit tusarnaarneqarsinnaapput.
- Nipilersukkani nuannarisatit onlinekkut
imaluunniit offlinekkut tusarnaarsinnaavatit.
- Playlistit aalajangersimasut tusarna-
arsinnaavatit imaluunniit nammineq
playlistiliorlutit.
- Tusass Music Androidimiit imaluunniit
iOS-imiit aaneqarsinnaavoq.

49 kr./qaamm.

QR scanneriarlugu
appi mobilinni aaguk

tusass

tusassmusic.gl

Inuussutissarsiornermut siunnersuineq naleqarluartoq

Værdiskabende Erhvervsrådgivning

Inuussutissarsiornermi siunnersorti
Erhvervsrådgiver
Tulliaq A. Olsen

GrønlandsBANKEN sooq toqqassaviuk?

Immikkut ilisimasaqarneq: Nunatsinni aningaasaqarneq inuussutissarsiornerlu immikkut ilisimasaqarfigaagut.

Najukkami tunngaveqarneq: Kalaallit Nunaanni tunngaveqarluarpugut, aalajangikkagullu najukkami inuaqatigjinnut ajunnginnerpaaq pillugu toqqartarpagut.

Akisussaassuseqartumik aningasaliinerit: Aningaasaliinermi Kalaallit Nunaanni piujuartitsumik ineriertortitsinermut tapersiisut salliuuttarpagut.

Inuttut sullissineq: Siunnersornissannut piareersimavugut aningaasaliinissamullu aaqqiissut ilinnut tulluuttoq ilusilersornissaanut piareersimalluta.

Hvorfor vælge GrønlandsBANKEN?

Ekspertise: Vi har indgående kendskab til Grønlands økonomi og erhvervsliv.

Lokal forankring: Vi er dybt forankret i Grønland, og vores beslutninger træffes med lokalsamfundets bedste for øje.

Ansvarlige investeringer: Vi prioriterer investeringer, der bidrager til en bæredygtig udvikling i Grønland.

Personlig service: Vi står klar til at rådgive og hjælpe dig med at skræddersy din investeringsløsning.

GrønlandsBANKEN
www.banken.gl · Tlf. 701234

Suluk er grønlandsk og betyder *vinge*

Suluk is the Greenlandic
word for *wing*

Suluk
Sermitsiaq.AG-miit Air Greenland A/S
sinnerlugu saqqummersinneqarpoq.
SULUK produceres af Sermitsiaq.
AG for Air Greenland A/S.

Suluk is produced for Air Greenland Inc.
by Sermitsiaq.
AG, P.O. Box 150, 3900 Nuuk.

**Aaqqissuisuuneq/Ansvarshavende
chefredaktør/ Editor in chief**
Masaana Egede

Aaqqissuisut/redaktion/editing
Niels Ole Qvist
(akisuss./red./ed.)

**Aaqqissuisut ataaatsimiititaq/
redaktionsudvalg/editorial board**
Masaana Egede
Niels Ole Qvist
Katja Vahl

Nutserisut/oversættelse/translation
Tabetha Kreutzmann,
Sorlannguaq Petersen & Maria Holm

Ussassaarutit/Annoncer/Advertising
Nuunu Josefson
E-mail: annoncer@sermitsiaq.AG
P.O. Box 150, 3900 Nuuk
Tlf. + 299 27 96 94

**Ilulisorsorneqarfia/grafisk
tilrettelægning/layout**
Linda Lyberth Rachlitz

Saqqaa/forside/cover picture
Photo — ESA-J. Huart

Naqiterneqarfia/tryk/printing
Lyngé Olsen Group A/S
ISNN 0904-7409

www.sermitsiaq.ag

6	Tikilluarit Velkommen Welcome
10	Avataarsuanit inuulluaqqussut Hilsen fra Det Ydre Rum Greetings from outer space
26	Aasaq misigissaasoq Sanselig sommer Sensual summer
36	Sila qanoq ikkaluarpanluunniit kusanartoq Smuk i al slags vejr Beautiful in any weather
42	NUTAARSIASSAT NYT OM NAVNE NEWS ABOUT PEOPLE
46	Pujoq, nittaallat anorersuarlu Tåge, sne og storm Fog, snow and storms
54	Sapiitsuliortut qaortunik killallit Helte i hvide kitler All in white coats
64	Jan misigisassarsioqatigalugu På eventyr med Jan Adventures with Jan
72	Club Timmisá – angalanerit tamaat ilaavoq Club Timmisá – med dig på hele din rejse Club Timmisá – by your side throughout your journey
78	Ingerlaviiit Rutekart Route map
79	Nammineq timmisartuutit Egen flyflåde Our fleet
80	Akitsuuteqanngitsumik pisiarisinnaasat Toldregler Duty regulations
81	Siunnersuutit pitsasut ingerlaartilluni atugassat Gode råd undervejs Good Advice When Flying

PHOTO — AIR GREENLAND

Timmisartumut tikilluarit!

Suli ukiup uummataaniippugut, eqqarsaatit-sigulli aasaq killingusaamiittooq malugisinnavaarput. Aggeeqquaatigut. Aasat kinguliiit angalasuvut amerleriarujussuarput. Tikkuut qummuinnaq ingerlavoq, uagutsin-nullu inuiaat timmisartuutileqatigiiffiattut sakkortuumik piumasaqaateqalersitsivoq.

Ulluinnarni tamaanimiunut angallassisutut, takornariallu angallannerisa ingeralluarnissaanut suliassaq kivissavarput. Sapinningsarput tamaat suna tamarmi ataqatigiissarniarsarissavarput. Naluneqanngitsutuilli Issittumi silamit unammillerneqartartumit najugaqarpugut, kinguaattoornerillu pingitsoorneqarsinnaanngillat. Taamaattorli pilersaarutitsinnik allannguisariaqtilluta suliffeqarfipput allatut iliuuseqarnissaminut piareersimajuaannarpooq.

Uani Sulummi ulluinnarni sulinitssinni angallassisarnivut silasiortarnivullu pillugit atuarsinnaavutit. Tassani aamma angut timmisartortartsinnit qutsinnerujussuarmut tingisartoq naapissinnaavat, tassaasoq avataarsualiaartartoq Andreas Mogensen. Suluk immikkut ittorpassuarnik kunngikkormiunik aammalu kulturip, timersornerup eqqumiitsuliorerullu iluaniit tusaamasanik allanik immikkut ittunik apersuisarpoq. Taamaattorli aatsaavissuaq avataarsuaneersumik apersuivugut. Taamaattunik atuagas-saqartinneqaravit Suluk nuannaarlunilu tullusimaarpaq.

Angalluarina!

Jacob Nitter Sørensen
CEO, Air Greenland.

Velkommen ombord!

VI ER stadig i vinterens hjerte, men i tankerne aner vi sommeren i horisonten. Den kalder på os. De seneste somre har vi oplevet et stort boom i rejsende. Pilen peger kun én vej, opad, og det stiller skærpede krav til os som det grønlandske folks flyselskab.

VI SKAL i det daglige løfte opgaven som lokalbefolkningens trafikale livsnerve og samtidig få turisttrafikken til at glide smooth. Vi gør, hvad vi kan for at binde det hele sammen. Men vi lever som bekendt i Arktis med udfordrende vejr, hvor forsinkelser ikke kan undgås. Til gen-gæld kan vi garantere, at vores organisation er gearet til at iværksætte en plan b og c, hvis der sker forstyrrelser i fartplanen.

DU KAN læse mere om vores daglige arbejde med trafikafvikling og vejrudsiger i dette nummer af Suluk. Her kan du også møde en mand, der flyver langt højere end vores piloter, nemlig astronauten Andreas Mogensen. Suluk har bragt mange eksklusive interviews med kongelige og andre berømtheder fra kulturens, sportens og kunstens verden. Men det er alligevel første gang, vi har interviewet en person i det ydre rum. Suluk er glade og stolte over at kunne give dig den slags læseoplevelser.

Rigtig god rejse!

Jacob Nitter Sørensen
CEO, Air Greenland.

Welcome on board!

WE ARE still in the grip of winter, but in our minds we glimpse summer on the horizon. It is calling to us. In recent summers, we have experienced a passenger boom. It is all pointing one way: upwards, and this makes greater demands on us as the Greenlandic people's airline.

WE ARE essential to the operation of traffic for the local population on a daily basis and at the same time, it is our job to ensure tourist traffic runs smoothly. We do what we can to connect everyone. However, we live in the Arctic with challenging weather, where delays cannot be avoided. On the other hand, we can guarantee that our organisation is geared to enact plan b and even plan c when there are disruptions in the timetable.

YOU CAN read more about our daily work with traffic operations and weather forecasts in this issue of Suluk. You can also meet a man who flies much higher than our pilots and that is astronaut Andreas Mogensen. Suluk has printed many exclusive interviews with royals and famous people from the worlds of sports, culture and art. However, this is the first time we have interviewed a person who is in outer space. Suluk is happy and proud to be able to give you these kinds of reading experiences.

Have a nice flight!

Jacob Nitter Sørensen
CEO, Air Greenland.

air greenland group

air greenland

arctic excursions

greenland travel

hotel arctic

world of greenland

Air Greenland Groupimi ilisarnaatigut allanngortippagut

Air Greenland Group tassaavoq Air Greenlandip, Greenland Travelip, Hotel Arcticip, World of Greenlandip Arctic Excursionsillu ataatsimoorus-saat.

Ataatsimoornerput aamma ataqatigissumik suleriaaseqarnerput takutinniarlugu ilisarnaatigut allanngortippagut. Ataatsimoorluta angalanerit, unnuinerit, angalaarerit aammalu misigisassarsiorlitsinerit neqeroorutigisarpagut. Ilisarnaatit nutaat avatangiisigut aallaavigalugit ilusilersugaapput. Aasaanerani seqernup kaaviinnarnera, aputip qillalaarnera, arsarerit, illuigaq, iluliaq aamma arferup sarpia.

Inuiaqatigiiniimmik kalaallinit tamakkiisumik pigineqarpugut, inuiaqtigiit akuuffigisagut sinnerlugit piujuartitsineq tunngavigalugu ineriatortsitsineq anguniarparput. Ataatsimoorluta Nunarput siuarsaaqataaffigaarput.

Nye logoer i Air Greenland Group

Air Greenland Group er sammenslutningen af Air Greenland, Greenland Travel, Hotel Arctic, World of Greenland og Arctic Excursions.

For at understrege vores samhørighed, har vi skabt en ny visuel identitet. Sammen udbyder vi flyrejser, overnatning, ture og oplevelser. De nye logoer er designet ud fra vores omgivelser. Midnatssolen, en iskrystal, nordlyset, en igloo, et isbjerg og en hvalhale.

Vi er 100 procent ejet af det grønlandske folk, og stræber efter at bidrage til landets bæredygtige udvikling. Sammen arbejder vi for at løfte Grønland.

Know who to call

Air Greenland Charter – your full-service aviation partner in Greenland

Whatever your aviation needs to, from or in Greenland, Air Greenland, with more than 60 years of experience, is your preferred partner.

- Book your own aircraft – a diverse fleet of both' helicopters and aircrafts operating daily in Greenland
- Cruise ship passenger/crew change
- Mineral exploration
- Scientific expeditions
- Flightseeing
- Heliskiing
- Construction projects
- Search and Rescue
- Air Greenland Group solutions – include travel agency and scheduled services for the most cost and time efficient solution adapted to your needs

Air Greenland is the national flag carrier of Greenland, wholly owned by the local autonomous Government of Greenland. Air Greenland activities and investments contributes directly to the Greenlandic society.

Know who to call

+299 70 19 60

Charter@airgreenland.gl
airgreenland.com/charter

Air Greenland is the only operator in Greenland that is BARS registered, an International Aviation Safety Program. We have since 2022 registered at "gold" status, the highest level of the program.

air greenland

Timimik aalatitsinerulerniarnermut peqataagit

Timigissarneq aalanerlu peqqissutsimut nukittorsaataasarp-put, inuunermik nuannarisaqarnermik annerulersitsisar-lutik, ataqatigiinnermik ikinngutiginnermillu aamma sinil-luarnerunermik tunniussaqartarlutik. Innuttaasulli timimik aalatitsinermi ileqqui qanoq ippat? Tamanna misissuinermi nutaami Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiata suliari-tissimasaani qulaajarneqarpooq. Siullermik nutaarsiassaq nuan-nersoq: Inersimasut tamangajammik ullaat tamaasa timiminnik aalatitsisarput – eqqiaanermi, umiatsialerinermi, suliffimminni

sunngiffimminnilu, amerlasuut timersornermik timigissar-nermillu aallussivigaanni, aalasarlutik. Arnat angutinut sanilliullutik timiminnik aalatitsinerusarput. Misissuinermili aamma paasissutissaqarpoq pitsaannginnerusunik. 15-24-nik ukiullit angajoqqaaminninngarnit aanaakkuminnungarnillu annikinnerujussuarmik pinngortitamiittarput. Inersimasut qulugaangata pingasuinnaat meeqqatik ernuttatilluunniit ilagalugit pinngortitami timiminnik aalatitsisarput. (*Najoqqutaq: Sermitsiaq.AG*).

Bliv en del af bølgen

Motion og bevægelse styrker helbredet, øger livsglæden, giver sammenhold og kammeratskab og bedre søvn. Men hvordan står det til med befolkningens aktive vaner? Det belyses i en undersøgelse, som Grønlands Idrætsforbund står bag. Først den gode nyhed: Næsten alle voksne bevæger sig til dagligt – de gør rent, ordner båden, bevæger sig på jobbet og i fritiden, hvor mange dyrker idræt og motion. Kvinderne er mere aktive end mændene. Men der er også mindre positive oplysninger i undersøgelsen. De 15-24-årige er meget mindre aktive i naturen sammenlignet med forældre- og bedsteforældregenerationen. Blot 3 ud af 10 voksne er aktive i naturen sammen med deres børn eller børnebørn (Kilde: *Sermitsiaq.AG*).

Be a part of the trend

Exercise and movement strengthens your health, increases your joy of life, makes for social cohesion and unity and improves your sleep. What is the situation regarding people's exercise habits? A survey carried out by the Sports Confederation of Greenland provides answers. First the good news. Almost all adults are active each day – they do household cleaning, work on their boats, are physically active at work and during leisure time where many enjoys sports and exercise. The women are more active than the men. But there is also less positive news in the survey. The 15-24 year olds are less active outdoors than their parents' and grandparents' generation. Only three out of ten adults are active in nature compared to their children or grandchildren. (Kilde: *Sermitsiaq.AG*).

Din logistikekspert i Grønland

Vi kan dække hele forsyningsskæden – naturligvis tilpasset vores kunders produkter og behov. Med vores lokale medarbejdere og globale erfaring falder det os helt naturligt.

Blue Water har kontorer i Nuuk, Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat samt et stærkt agentnetværk, som gør det muligt for os at dække hele Nordatlanten.

Besøg www.bws.gl hvis du vil vide mere.

Vi tilbyder blandt andet:

- › Fragt
- › Flytteservice
- › Havneagentur
- › Lagerløsninger
- › Toldbehandling
- › Vareforsikring

**BLUE
WATER
GREENLAND**

[KAL] Andreas Mogensen avataarsualiartaammi qangatasoq. Taassuma oqarnera naapertorlugu oqimaassuseqanngitsutut misigisimaneq kiffaanngissuseqarluinnartutut misinnarpooq.

[DK] Andreas Mogensen svævende frit ombord på rumstationen. Vægtløshed er den ultimative følelse af frihed ifølge ham.

[GB] Andreas Mogensen, floating freely on board the Space Station. Weightlessness is the ultimate feeling of freedom, according to him.

ASSILISOQ — ESA - European Space Agency

Avataarsuanit inuulluaqqussut

Nunarsuup qaavanit qutsisorujussuarmi avataarsuani angalaqataagit, tassani Suluk aamma **Sisimiuni ilinniarnertruunngorniarfimm** **3.g-t** avataarsualiartartoq Andreas Mogensen, nunat tamalaat avataarsualiartaataanniittooq apersorpaat

ALLATTOQ: [Malik Milfeldt, snowflake.gl](#)

Ukiaanerani kingusissukkut nunat tamalaat avataarsualiartaanni, nunarsuup qaavanit 400 kilometerit misaaanni qutsitsigisumiittumit videokkut nalunaqaqtat akunnerata affaanik sivisussusilimmik nalunaaruteqarpooq.

– Hi Malik, welcome to the international spacestation! Kommandør i aamma avataarsualiartartoq, Andreas Mogensen, pisortatigoortumik oqaatsit atorneqartut atorlugit taama oqarpooq.

Ukiap aallartilaarnerani Sulummit aallartitaq Sisimiuni KTI GUX-imi 3.XZ-inik suleqateqarpooq, tassani Det Europæiske Rumagentur (ESA) aqqutigalugu Andreas aporsorniarlugu, toqqaannartumik apersuineq aqqissuunneqarsinnaanngimmat.

Ullut ilaanni oktoberimi, avataarsualiartarfip nalunaqaqtat

akunneranut 28.000 kilometerinik sukkassuseqarluni ingerlanelani, avataarsualiartartoq akissuteqarluni videoliorpoq. Piffissami apeqqutinut akissuteqarnermini avataarsualiartaat qaasuitsup killinganit sikuiuitsoq kujalleq tikingajallugu isorartussutsimik ingerlareerpoq.

Andreas polomik ESA-mik ilisarnaatilimmik tungujortumik tujuuluaraqarpooq aammalu Huginnip ilisarnaataanik saqqarmioqarpooq – immikkut suliaqarfigisaata taaguutaa – kiisalu aqqa sakiaani allassimavoq. Tunuani takuneqarsinnaapput Erfalasorput, Dannebrog aamma Merkið (Savalimmi erfalasuat) inimi mikisumi ledninginik, nakorsaatnik, kabelnik karabininillu ulikkaartumi. Passimmiua titaniumimik sanaajusoq passianut atalluarpoq, kisianni nalunaaqutaaraq Omega Speedmaster X-33, oqalunnerani ussersorneranilu qummut ammullu nikittartoq takuneqarsinnaavooq. iPad velcromik qilerneqarsimasoq tigummiarpaa, tassanilu Kalaallit Nunaannit apeqqutit nassiuunneqarsimasut atuarlugillu akisarpai.

Oqimaassuseqanngitsutut misigineq

2023-mi aggustip 26-aní aappasaanik avataarsualiartinnani Angalanissaq siogqullugu ukiopassuarni sungiusarsimavoq – avataarsualiartaammik ‘Dragonimi’ aquttutut, NASA-meersuunani siullersaalluni Amerikamiut avataarsualiartaataannut aquttuluni. Sisimiuni atuartut aallaqqammut apeqqutigaat oqimaassuseqannginneq qanoq misinnarnersoq, naluttarfimmni sungiusarnermut sanilliullugu qanoq innersoq aamma avataarsuani napparsimalertoqartarnersoq.

– Oqaluttuariuminaappoq, aallarniutigalugu oqarpooq. Avataarsualiartaatip iluani qangatavunga, nukinnik atuinissaq pisariaqanngilaq. Kiffaanngissuseqarluinnartutut misigisimanevuq. Inussannik toorsiakkuma ingerlaannaq sangussaanga. Naluttarfimmni tamanna sungiusarsinnaanngilarput, kisianni nunarsuarmi tassa tamatuma tamatuma misiginissaanut qaninnersaavoq.

– Avataarsuani aalanermi merianngusoqartarpooq, Andreas nangilluni oqarpooq. Avatangiisit maani allaanerujussuunerat pis-

sutigalugit, pingaartumik siullermik avataarsuanut angalagaanni, uppinnaveersaatit atorsinnaangikkaangata. Taamaattumik amerlasuut akunnerni imaluunniit ulluni siullerni uissanggulertarpuit meriartarlilltu, taamaattumik nalinginnaasorujussuovoq.

Inissaqarnerorusuttut

GUX-imi klassip aamma suna maqaasinerpaaneraa alapernaaserfiagat, aammalu nuliani 'anersaartorfeqalaarnissamik' (need space) pisariaqartitsilluni oqarfiginikuuneraa paaserusuppaat.

- Ilaquattakka maqaasivakka, kisianni tamatuma saniatigut asuki. Aap, silaannarissoq aamma aneernissamut periarfissaqarneq, seqernullu qinngornerata maluginissaa, ivikkat orpiillu tikki. Kisianni maaniinnissaq aamma immikkut periarfissatsiallassuuvoq, taanna oqarpoq, apeqqullu marloqiusamik paasineqarsinnaasoq tikikkamiuk niptuumik illarpoq, qungujorujussuarlunilu akivaa:

- Qaammatit arfinilikkaarlugit angalasarnera paasisinnaagaa isumaqarpunga.

Avataarsuani eqqakkat navianartortaat

Avataarsuani misissuisarfiat arjalinnik katitikanik immikkoortortaqarpoq, attaveqaqtigiinnikkullu Nunarsuarmut attaveqarluarpoq, taamaattumik avataarsualiartartut ilaquattaminnut, ikinngutiminnut aamma misissuisarfiup qitiusoqarfianut sianer- niarneq ajornanngilaq.

Qaammatasat avataarsuanut aallartinneqartartut amerliartuinnarput, tamatumalu avataarsuani eqqakkat nassatarisarpai, taakkulu avataarsualiartartunut avataarsuanilu misissuisarfimut ulorianartorsiortitsisinnaapput. Qujanartumik Amerikamiut radariisa eqqakkat amerlanersaat, allaat centimeterialuinnarnik angissuseqartut paasisinnaavaat.

- Eqqakkat tungitsinnut ingerlasut pillugit nalunaarfigineqartpugut, kaaviiarnitsimi qaffasinnerusumut appasinne- sumulluunniit inississinnaasarpugut, ilaatigullu kingusina- tumik nalunaarfigineqartarpugut, pisunilu amerlanngitsuni avataarsuani atisat atortakkavut atisariaqartarpavut, avataarsualiartaammut sillimmataasumut ikisarluta. Avataarsualiartaat naqtsinikillissagaluarpat nunarsuarmut utertinneqartariaqaler- sinnaavugut. Eqqakkanut mikinernut nakkutigineqarsinna-

ngitsunut avataarsualiartaat illersuuteqarpoq, mikisunut 1 centimeterinit mikinerusunut illersuutaasumik, taanna nassuaaqqis- saarpoq.

Nerisassat, imeq aamma sinittarneq

Immikkoortortaqarfiit assigiinngitsut tamarmik immikkut ma- toqarput, taamaallilluni ajoqusernit killilerneqarsinnaallutillu iluarsaassinermut atortunik nassatanik iluarsaanniarneqarsin- naaniassammata.

Naak avataarsualiartaat qaammatnik akuttussilimmik inut- taqanngitsunik aallartitsilluni pilersorneqartaraluartut, ataaseq atoqattaarneqartarpooq, tassa imeq.

- Imeq, kaffi, te aamma juice imertarpavut, taakku nerisassa- tuulli puussiaaqqaniittarput. Amerlanertigut qeritillugit panertitat imaluunniit qajuusaasanit nerisassiat, mamaqarpallaanngitsut aamma amerlanertigut tarajoqanngitsut, taratsut timinut oqimaas- suseqanngitsunut ajortumik sunniuteqartarnerannik isumaqar- toqarmat. Taamaammat nerisassat susunnissusillit maqaasisar- pakka, assersuutigalugu iffiat. Maani nerisassat issorsimassusaat naalungiarsuit nerisassaannut assersuunneqarsinnaapput.

- Erngup 95 procentiata missaata atoqjinneqartarnera immik- kuullarissutaavog, qooq, kiagunnermit isugutak, aamma silaan- naap isugutannera ilanngullugit, taakku katarsorneqartarpooq, salinneqarlutik imerneqarsinnaasunngortinneqartarpooq. Imeq aamma silaannaliornermut atorneqartarpooq, tamannalu innaal- lagiaq atorlugu erngup molekylitai avinneqartarpooq, taamaallillutik iltinngorlunilu brintinngortarpooq.

Ilti avataarsualiartaatip iluanut ingerlatinneqartarpooq, brintilu atorneqarsinnaangitsoq avataarsuanut anisinneqartarpooq.

Pisariaqartitanut allanut tunngatillugu, soorlu sinittarneq pillugu avataarsualiartartup qanoq pisarneranik nassuaanermi siunissami takorluukkiatut ittumik imaluunniit Spiderman filmit takorloorneqalersarpooq:

- Sinitarneq pisariitsuararsuovoq, tassami sinifinni pisaria- qartitsinngilagut, silaannarmi qangataannartaratta. Sinngup puua kisiat pisariaqartipparrput, taanna iikkamut, natermut imaluunniit qilaamut qilerlugu aalajangertarparput, taamaallilla sinitsilluta qangatalluta ingerlaannginniassagatta, Mogensen oqaluttuarpooq.

[KAL] Avataarsualiartaat avannamut gradit 51,5-it aamma kujammut 51,5-it akornanni ingerlaarternermini Issittooq imaluunniit Sikuiutoq Kujalleq qulaallugit ingerlaarfisangilai, kisianni avataarsualiartartut arsnerit, kiisalu Atlantikup kujasinnerusortaani ililiarsuit takusarpaat.

[DK] Rumstationens baner mellem 51,5 grader nord og 51,5 grader syd fører ikke over Arktis eller Antarktis, men nordlys har astronauterne set, samt isbjerge i det sydlige Atlanterhav.

ASSILISOQ – ESA - European Space Agency

[GB] The Space Station's path between 51.5 degrees north and 51.5 degrees south does not pass above the Arctic or the Antarctic, but the astronauts have seen the northern lights as well as icebergs in the southern Atlantic.

[KAL] 2017-imit assi russinit, avataarsualiartaatip aquanit nunarsuarmut isikkiveqartoq. Qaammataasat avataarsuanut aallartinneqartartut amerliartuinngarput, tamatumalu kingunerisaanik avataarsuan eqqagaqarnerulerpoq, taakkulu avataarsualiartartunut navianartorsiorteratarsinnaapput.

[DK] Et billede fra 2017 af den russiske, bagerste del af rumstationen giver et godt indtryk af udsigten mod Jorden. Flere satellitter sendes ud i rummet, og med det følger mere rumskrot, som potentielt kan udgøre en fare for astronauterne.

[GB] A photo from 2017 of the rear, Russian part of the Space Station provides a fine impression of the view of the Earth. Many satellites are sent into space, resulting in space junk, which can potentially be dangerous for the astronauts.

ASSILISOQ – ESA-European Space Agency

Meeraanermi takorluugaq

Andreasip qulinik aqqanilinnuunniit ukioqarluni NASA-p Apollollu qaammammut angalanerat tusaqqaramiuk avataarsualiartunngornissani takorloorsimavaa. Taassumunnga avataarsualiarneq ilisimatusarnikkullu misileraanissaq takorluugaalluarnerpaavoq. Huginn-imi misissuiartornermi teknologinik nutaanik misileraanermut tunngavoq, ilisimatusarnikkullu misileraanerit nunarsuarmi inuunermut iluaquatasut, siunissamilu ungasinerusumut avataarsualiarnernut, soorlu Marsimut tunngasunik misileraanerit pineqarpuit.

– Avataarsualiartartutut atorfik takorloorsinnaasanni pissangarnerpaaavoq, allanullu taamatut takorluugaqartunut siunnersuuteqassaguma, taava ilungersorluni sulinissaq siunnersuutigaara, tamannalu aamma nammineq suliffeqarfimmik aallartitsiniarnermi, politikeringngorniarnermi, nipilersortartunngorniarnermi imaluunniit timersortartutut tusaamasangngorniarnermi atuuppoq. Ilungersorluni sulinissamik pisariaqtitsiffiuvooq, taanna avaqqunneqarsinnaanngilaq. Avataarsualiartartunngorniaraanni ilisimatusnermik imaluunniit teknikimik ilisimasqaarnissaq pingaaruteqarpooq, aammalu pinngortitamik ilisimatusarnermi teknologimillu paasisimasaqarluarinnissaq pingaaruteqarpooq, taanna oqarpooq.

Kunngissaq Frederik Sulummi allaaserisami siusinnerusumi Andreas ullaatsinni maligassiuisut amerlanngitsut ilagiaat oqatigaa. Meeraanerminilu kikkut nuannaartorisimanerai oqaluttuaqquneqarami, tuluit 1900-kunni ilisimasassarsiorlutik angalasartut soorlu Sir Ernest Shackleton, Robert F. Scott imaluunniit Norgemiu Roald Amundsen, nunanit killernit ilisimasassarsiorluni angalasuni siullersaalluni Sullualummik nassaartuusoq eqqaavai.

– Meeraallunga paasisat, nunarsuaq tamakkerlugu angalaneq, inuit kulturillu nutaat nunallu nutaat tikeraarnissaat soqutigisarpakka. Isumaqpungu tamanna ullumikkut avataarsualiartartuuninnut isumassarsiortitsisuusimasoq, taanna eqqarsarpooq.

Kalaallit Nunaat qulaattanngikkaat

Avataarsualiartaatip avannamut gradit 51,5-it aamma kujammut 51,5-it akornannii ingerlaartarnera pissutigalugu, Issittoq imaluunniit Sikuitsoq Kujalleq toqqaannartumik qulaattanngilai, taamaattimilu Kalaallit Nunaat takujuminaattarpooq, naak nunap

kujataatungaa takuneqarsinnaasussaagaluartoq.

Naak avataarsualiartaatip nunarsuaq ullormut 16-eriarlugu kaajallattaraluaraa, Andreasip Kalaallit Nunaat suli takusimangilaa, kisianni illuanik arsarnerit takusarpai.

– Takullugit tupinnraqaat, tassami qaamanerat qorsorpaluttoq kisiat takusangngilarput, aappaluttortaa aamma qorsuit qulaani qaammarneqalersartoq takusinnaasarpapput. Ulussaarsuaqarneranut atatillugu kallertarnera aamma avataarsuanit takullugu tupinnartarpooq, taamatullu aamma avataarsualiartaammi qulliit qamikkaangatsigit ullorissat milliardit takusinnaasarpavut.

– Takusat tupinnartaqaat, avataarsualiartaammi naalagaq 47-nik ukiulik oqarpooq.

Avataarsualiartartut nunarsuup aallartitarai

Sulummi allaaserinnittup avataarsualiartaatip inissismanera app-ikkut malinnaaffigaa, piffissallu sivikitsup iluani Vancouver Islandip avannaanit Rio de Janeirop avannaanut periikatappooq. Andreas Mogensenip saniatigut avataarsualiartartunik USA-mit, Ruslandimit aamma Japanimit avataarsualiartaat inuttaqarpooq.

– Avataarsuanut aallartinneqaraangatta inuiaassutsivut nunarsuarmut qimattarpavut, tamattalu nunarsuarmit aallartitanngortarpugut. Tamatta inuuvugut, naligiissumik eqqarsartut aamma assigiinnik anguniagaqluta, ilisimasavut aamma nunarsuarmi inuunerup tamanut pitsaaneerulersinniarlugit takorluugaqarluta soleqatigiittarpugut.

– Taamaakkaluartoq inuiaassuseq sunniuteqartarpooq, taamaat-tumillu danskit, kalaallit aamma savalimmiormi erfalasuisa misissuiartornermi matumanii sinniisuffittut nassarneri tuliusimaarutigaakka. Kisianni siullermik inuuvugut assigiimmik anguniagaqtut, soleqatigiinnikkullu qanoq angusaqarsinnaanermut assersuutissaasinaassalluta neriuutigaarpuit.

Assersuutitut avataarsualiartartup naatsorsuutigineqartutut februaari 2024-p tungaanut angerlarsimaffigigallakkani eqqaavaa:

– Nunat tamalaat avataarsualiartaataat asseqanngilaq, maskiinanilu katitersimasatsinni nunarsuup avataansi kaaviaartitatsinni tupinnarnerpaat ilagaat, taannalu maanna ukiut 23-t sinnerlugit atuuppoq – nunat tamalaat soleqatigiinnerisigut angusinnaasanut uppernarsaatissatsialak, taanna naggasiivoq. *

Misigisassarpassuit qaninnerulerput

Kammalaatit, ilaquuttat misigisassarpassuillu ungasinngillat.

Fly'n' sleep aqqutigalugu inniminniaarit
akikinnermillu angalallutit.

Siumuinnaq taamaallaat

2.595,-

DKK-imiit

Fly 'n sleep

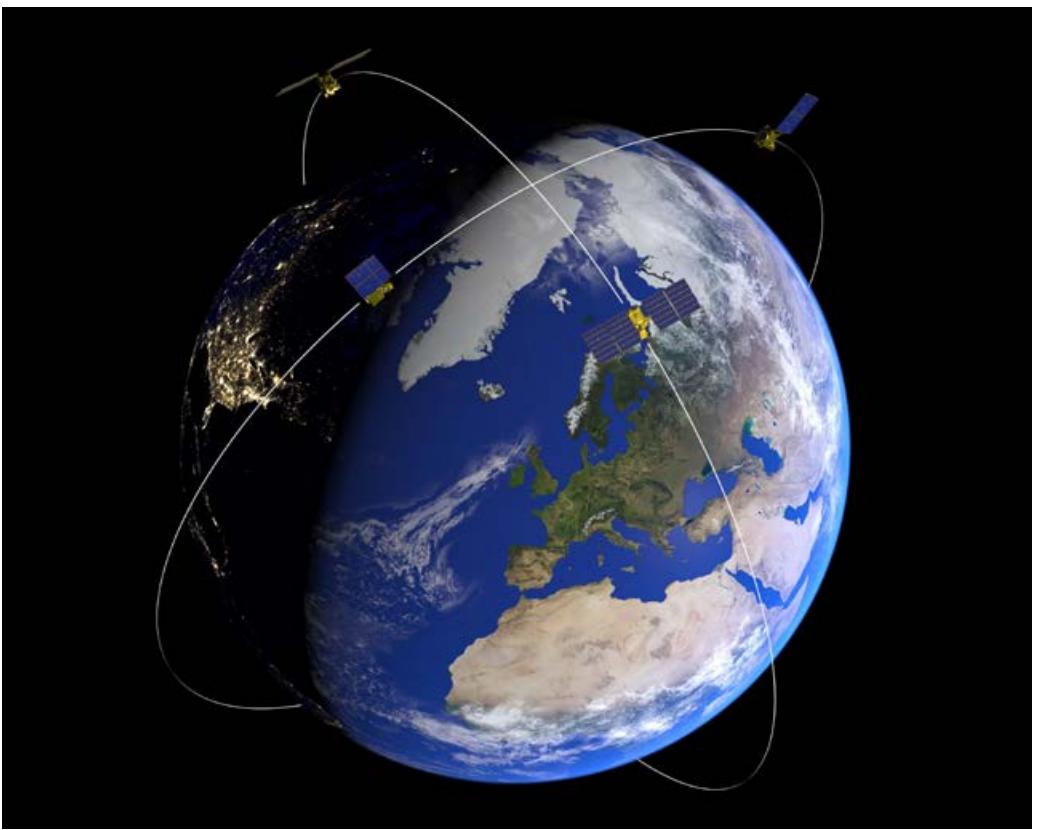
air greenland

Fly'n sleep Københavnip aamma Nuup, Sisimiut imaluunniit Ilulissat akornanni akikitsumik timmisartuussineruvoq, aqqutaani Kangerlussuarmi unnuinertaqtoq. Kangerlussuarmi unnuinissaq nammineq isumagissassaammat eqqumasigissavat.

Fly 'n sleep bilitsi allangortinneqarsinnaangilaq, utertinneqarsinnaangilaq, akisunermullu nuunneqarsinnaanani.

Akianut allanguisinnaaneq sillimaffigineqassaaq - Der tages forbehold for prisændringer

[KAL] Royal Greenland kilisaassuarnik
raajarniutinik arlalinnik pigisaqarpooq.
Matumani qalorsut qaqqineqalerpu.

[DK] Satellitter kredser om Jorden
ml. 160 – 2000 km. højde, mens den
internationale rumstation kredser i en
gennemsnitlig højde af 400 km.

[GB] Satellites orbit above the Earth
at an altitude of between 160 – 2000
km. while the International Space
Station orbits at an average altitude of
400 km.

FOTOGRAF – ESA - European Space Agency

Hilsen fra Det Ydre Rum

Tag med på en rumrejse højt over jordoverfladen, hvor Suluk og en [3.g-klasse fra det tekniske gymnasium i Sisimiut](#) har interviewet astronaut Andreas Mogensen, mens han befandt sig ombord på den internationale rumstation

TEKST: Malik Milfeldt, [snowflake.gl](#)

En sen efterårsdag tikkede en halv time lang videobesked ind sendt i kredsløb fra den internationale rumstation ca. 400 km over Jordens overflade.

– Hi Malik, welcome to the international spacestation! Lød det på det officielt benyttet sprog fra kommandør og astronaut Andreas Mogensen.

I det tidlige efterår havde Suluks udsendte alieret sig med 3.XZ fra KTI GUX i Sisimiut om at stille spørgsmål via det Europæiske Rumagentur (ESA) til Andreas, da et liveinterview ikke kunne koordineres.

En dag i oktober, mens stationen susede afsted med 28.000 km/t, dumpede svarene ind fra astronauten i form af en videooptagelse. I tiden, han havde svaret på spørgsmål, havde rumstationen tilbagelagt næsten samme afstand

som fra den arktiske cirkel til den antarktiske.

Andreas er iført en marineblå polo med ESA-logo og et Huginn-emblem – navnet på missionen han er på – samt sit eget navn broderet på brystet. I bagrunden ses Erfalasorput, Dannebrog og Merkið (det førøske flag) i et kompakt rum med ledninger, kliniske apparater, wirer og karabiner. Hans armbåndsur af titanium er spændt godt om håndleddet, men man fornemmer tydeligt, at selve urkassen, et Omega Speedmaster X-33, vugger sidelæns, op og ned i takt med, at han taler og gestikulerer. I hænderne holder han en iPad med påklistret velcrobånd, hvorfra han oplæser og svarer på spørgsmålene indsendt fra Grønland.

Følesen af vægtløshed

Forud for rejsen er gået årevis af træning før han den 26. august 2023 – og på sin anden rummission i alt – fløj ud i rummet som pilot på 'Dragon'-rumskibet, som den første ikke-NA-SA-astronaut på et amerikansk rumfartøj. Ele-

verne fra Sisimiut spørger indledningsvist til følesen af vægtløshed, hvordan det føles i forhold til at træne i en pool og om rumsyge findes?

– Det er svært at beskrive, indleder han. Jeg sværer frit midt i kabinen, og det kræver ikke nogen energi eller muskelbevægelser af mig. Det er den ultimative følelse af frihed. Et lille prik med fingeren, og straks ændrer jeg retning. Det er ikke noget vi kan træne til i en swimmingpool, men det er det tætteste, vi kan komme på jorden.

– Rum-bevægelsessyge findes, tilføjer Andreas. Især når man rejser ud i rummet for første gang, fordi miljøet heroppe er så anderledes, og ens balance ikke virker. Så mange bliver svimle og kaster op de første timer eller dage, så det er meget normalt.

Brug for lidt mere rum

GUX-klassen er også nysgerrige efter, hvad han mest savner og om han nogensinde har fortalt sin kone, at han bare har brug for lidt mere... space?

– Jeg savner min familie, men ellers ved jeg ikke. Jo, frisk luft og muligheden for at væreude og mærke solen skinne på mig, duften af græs og træer. Men det er også en særlig mulighed at være heroppe, så jeg savner ikke noget specielt, siger han, og ler højt, da han når til det dobbeltdige spørgsmål, som besvares med et bredt smil:

– Jeg tror hun forstår en hentydning, når jeg er væk i seks måneder ad gangen.

Faren ved rumskrot

Rumstationen består af flere sammensatte moduler og er kommunikationsmæssigt godt forbundet til Jorden, så astronauterne har nemt

ved at ringe hjem til familie, venner og missionskontrolcenteret.

Flere og flere satellitter sendes ud i rummet, og med det følger mere rumskrot, som potentielt kan udgøre en fare for astronauterne og rumstationen. Heldigvis kan amerikanske radarer opfange de fleste stykker skrot, ned til få cm.

– Vi får besked, hvis rumskrot har kurs mod os, og så kan vi hæve eller sænke vores kredsløb lidt, men nogle gange får vi beskeden for sent, og i få tilfælde må vi tage vores rumdragter på og sætte os ind i rumkapslen. Hvis rumstationen mister trykket helt, kan vi risikere at skulle evakueres tilbage til Jorden. For de mindste stykker skrot, som ikke kan spores, har rumstationen et lag af panser, der kan modstå stykker mindre end en cm, forklarer han helt nøgternt.

Mad, vand og søvn

De forskellige moduler rummer hver især låger, der gör, at man kan isolere et modul for bedre at kunne afgrænse og forsøge at udbedre en skade med de medbragte reparationskits.

Selvom rumstationen med måneders mellemrum modtager forsyninger fra ubemandede opsendelser, er der en ting, man går rigtig langt for at genbruge, nemlig vand.

– Vi drikker vand, kaffe, te og juice, som leveres i små poser, ligesom maden gør. Oftest frysetørret eller pulvermad, som ikke smager af særlig meget og som ofte er uden salt, fordi man mener, det har en negativ effekt på vægtløse kroppe. Så jeg savner mad med lidt bid i, rugbrød f.eks. Konsistensen af maden heroppe kan sammenlignes med babymad.

– Det særlige ved vand er, at vi genbruger cirka 95 procent af vores vand inklusiv urin, sved, og fugten fra luften, som indsamles, renses og omdannes til drikbart vand. Vandet bruges også til at fremstille ilt, hvilket sker gennem elektro-

lyse, hvor vandmolekyler splittes, så de bliver til ilt og brint.

Ilten føres ud i kabineluften, mens brinten ikke kan bruges, så den sendes ud i rummet.

Når det gælder andre basale behov så som sovn, danner man nemt science fiction-billeder eller scener fra Spidermanfilm i hovedet, når astronauten forklarer, hvordan det foregår:

– At sove er ret simpelt, for vi har ikke behov for senge, idet vi svæver frit. Man har blot brug for en sovepose, som vi binder til væggen, gulvet eller loftet, så vi ikke driver omkring, når vi sover, fortæller Mogensen som den største selvfolgelighed.

Barnedrømmen

Som 10-11årigt barn havde det været Andreas' drøm at blive astronaut, lige siden han første gang hørte om NASA og Apollo månemissionerne. For ham var det den ultimative drøm og eventyr at kunne rejse ud i rummet og udføre videnskabelige tests. Huginn-missionen handler netop om at teste nye teknologier, og lave videnskabelige forsøg til gavn for livet på jorden, men også en dag for fremtidige rejser længere ud i rummet såsom til Mars.

– Jobbet som astronaut er det mest fascinerende, jeg kan forestille mig, og hvis jeg skulle give et råd til andre, der drømmer om det samme, så er det at arbejde hårdt, og det gælder også, hvis man vil starte egen virksomhed, være politiker, musiker eller sportsstjerne. Det kræver hårdt arbejde, der ingen vej udenom. Hvis man specifikt vil være astronaut, er det vigtigt at være videnskabeligt eller teknisk vel fundet og have en solid forståelse af naturvidenskab og teknologi, pointerer han.

Kronprins Frederik havde i en tidligere artikel i Suluk påpeget Andreas som en af få nutidige rollemodeller. Da vi beder ham selv at omtale idoler, han så op til som barn, fremhæver han

britiske 1900-talsopdagelsesrejsende såsom Sir Ernest Shackleton, Robert F. Scott eller norske Roald Amundsen, der var den første vestlige opdagelsesrejsende til at finde nordvestpassagen.

– Som barn var jeg fascineret af opdagelser, at rejse i verden, møde nye mennesker, kulturer og at besøge nye lande fascinerede mig. Jeg tror, at det var det, der oprindeligt inspirerede mig til at blive astronaut i dag, ræsonnerer han.

Passerer ikke over Grønland

Fordi rumstationen kun bevæger sig mellem 51,5 grader nord og 51,5 grader syd, passerer den aldrig direkte over Arktis eller Antarktis, og derfor er Grønland svært at spotte, selvom man skulle kunne ane de sydlige konturer af landet skråt ud ad vinduet.

Selvom rumstationen kredser ca. 16 gange rundt om kloden i døgnet, er det endnu ikke lykkedes Andreas at se Grønland, men nordlys har han til gengæld set.

– Det er helt utroligt at se, også fordi man

[KAL] SpaceX-imi avataarsualiartartut Nunat tamalaat avataarsualiartaataannut 26. august 2023-imi aallartinneqartut. Saamerlermit Konstantin Borisov (Roscosmos), Andreas Mogensen (ESA), Jasmin Moghbeli (NASA) aamma Satoshi Furukawa (JAXA).

[DK] SpaceX-astronauterne der blev sendt til den Internationale Rumstation den 26. august 2023. Fra venstre ses Konstantin Borisov (Roscosmos), Andreas Mogensen (ESA), Jasmin Moghbeli (NASA) og Satoshi Furukawa (JAXA).

[GB] These are the SpaceX astronauts who were sent to the International Space Station on 26th August 2023. From the left: Konstantin Borisov (Roscosmos), Andreas Mogensen (ESA), Jasmin Moghbeli (NASA) and Satoshi Furukawa (JAXA).

FOTOGRAF – ESA - European Space Agency'

ikke kun ser det grønne lys, men også de røde lys, som typisk dannes ovenover de grønne bølger af lys. Tordenvejr i forbindelse med orkaner er også imponerende at se fra rummet, ligesom vi kan se milliarder af stjerner heroppe, når vi slukker lyset inde i rumstationen.

– Det er et meget fascinerende syn, lyder det fra den 47-årige rumkaptajn.

Astronauter er Jordens ambassadører

På en app følger Sulucks skribent rumstationens placering og på næsten ingen tid har den flyttet sig fra nord for Vancouver Island til nord for Rio de Janeiro. Udover Andreas Mogensen bemandes rumstationen af astronauter fra USA, Rusland og Japan.

– Når vi skydes ud i rummet, efterlader vi vores nationaliteter på Jorden og bliver alle ambassadører for Jorden. Vi er alle mennesker, ligesin-

dede og arbejder side om side med de samme mål og drømme om at forbedre vores viden og livet for alle på Jorden.

– Men nationalitet spiller alligevel en rolle, og derfor er jeg stolt af at have det danske, grønlandske og færøske flag med ombord som repræsentant for de lande på denne mission. Men først og fremmest er vi mennesker på samme mission, og vi håber vi kan fremstå som eksempel på, hvad man kan opnå ved at arbejde sammen.

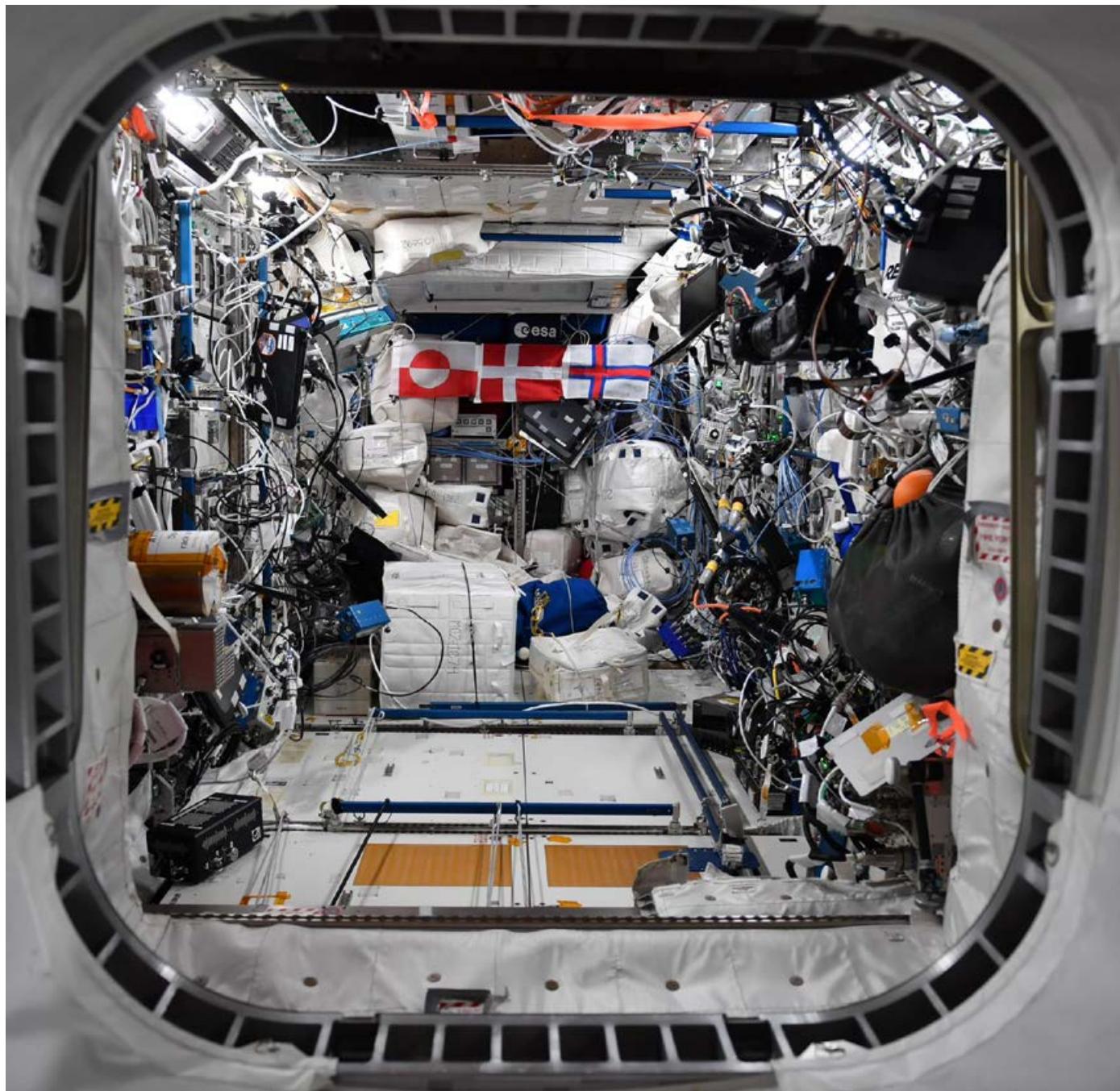
Som eksempel på det, fremhæver astronauten sit enestående, midlertidige hjem indtil forventeligt februar 2024:

– Den internationale rumstation er et vidunder og et af de mest komplekse maskiner, vi har samlet i kredsløb om Jorden, og det har fungeret i over 23 år nu – et velfungerende bevis på, hvad man kan opnå gennem internationalt samarbejde, slutter han. *

[KAL] Andreas Mogensen Erfalasorput, Dannebrog amma Merkið atorlugit kusassaasimavoq, tassani lu arlaleriarluni tusagassiorfinnit apersorneqarpoq, Suluk ilanngullugu.

[DK] Andreas Mogensen har pyntet op med Erfalasorput, Dannebrog og Merkið i et kompakt rum, hvorfra han har givet flere interviews med medier, inkl. med Suluk.

[GB] Andreas Mogensen has hung Erfalasorput, Dannebrog and Merkið in a compact room from which he has given several interviews with the media, incl. Suluk.

FOTOGRAF — ESA - European Space Agency'

Prøv Tusass Music gratis i 7 dage

Find din grønlandske
yndlingsmusik i én mobilapp.

Tusass Music er en digital skattekiste med
Grønlands musikalske fælles arv og fremtid.

Et sted, hvor der er plads til alle. Nyt og gammelt.
Hårdt og blødt. Hurtigt og langsomt. Farverigt
og melankolsk.

Hvorfor skal du prøve Tusass Music?

- Nyd flere tusind grønlandske sange.
- Lyt til din yndlingsmusik online eller offline
– uden annoncer.
- Følg vores udvalgte playlister, eller opret dine
egne personlige afspilningslister.
- Tusass Music-mobileappen er tilgængelig
på både Android og iOS.

Kun 49 kr./md.

Scan QR koden
og hent mobilapp'en

tusass

tusassmusic.gl

[KAL] Robotip taliusaani uani putoq
2021 pilersinnejarpooq, tassani 1
millimeterisut angissusilimmit,
25.000 km/t-isut sukkassusilimmit
eqqorneqarpooq.

[DK] Hullet på denne robotarm opstod
i 2021, hvor det blev ramt af et objekt
på kun 1 mm, der bevægede sig med
over 25.000 km/t.

[GB] The hole in this robot arm
happened in 2021 when it was hit by an
object measuring just 1 mm moving at
25,000 km/h.

PHOTO – ESA - European Space Agency

Greetings from outer space

Join us on a space trip high above the earth, where Suluk and a senior class from the technical high school in Sisimiut interview astronaut Andreas Mogensen on board the international Space Station

TESKT: Malik Milfeldt, snowflake.gl

One afternoon in late autumn, a half-hour video message arrived, sent from the international Space Station orbiting Earth at a height of 400 km.

– Hi Malik, welcome to the international Space Station, said Commander and Astronaut Andreas Mogensen in the official language.

In early autumn, Suluk's representative had allied himself with class 3.XZ from KTI GUX School in Sisimiut to ask Andreas questions via the European Space Agency (ESA) because it was not possible to coordinate a live interview.

One day in October, as the station sped along at 28.000 km/h, the answers from the astronaut arrived in the form of a video recording. In the time it took to answer the questions, the Space Station travelled a distance that was almost the equivalent of the

distance from the Arctic Circle to the Antarctic Circle.

Andreas is wearing a navy blue polo shirt with the ESA logo and a Huginn emblem - the name of the mission he is on - and his own name is embroidered on his chest. In the background, you can see Erfalasorput (Flag of Greenland), Dannebrog (Flag of Denmark) and Merkið (Flag of the Faroe Islands) in a compact room with wires, clinical

gesticulates. In his hands, he holds an iPad to which a Velcro strap is attached and he reads from this, answering the questions sent from Greenland.

The feeling of weightlessness

Ahead of this voyage, were years of training. Then, on 26th August 2023 - on his second space mission - he flew into space as the pilot of the Dragon space ship and the first non-NASA astronaut in an American space ship. The students from Sisimiut start off by asking about the feeling of weightlessness, how it compares to training in a pool and if there is such a thing as space sickness.

– It is hard to describe, he begins. I float freely in the middle of the cabin and it does not require any energy or muscle movement on my part. It is the ultimate feeling of freedom. One little tap with my finger and I immediately change direction. This is not a

“As a child, I was fascinated by discoveries, by world travel, by meeting new people and visiting new countries”

— Andreas Mogensen

apparatus, leads and karabiner fasteners. His titanium wristwatch is fastened tightly to his wrist, but you clearly see the watch case, an Omega Speedmaster X-33, rocking sideways and up and down as he speaks and

thing you can train in a swimming pool, but it is the closest we can get on Earth.

– There is such a thing as space sickness, adds Andreas, especially when you travel into space for the first time, because the en-

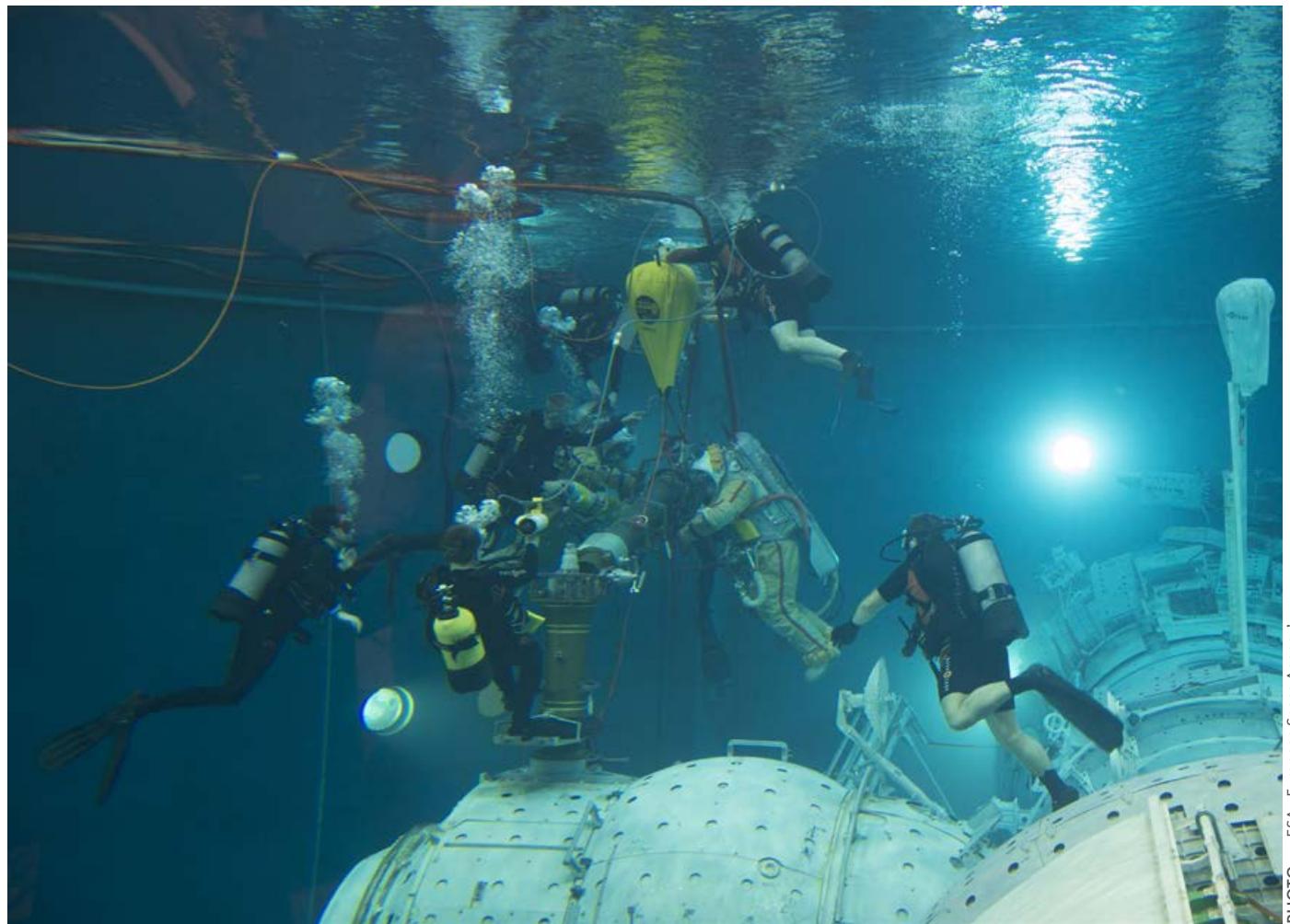

PHOTO — ESA - European Space Agency

vironment up here is so different and your balance does not function. A lot of people get dizzy and throw up the first few hours or days, so that is quite normal.

Needing a little more space

The GUX class is curious about what he misses most and if he has ever told his wife that he just needs a bit more .... space?

– I miss my family, but otherwise I don't know. Perhaps fresh air and being outside, feeling the sun shine on me, the smell of grass and trees. But being up here is a special opportunity, so I don't miss anything special, he says. He laughs out loud when he come to the ambiguous question and answers it with a wide smile:

– I think she gets the hint, when I am away for six months at a time.

The dangers of space junk

The Space Station consists of multiple modules and is well-connected to Earth in terms of communication, so the astronauts can easily call home to family, friends and the mission control centre.

One consequence of sending more and more satellites out into space is space junk, which could potentially pose a danger to astronauts and the Space Station. Fortunately, American radar can detect most pieces of junk, even

those as small as a few centimetres.

– We are advised if space junk is headed our way and we can lift or lower our orbit a little. However, sometimes we get the message rather late and on a few occasions we have had to put on our space suits and sit in the space capsule. If the Space Station completely loses pressure we risk being evacuated back to Earth. For the smallest pieces of junk which are undetectable, the Space Station has an armoured layer able to resist pieces smaller than one centimetre, he explains soberly.

Food, water and sleep

The different modules each have doors that make it possible to isolate a module in order to facilitate identification and repair of any damage using the repair kits we brought with us.

Although the Space Station receives supplies via unmanned flights every few months, there is one thing they take great pains to recycle, and that is water.

– We drink water, coffee, tea and juice which is supplied in small pouches, just like the food. Food is often freeze dried or in powder form, which does not taste of much and is often without salt because this is thought to be detrimental to weightless bodies. I miss something I can bite into, like e.g. rye bread.

[KAL] ESA-mit avataarsualiaartartut Moskvami naluttarfimmi sungiusarput.

Misigisaq avataarsuanitut inngilaq, kisianni Nunarsuarmi misigisinnasatsinnut qaninnerpaavoq.

[DK] ESA-astronaute træner i en swimmingpool i Moskva. Oplevelsen er ikke det samme som i rummet, men det er det tætteste, vi kan komme på Jorden.

[GB] The ESA astronauts train in a swimming pool in Moscow. The experience is not the same as in space, but it is the closest we can get on Earth.

The consistency of the food up here is comparable to baby food.

– The thing about the water is that we re-cycle approx. 95 percent of our water, including urine, sweat and moisture from the atmosphere. It is all collected, purified and turned into drinkable water. The water is also used to produce oxygen via electrolysis, where water molecules are split into oxygen and hydrogen gas.

The oxygen is led into the cabin, but the hydrogen gas cannot be used so it is vented into space.

With regard to other basic requirements

such as sleep, it is easy to picture science-fiction images or scenes from a Spiderman film when the astronaut explains how it is done:

– Sleeping is relatively easy, since we do not need beds, we float freely. However, we do need sleeping bags which we fasten to the wall, floor or ceiling so we don't float around while we sleep, says Mogensen, as if it were a matter of course.

Childhood

At age ten or eleven, after hearing about NASA and the Apollo moon missions, Andreas dreamed of becoming an astronaut. For him, it was the ultimate dream, the finest adventure to travel into space and carry out scientific tests. The Huginn mission is specifically about testing new technologies and carrying out scientific experiments for the benefit of life on earth, but also one day for future space travel further afield, e.g. to Mars.

– The job of astronaut is the most fascinating one I can imagine and if I were to give advice to others who have the same dream, I would say it takes hard work. It is the same if you start your own business, become a politician, a musician or a sports star. It takes hard work. There is no way around it. If you

specifically want to be an astronaut it is important you have a good scientific or technical foundation and that you have a solid understanding of natural science and technology, he points out.

In an earlier issue of Suluk, Crown Prince Frederik pointed to Andreas as one of the few contemporary role models. When we asked about idols he looked up to as a child, he points at British explorers of the 1900s such as Sir Ernest Shackleton, Robert F. Scott or the Norwegian Roald Amundsen, who were the first Western explorers to find the Northwest Passage.

– As a child, I was fascinated by discoveries, by world travel, by meeting new people and visiting new countries. I think that it was this that inspired me to become an astronaut today, he explains.

Not passing over Greenland

The Space Station moves between 51.5 degrees north and 51.5 degrees south so it never passes directly over the Arctic or the Antarctic. Greenland is therefore hard to spot, even though you should be able to glimpse the southern contour of the country diagonally out of the window.

Although the Space Station orbits the Earth approx. 16 times a day, Andreas has still not managed to see Greenland, although he has seen the aurora borealis.

– It is incredible to see, because you don't only see the green light, but also the red light which typically forms above the green waves of light. Thunder storms in connection with hurricanes are also impressive seen from space, just as we can see billions of stars from up here, when we turn out the lights in the Space Station.

– It is a fascinating sight, says the 47-year old Space captain.

Astronauts are Earth's ambassadors

Suluk's writer follows the Space Station's location on an app and in no time it has moved from north of Vancouver Island to north of Rio de Janeiro. In addition to Andreas Mogensen, the Space Station is manned by astronauts from the USA, Russia and Japan.

– When we are shot into space, we leave our nationalities on Earth and become ambassadors for Earth. We are all human, like minded and work side by side with the same goals and dreams to improve our knowledge and life on Earth for everyone.

– However, nationality does play a role, and I am therefore proud to have the Danish, Greenlandic and Faroese flags on board, as the representative for these countries on this mission. First and foremost, we are people on the same mission and we hope we can set an example of what can be achieved by working together.

As an example, the astronaut emphasises this, his unique, temporary home until February 2024:

– The international Space Station is a wonder and one of the most complex machines we have built in orbit around the Earth and it has functioned for 23 years now – well-functioning proof of what can be achieved through international collaboration, he concludes. *

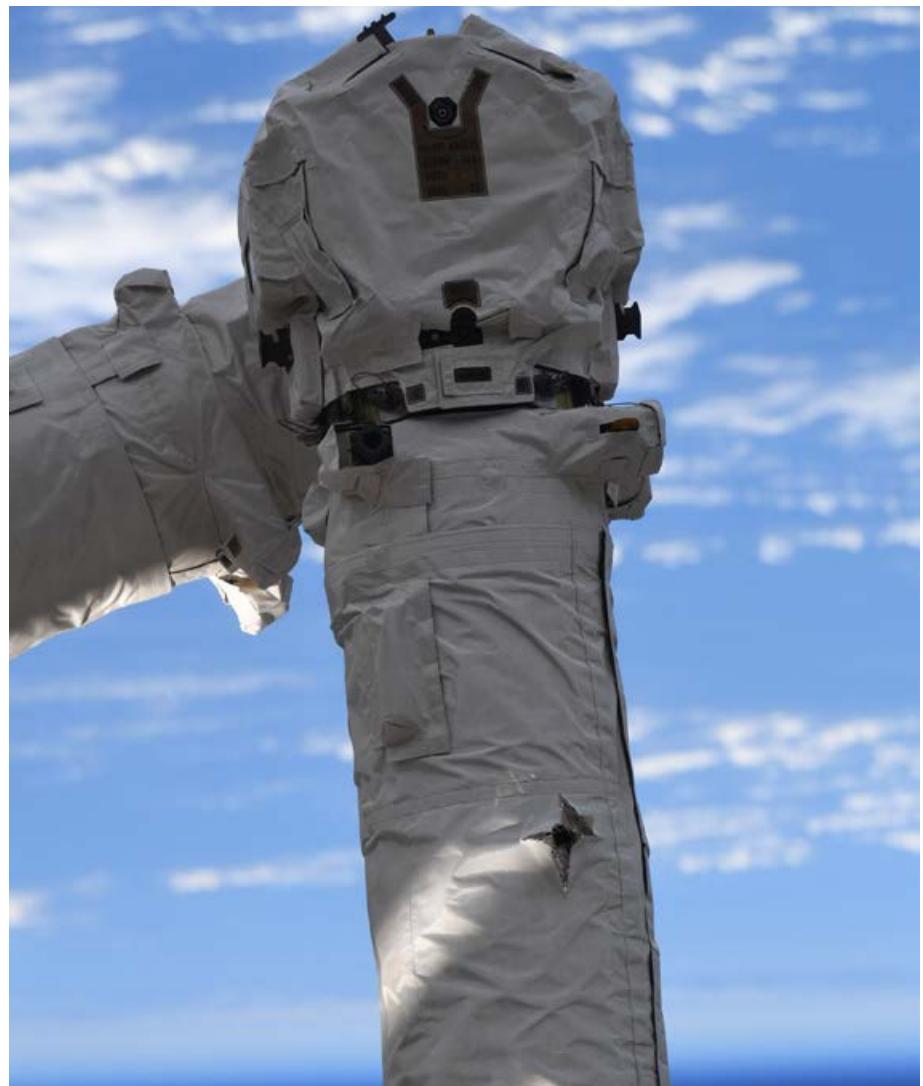

PHOTO — ESA - European Space Agency'

[KAL] Avataarsuata ujaraaraata robotip taliusaa 2021-mi eqqorpaq, taanna putuvoq. Avataarsuata ujaraaraanit ajoqsernerit pissutigalugit Andreas Mogensenip avataarsuani avataarsuialtaammit anillannissaralua kinguartinneqarpooq, taakku avataarsuialtartut atisaannut sunniuteqarsinnaapput.

[DK] En mikrometeorit ramte robotarm i 2021 og forårsagede et hul. En rumvandring, Andreas Mogensen skulle have været på, er blevet udsat pga. skader fra en mikrometeorit, der kan have påvirket astronauternes rumdragter.

[GB] A micro meteorite hit the robot arm in 2021 and made a hole. Andreas Mogensen was to have taken a spacewalk, but this was postponed due to the damage caused by the micro meteorite, which could have affected the astronaut's spacesuits.

Sillimasiineq
Iluaqtissaq uagutsinni nassaariuk

Forsikring
Find løsningen hos os

Insurance
Find the solution with us

Kalaallit Forsikring
SILLIMMASIISARFIAT

if...

skandia
EUROPAÆSKE REJSEFORSIKRING A/S

**Greenland is a door
to a world of opportunities.
You just need the right key.**

Setting up a business in a new country calls for thorough counselling and in-depth knowledge of all aspects of local law and cultural issues. Which is why you should talk to a law firm with the right key.

NUNA

ADVOKATER
EQQARTUSSISSUSERISUT
NUNA LAW FIRM

Nuna Law Firm, PO Box 59, 3900 Nuuk, Greenland. Tel: (299) 32 13 70 www.nuna-law.gl

Sulisitsisut
Grønlands Erhverv
Greenland Business Association

Proudly presents:

**Unlocking the
potential of a
sustainable Greenland
– Why, How and What?**

www.futuregreenland.gl

The Future Greenland business conference
is co-sponsored by

Ilaqutariit inuusukaat

Mingutsitsinngitsumut allanngortitsineq. Naammassisaqarsin-naaneruneq. Pitsaassuseq qaffasinnerusut. Kiffartuussineq pitsaanerusoq. Air Greenlandip 2019-imiilli timmisartuit nutarternissaannik siunnerfeqarluartumik suliaqarsimaneranut pissutissarpassuaqarpoq pitsaasunik allaallu maani taaneqartunit amerlanerusunik ilaqtariinnullu ilaalersunik nutaanik arlalinnik tikilluaqqusisimaneranut (Super Kingair, H255-, H155-, aamma H125-qulimiguullit) pisoqaanerusunillu atorun-naartunik aalaatsunik inuulluaqqusisimaneranut. Pisinermi

aninggaasaliiffigineqartut annersaat tassaavoq Airbus A330-800neo nutaaruinnaq, ikummatisamik pitsanngoriartitamik atuinikinnerunermigut silaannakkoornissamullu ilusilersorluagaanermigut CO2-mik aniatitsinermik annikillisitservujussuar-simasumik. Tamatumani ineriartorneq qujanartumik uninngaannanngilaq. Timmisartut nutaanerpaat timmisartunit 1960-ikkunni timmisarsimasunit issiavimmut agguaqatigiissil-lugu kilometerimut ataatsimut 80 procentit missaannik naam-massisaqarsinnaanerupput.

[KAL] Air Greenland ukiuni kingullerni siunissamut upalungaarsarsimavoq.

[DK] Air Greenland har de seneste år rustet sig til fremtiden.

[GB] In recent years, Air Greenland has been preparing itself for the future.

En yngre familie

 Grøn omstilling. Større effektivitet. Bedre kvalitet. Bedre service. Der er masser af gode grunde – og endda flere end de her nævnte – til, at Air Greenland siden 2019 har arbejdet målrettet på at forny flåden og har sagt velkommen til en række nye, unge familiemedlemmer (Super Kingair, H255, H155, og H125-helikoptere) og afsked med de trofaste, men udttjente modeller. Den største investering er den fabriksnye Airbus A330-800neo, som takket være en forbedret brændstoføkonomi og et aerodynamisk design er lig med en væsentlig reducering af CO2-udledningen. Heldigvis står udviklingen ikke stille på det område. De nyeste flytyper er omrent 80 procent mere effektive per sædekilometer end fly, der fløj i 1960'erne.

A young family

 Green transition. Greater efficiency. Better quality. Better service. There are plenty of good reasons – even more than those mentioned here – why, since 2019, Air Greenland has focused on renewing the fleet, welcoming a series of new, young family members (Super King Air, H255, H155 and H125 helicopters) and saying farewell to the faithful, but outdated models. The biggest investment has been in the factory-new Airbus A330-800neo, which, thanks to its improved fuel economy and aerodynamic design, has resulted in significantly reduced CO2 emissions. Fortunately, developments in this area do not stand still. The newest types of aircraft are approx. 80 per cent more efficient per seat kilometre than aircraft that flew in the 1960s.

Discovering a world of Greenlandic jewelry

Dealers

Aasiaat

Anuni Aasiaat
Hotel SØMA

Ilulissat

Books and Coffee
Butik 56
Hotel Arctic

Narsaq

Sumik II

Nanortalik

Nanortalik Tourism

Nuuk

Greenland Ruby

Sisimiut

Hotel Sisimiut
Hotel SØMA
Nyt Syn Sisimiut

Qasigiannguit

Diskobay Tours
Kuikoq 168

Qaqortoq

Mikka
Great Greenland A/S

KITAA

GEMSTONES OF GREENLAND

www.kitaa.com www.ruby.gl

Explore the new Aasivissuit – Nipisat UNESCO interactive map

Aasivissuit – Nipisat, the great communal hunting ground

Illustration 1840 by Israel Nicodemus Gormansen
Courtesy of the Danish National Museum
Map by M. Cecilia Porter
Satellite imagery contains modified
Copernicus Sentinel data 2022

1840-mi Israel Nicodemus Gormansenmit qalipagaq
Danskit Katersugaasivianit atortinneqartoq
Nunap assinga suliarineqarpoq M. Cecilia Porter
Satellitekkut assit allanngortitat Copernicus Sentinel data 2022

The Aasivissuit – Nipisat UNESCO World Heritage site is a cultural heritage site recognized for its 4500-year-old history of human occupation, through to its vibrant living culture today. To invite people to learn about and experience what makes this area important, a new online interactive map of the area has been created. Explore the map's time layers to discover ancient artifacts, historical photographs and sketches, and modern-day life. You will see which parts of lifestyle and activities change through time, and which ones persist by adapting to the era.

- Learn about the deep history of the area from internationally recognized archaeologists.
- See how the ancestors of the present-day Inuit lived
- Experience the vibrant present day living culture with photos, videos, and stories of family trips out on the land.

UNESCO Aasivissuit – Nipisani nunap assinga iserfissartalik nutaaq misissoruk

Aasivissuit – Nipisat, piniartarfissuusimasoq

Explore the new interactive map
Aasivissuit – Nipisat UNESCO World Heritage site
4500 year old heritage meets modern living culture
Photo by Paarnannguaq Jonathansen.

Map by M. Cecilia Porter
Satellite imagery contains modified Copernicus Sentinel data 2022

Nunap assinga iserfissartalik misissoruk
Aasivissuit – Nipisat UNESCO
Nunarsuarmioqatigiinnut Kingornutassiaqarfik
Ukiuni 4500-ni kingornussat ullumikkullu inuuneq
imminnut naapinnerat

Assiliisoq Paarnannguaq Jonathansen.
Nunap assinga suliarineqarpoq M. Cecilia Porter
Satellitekkut assit allangortitat Copernicus Sentinel data 2022

Aasivissuit – Nipisat UNESCO Nunarsuarmioqatigiinnut kulturikkut Kingornussassangortitaavoq, ukiuni 4500-ni inunnit inuuffigineqarsimanerani aammalu ullumikkut suli kulturikkut pingaarutilittut inuuffigineqarnera pillugu. Nunatap qanoq pingaaruteqartiginera paasilluarsinnaaqqullugu una nittartakkakut nunap assinga assigiinngitsunik paasisutissanik immerlugu saqqummiinneqarpoq. Piffissani assigiinngitsuni Aasivissuit – Nipisat inoqarnerani pisut nittartakkatsinni nunap assinganut iserlutit, qanga itsaq atortut, assitoqqat, titartakkat maannalu inuuneq pillugu paasisaqarsinnaavutit. Tassani piffissap ingerlanerani inuunerup qanoq allanngoriartorsimanera qanorlu tamaani inuit inuuusut tulluarsartarsimanerat takuneqarsinnaavoq.

- Itsarnisarsiuunit nunat assigiinngitsut akornanni ilisimaneqartunit nunatap oqaluttuassartaata misissuinikkut ilisimalerneqarnera pillugu paasisaqarit
- Siulitta qanoq inuusimanerat pillugu paasisaqarit
- Maanna inuit nunataq qanoq atortarneraat assitigut, aalasuliatigut ilaquittariillunilu angalaartarneq pillugu oqaluttuartunit misigikkit

Inuitheritage.gl

Aasaq misigissaasoq

Ukioq naalerpoq, aasamullu
misilittagassat pillugit
eqqarsaatersorfissanngorpoq.
Ataasiarlutillu akunnillutit
missinnarlutit **Europap**
avannarpasissuani
tikikkusunneqarnerpaasartut
ilaannukarsinnaavutit

ALLATTOQ: Niels Ole Qvist

Timmisartoq minnissaminut piareersalerpat silammullu itsuaruit, misigisimasinnaavutit aasarsiulilerlutit. Timmisartup suluisa ataanni narsaatit, orpippassuit, tatsit iloqarfeeqqallu ikkussortakkatut siaaqqapput. Limfjordi nunami qorsooqqissumi sangujoraapoq.

Angerlarsimalluni pitsaanerpaavoq, tamanna ilumoorpoq, aal-laqqallunili aamma ajunngilaq, takisuumillu ukiorioreerluni kujasissumi misilittagassarsiorriq immaqa piffissanngorpoq.

Taamatut eqqarsaruit, Jyllandip avannaa innersuutissatsialavoq. Feeria takorluugaq nuannersoq, aasallu ingerlanerani Air Greenlandimit tapaserneqartoq (Jettime ikiortigalugu), tassami piffissami juunip 25-anii aggustusip 20-at ilangullugu, Kangerlussuarmiit Aalborgimut aqqut ammaqqinneqassamat, Københavnimi akunnilluni missinnarluni.

Mittarfimmut apuulluaruit, Aalborgimi inuit oqartarerat malillugu "Avannaata Parisia" minutit 15-t biilereeruit tikissinaavat. Jyllandip avannaata illoqarfiiit pingaarnersaat 150.000-inik inoqarpooq, tassanngalu kalaallit 2.500-t missaanniittut najugaqarput. Danmarkimi illoqarfiiit annersaat sisamaraat, kiisalu feeriarfigerusunneqartartunut isaaviulluni, Europami kisanarnerpaat silinnerpaallu ilaannik sioralimmik sissaqarluni.

Aalborgimi uummaarissumi illoqarfiiup iluani unnuinertalmik angalanerit tulluarsarneqarsinnaavoq, pisuinnaat aqqutaanni cafemi, imaluunniit umiarsualiviup saani pisorujoorluni aasap unnuai takisuut kialaartullu atorneqarsinnaallutik, aqqusinermi arparjoortut, meeqqanik kaassuartut, skateboardertartut, niuertut ulapittut aammalu ilaqtariit meeraarartallit nuannaartut akornisigut sangujoraaroorsinnaallutit.

Unnuakkut pisoqarfiusunik pisartoqarluni, katersugaasiveqarluni, kangerlunni nalunnguarfiusinnaasoqarluni, mamartulialinnik neriniartarfeararluni, pitsaanerpaamik illiortaaseqarluni, amitsunik aqqusineqarluni, aqquserngup ujaqqersuutai maniilakuluttut naammattuugassaallutik, uumasuuvisssuaqarluni, taamaattumik kinaluunniit soqutiginartitaminik nassaassaaqarpooq. Tamannalu takornarissat nunanit allaneersut qangali paaser-iikatappaat. København kisimi takornarissanik amerlanernik kajungersitsisarpoq.

New York Timesip "2019-imi sumiiffit tikitassatit" allattuiffimini akimaqisumik arfineq-pingajuattut Aalborg inissippaa.

Nuna imminut assileqattaarfiusoq

Ataatsimut isigalugu Jyllandip avannaa tamarmi takornariaqarnikkut siuariartorpoq, ukiut tamaasa rekortinik qaangiisarluni. Takornarissat amerlanerpaat illuni aasarsiortarfinniittarput, aammali tammarneq nuannarineqarluarpoq. Soorunami aamma akunnittarfiit akunnittarfiillu nalunnguartarfillit assiginnit-sunuk akillit Skagenimi, Hobromi, Frederikshavnimi Løkkenimilu ornigineqarput.

Tamangajammik - Jyllandip avannaani sivisuumik akunnittut - feeriap ingerlanerani Skagerrakkip Kattegatillu naapiffiat Skagen alakkartarpaat. Europap nunavittaata avannarpasinnerpaaffiani qeqqiluni misigisaq immikkuullarisuuvooq, qaamaneq ersharelisqoq inngianartoq imarlut naassaanngitsoq qimerloorujoorlugit. Kisimiinnginnissalli piareersimaffigiuk. Ukiut tamaasa Grenenip isuanut takornarissat millionit pisuttarput imaluunniit Sandormimit traktorimit kaltsittarlutik.

Juuni, juuli augustusilu angallateruttulerfiusarput, taamaatumik saarlerpaanngorniaruit pinngitsuugassaanngitsumillu imminut assiliniaruit, ikusitit atortariaqarpatit.

Aasap unnuua misigissaasoq

Feeriarninni illoqarfimmi inuuneremiinnermit perpaluttumiinnermillu eqqisisimaarusunnerusaruit, aap, taava Jyllandip avannaani tikikkusunneqarnerpaasartut ingalassimaassavatit: Løkken, Blokhus, Skagen, Frederikshavnimi Palmestrand aammalu Aalborgimi illoqarfiiup ilaa Jomfru Ane Gade. Allanilli aamma periarfissarpassuaqarpooq. Kitaata sineriaa nunarujussuaqarpooq -

ASILISOQ — Mette Johnsen/Visit Denmark

ilaatigut Skiverimi, Kandestedini, Grønhøjimi kujasinnerusumilu – tassani kisimiivillutit ippini sioraannaasuni nunamik eqqaanillu, imaluunniit igamik nassaarsinnaakutsoorputit.

Alanngut, orpippassuit nipaassuserlu orniginartinnerugukkit, nunataasat qorsooqqissut tunniussassaqarputtaaq. Frederikshavnimi immikkullarissumik naasunik tamalaarpaszuarnik naatitsiveqarpooq, tassanilu tuttorsuit ilagisaallu naapinnissaat qu-larnanngilaq. Aalborgimit nalunaaquttap akunnerup affaa biilerluni Rold Skov paarnaqutilinnik Rebild Bakkelik qanillisaarivoq – orpippassuit 8.000 hektariusut Danmarkimi annerpaaat ilagaat. Aamma Thymi nuna allanngutsaaliugaq, Aalborgip kitaatungaa-niittooq qilammut portuvoq, nunarujussuaqarpooq pinngortitaalu

[KAL] Blokhusimi Vesterhavep ittulaernerani aasaq nuannersoq.

[DK] Sommerglæder i Vesterhavets brus ved Blokhus

[GB] Summer enjoyment in the foam of the North Sea at Blokhus.

alutornarluni. Nuna allanngutsaaliugaq Jyllandip inuilaarsuini annersaat ilagaat, maanilu Jyllandip avannaani allanituulli akeqangitsumik inisimavinni unnuisoqarsinnaavoq.

Orpippassuarni aasap unnaani ammaannangajattumik qilalimi siminneq innersuunnaaqaq. Misigisaq misigissaasorujussuaq. *

MADE IN DENMARK
770

POCA

POCA 515 / 570 / 600

* MASSAKUT AAMMA BOWRIDER-TUT
* NU OGSÅ SOM BOWRIDER

www.poca.dk

Sanselig sommer

Vinteren lakker mod enden, og det er tid til at gøre sig tanker om sommerens eventyr. Via en enkelt mellemlanding kan du [sætte kurs mod et af Nordeuropas mest attraktive destinationer](#)

TEKST: Niels Ole Qvist

sig ud. Limfjorden snor sig gennem det frodige landskab.

Hjemme er bedst; det er sandt, men ude er også godt, og efter en lang vinter er det måske tiden for et lille, sydligt eventyr.

Hvis du følger den tankerække, er Nordjylland et godt bud. En sprød feriedrøm, som hen over sommeren understøttes af, at Air Greenland (med hjælp fra Jettime) i perioden 25. juni til og med 20. august genåbner ruten mellem Kangerlussuaq og Aalborg med en mellem-

landing i København.

Når du er vel fremme i lufthavnen, er du kun et kvarters kørsel fra »Nordens Paris«, som Aalborg kaldes i folkemunde. Den nordjyske hovedstad tæller 150.000 indbyggere, heraf cirka 2.500 grønlændere, og er Danmarks fjerdestørste by samt porten til et attraktivt ferieland med nogle af Europas smukkest og bredeste sandstrande.

Dit ophold kan passende indledes med et par overnatninger i den livlige indre by i Aalborg, hvor de lune, lange sommeraftener tilbringes på en hyggelig fortovscafé eller med en slentretur langs havnefronten, hvor du må zigzagge dig vej gennem et mylder af joggere, barnevogne, skaters, travle forretningsfolk og glade småbørns-familier.

Med sit pulserende natteliv, museer, friluftsbadet, gourmet-restauranterne, arkitektur i verdensklasse, de smalle gyder, toppede brosten

og zoologisk have er der noget for enhver smag. Hvilket de udenlandske turister for længst har opdaget. Faktisk er det kun København, som formår at tiltrække flere turister.

New York Times placerede Aalborg på en fornem 8. plads på listen »52 steder du skal besøge i 2019«.

Selfie-land

Generelt er hele Nordjylland i fremgang turistmæssigt, årligt slås der nye rekorder i branchen. De fleste turister vælger at bo i sommerhus, men camping er også populært. Selvfølgelig er der også hoteller og badehoteller i alle prisklasser, som er strøet ud over egnen fra Skagen i nord til Hobro i syd og Frederikshavn og Løkken i øst og vest.

Næsten alle – på et længere ophold i Nordjylland – vælger i løbet af ferien at besøge Skagen, hvor Skagerrak og Kattegat mødes i et skums-

FOTOGRAF — Mette Johnsen/Visit Denmark

- [KAL] Skagen avannamut qanillisaarivoq.
Aana Skagenitoqaq tusaamasanik sungaartunuk illulik.
- [DK] Skagen lokker mod nord. Her er det gl.
Skagen med de berømte gule huse.
- [GB] Skagen entices you northwards.
This is Old Skagen with the famous yellow houses.

prøjtende brus. Det er en unik oplevelse at stå på det europæiske fastlands nordligste punkt og nyde det skærende klare lys og det uendelige hav. Vær dog beredt på, at du ikke bliver alene. Årligt vandrer en million turister – eller også tager de den traktortrukne Sandormen – ud til spidsen af Grenen.

I juni, juli og august er der total myldretid, så du må tage albuerne i brug for at komme helt ud i 1. række og tage den obligatoriske selfie.

Sanselig sommernat

Er du typen, som i højere grad forbinder ferietid med ro og fred end med tummel og byliv, ja, så skal du undgå de mest populære destinationer i Nordjylland: Løkken, Blokhus, Skagen, Palmestranden ved Frederikshavn og Jomfru Ane Gade-kvarteret i Aalborg. Men der er også mange alternativer. Ved vestkysten er der lange strækninger – blandt andet ved Skiveren, Kandestederne, Grønhøj og videre sydpå – hvor du

sagten kan finde en plet eller en gryde i klitterne helt for dig selv.

Er du mere til skygge og skovens dybe, stille ro, byder grønne oaser sig også til. Ved Frederikshavn finder du Bangsboskoven med en enestående botanisk have og garanti for at møde kronvildt. Cirka en halv times kørsel fra Aalborg, lokker Rold Skov med de lyngklædte Rebild Bakker – skoven er med sine 8.000 hektar en af de største i landet. Og i Nationalpark Thy, vest for Aalborg, er der højt til himlen, enorme vidder og betagende naturscenerier. Nationalparken er Jyllands største vildmark og her er der ligesom mange andre steder i Nordjylland mulighed for gratis overnatning i shelter.

Det kan varmt anbefales at sove under (næsten) åben himmel en sommernat i skoven. En meget sanselig oplevelse. ☀

[KAL] Aalborgimi illoqarfup qeqqani aqquserngit amitsut alutornavipput.

[DK] De gamle, smalle gader i Aalborgs indre by emmer af charme.

[GB] This old narrow street in Aalborg's inner city oozes charm.

FOTOGRAF — Nicolas Cho Meier/Visit Denmark

Sensual summer

Winter is coming to a close and it is time to think about summer adventures. With one stopover, you can head for one of North Europe's most attractive destinations

TEXT: Niels Ole Qvist

When the aircraft is on its approach to land and you take a peek out of the window, you can feel summer coming to meet you. Beneath the wings of the aircraft, a picture unfolds of fields, forests, lakes and small towns. The Lim Fjord winds through the lush landscape.

Home is best; this is true, but east and west are also good and after a long winter, it could be time for a little southern adventure.

If you follow this concept, North Jutland is a good option. This crisp holiday dream is supported over the summer (25th June to 20th August) by Air Greenland's reopening (assisted by Jettime) of the route between Kangerlussuaq and Aalborg with a stop in Copenhagen.

Once you are safely at the airport, you are only a 15-minute drive from the Paris of the

North, as Aalborg is popularly called. North Jutland's capital has 150,000 inhabitants, 2,500 of which are Greenlanders. It is Denmark's fourth biggest city as well as being the portal to an attractive vacation destination with some of Europe's widest, most beautiful sandy beaches.

With its vibrant nightlife, museums, open air swimming pool, gourmet restaurants, world-class architecture, narrow lanes, cobbled streets and the zoo, there is something for every taste. Foreign tourists discovered this long ago. In fact, only Copenhagen attracts more tourists.

"At Frederikshavn there is Bangsboskoven with its unique botanical gardens and a guaranteed meeting with red deer"

Your stay could suitably start with a couple of overnight stays in the vibrant inner city in Aalborg, where warm, long summer evenings are spent in cosy pavement cafés or with walks along the waterfront, where you have to weave your way through a myriad of joggers, prams, skaters, busy businessmen and happy families with small children.

The New York Times gave Aalborg a fine 8th place on the list "52 places you should visit in 2019".

Selfie-country

All of North Jutland is seeing a tourist boom. Records are being broken each year in the industry. Most tourists choose to stay in sum-

PHOTO — Mette Johnsen/Visit Denmark

[KAL] Skagenip kujataatungaani ippik sioraannaasooq anorimit nikeratoq Europav avannaatungaani annersaat ilaat. Soorlu inoqajuitsukkut pisulluni.

[DK] Nordeuropas største vandreklit syd for Skagen. Som at gå i en ørken

[GB] North Europe's biggest migrating dune south of Skagen. It is like walking in a desert.

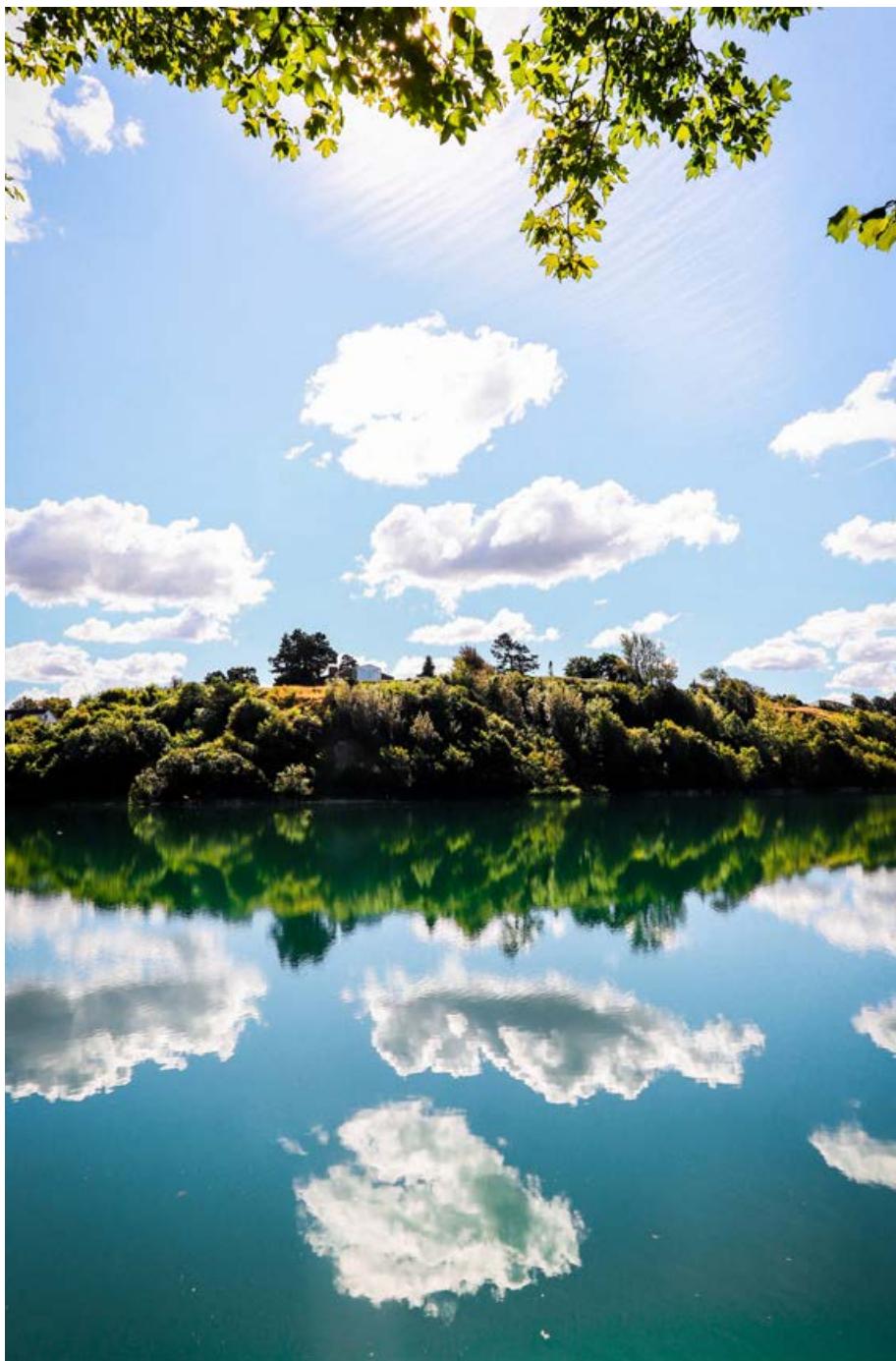

PHOTO — Daniel Brandt Andersen/Visit Denmark

[KAL] Avannaata kridteqarfia Aalborgip illoqarfianit minutsit quilt biilerluni tikitassaavoq.

[DK] Nordens Kridtgrav ligger 10 minutter fra Aalborg City.

[GB] Nordens Kridtgrav is located 10 minutes from Aalborg City.

mer houses, but camping is also popular. Of course, there are also hotels and seaside hotels in all price ranges spread over the region from Skagen in the north to Hobro in the south, and Frederikshavn and Løkken in the east and the west.

Nearly everyone who spends a little longer in North Jutland chooses during their holiday to visit Skagen, where the Skagerrak and the Kattegat meet in a clash of foam and froth. It is a unique experience, standing on the European Continent's northernmost point, enjoying the sharp, clear light and the endless sea. However, be prepared - you may not be alone. Annually, a million tourists walk or take the tractor-pulled Sandorm out to the tip of the Gren.

In June, July and August there are total

rush hour conditions, so you may need your elbows to get right out to the front row where you can take the obligatory selfie.

Sensual summer's night

If you are the type who associates vacation time with peace and quiet, rather than hectic city visits, you should avoid the most popular destinations in North Jutland: Løkken, Blokhus, Skagen, Palmestranden in Frederikshavn and the Jomfru Ane Gade quarter in Aalborg. There are many other alternatives. Along the West Coast there are long stretches, among them Skiveren, Kandestederne, Grønhøj and further south, where you can easily find a spot or a sheltered place in the dunes all to yourself.

If shade and the quiet peace of the for-

est is more your style, there are also green oases you can visit. At Frederikshavn there is Bangsboskoven with its unique botanical gardens and a guaranteed meeting with red deer. An approx. 30 minute drive from Aalborg gets you to Rold Skov with the heather-clad slopes in Rebild National Park. Its 8,000 hectare forest is one of the biggest in the country. In Thy National Park west of Aalborg, there is plenty of space, vast expanses and breathtaking scenery. The national park is the biggest wilderness in Jutland and, like many other places in North Jutland, there are free overnight shelters.

We warmly recommend sleeping under (almost) open skies on a summer's night in the forest. It is a very sensual experience. *

Puisi qaqtigoortoq

Kangiani (Ilulissat kangerluanni) natsiit immikkooruteqarput. Tamma misissuinerup Pinnortitaleriffimmi ilisimatusartuunerup Aqqalu Rosing-Asvidip ilisimatusartut allat peqatigalugit suliarisi-masaanni ersersinneqarpoq. Kangiani natsiit angisoorujussuupput amiilu allalersorneqarnermikkut qalipaatimikkullu natsernit allanit allaanerullutik. Puisit ilalisaataannik misissuinerup nutaap takutipaapaa, taakkua ukiut 100.000-it matuma siornatigulli immikkuuler-simasut avatangiisiminnullu immikkullarissumut naleqqussarsi-masut. – Natsiit Kangianeersut natsernik allaneersunut akuliutta-rualularutik immikkoorutitik attattuarpaat taamaatumillu allaa-nerusumik pusiussuseqarlutik, puisillu akornanni taamaattut qaqtigoortorujussuupput, Aqqalu Rosing-Asvid oqarpoq.

[KAL] Puisip uuma natsiit allat assiginngilai.

[DK] Denne sæl er ikke som andre ringsæler.

[GB] This seal is not like other ring seals.

PHOTO – Grønlands Naturinstitut

A strange seal

En sælsom sæl

Ringsælerne i Kangia (Ilulissat Isfjord) er unikke. Det viser et studie, som seniorforsker Aqqalu Rosing-Asvid fra Grønlands Naturinstitut og andre forskere har færdiggjort. Ringsælerne i Kangia er meget store og pelsen afviger i både aftenegning og farvenuancer fra andre ringsæler. Det nye genetiske studie viser, at deres genetiske udvikling skyldes, at de blev isoleret fra andre ringsæler i mere end 100 tusind år – og de har tilpasset sig deres specielle omgivelser. – Selvom ringsælen fra Kangia er i kontakt med andre ringsæler, opretholder den sine særtræk og betegnes derfor som en økotype, hvilket er meget sjældent blandt sæler, udtaler Aqqalu Rosing-Asvid.

A study completed by senior researcher Aqqalu Rosing-Asvid from the Greenland Institute of Natural Resources and other researchers indicates that the ringed seals in Kangia (Ilulissat Icefjord) are unique. The ringed seals in Kangia are very large and their fur differs in both markings and colours from other ringed seals. The new genetic study shows that their genetic development is the result of being isolated from other ringed seals for more than 100 thousand years and subsequently adapting to their particular surroundings. – Although the ringed seals from Kangia are in contact with other ringed seals, they maintain their specific characteristics and are therefore designated as an ecotype, which is very rare among seals, says Aqqalu Rosing-Asvid.

Experience your own unique first-time moments

Nele just caught three cod on the same line for the first time in her life.
Do you want to try new things for the first time in your life? Visit Nuuk.

Embraced by mountains and surrounded by the sea, Nuuk is something out of the ordinary.

Unplug and recharge in a secluded camp for the few, hike or ski the majestic mountains and immerse yourself in a rich cultural scene.

Your most memorable adventure awaits. Find local recommended itineraries on our website.

NUUK
visitnuuk.com

Sukkaannaq aakkiartortoq

Sermeq aakkiartorpoq, sermerlu uukkartartoq eqippoq. Aatsaallu taama sukkatigisumik taamaattoqarpoq. Københavns Universitetimi misissuinerit aallaavigalugit ukiut 30-t matuma siornamut sanilliullugu aakkiartornera tallimariaammik sukkaneruler-simavoq. Taamanikkut silap pissusia amma allanngorarpoq,

kisianni ullumikkutuulli kiatsiginggimmat, sermeq arriitsumik aakkiartorsimavoq. Ilisimatuut misissuinerminnut atatillugu Kalaallit Nunaanni sermit uukkartartut 22.000-it missaaniittut paasissutissiissutigivaat, taakkunangalu 100-t ilisimatusarluni misissuinerminnut atatillugu misissorsimallugit.

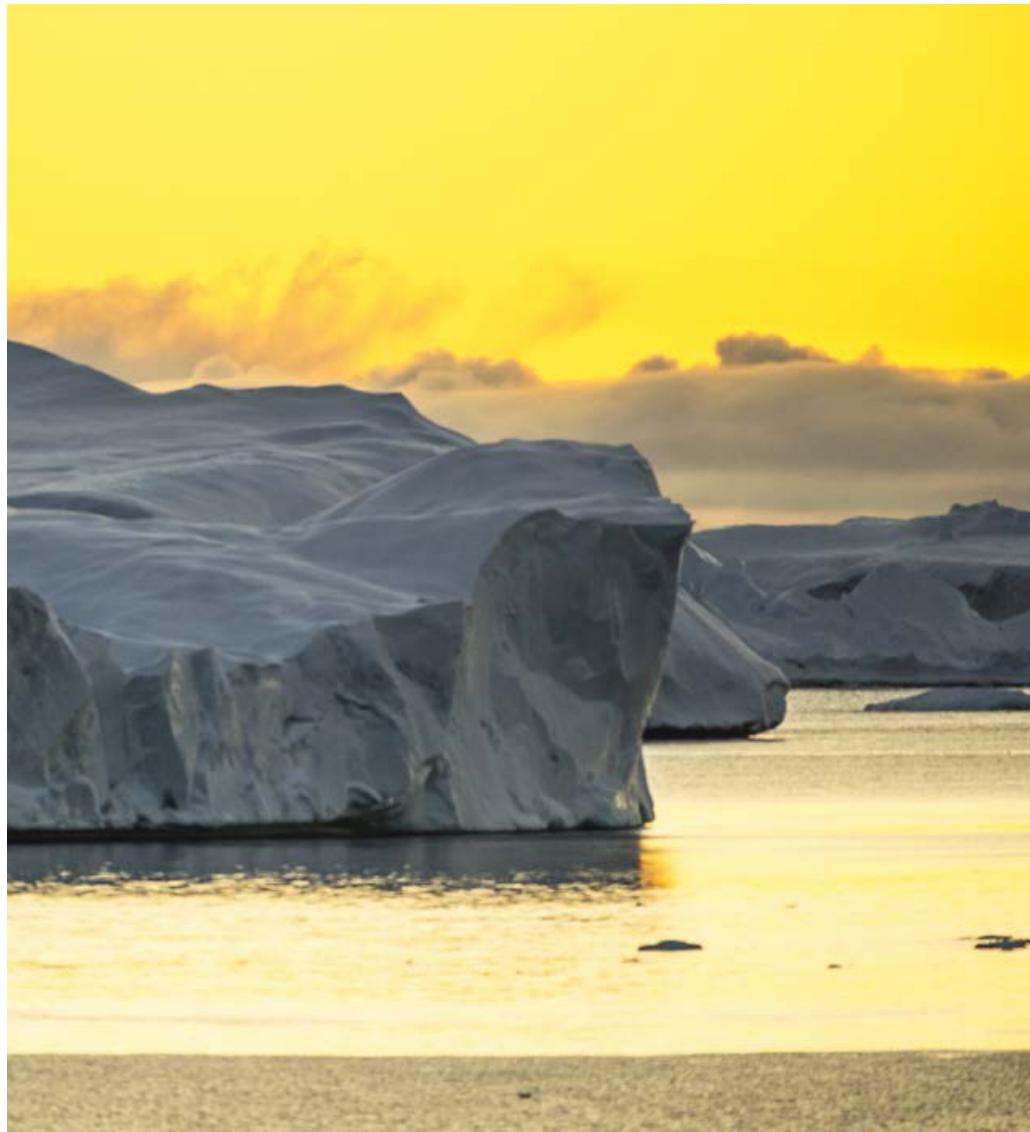

PHOTO | Leif Joelsen

[KAL] Ilisimatusartut sermit iigartartut 100-t misissorpaat, assillu 200.000-t qanimut misissorlugit.

[DK] Forskerne har undersøgt 100 gletsjere og nærstudert 200.000.

[GB] Researchers have examined 100 glaciers and studied 200,000.

Turbo-charged melting

Turbo på afsmeltnings

■ Isen smelter, gletsjerne skrumper. Og det sker hurtigere end nogensinde. Ifølge et nyt studie fra Københavns Universitet foregår afsmeltningen i dag fem gange hurtigere end for 30 år siden. Der er cirka 22.000 gletsjere i Grønland, oplyser forskerne bag studiet, og de har i forbindelse med forskningsprojektet undersøgt 100 af dem.

– Der var nogle få, der smelte en smule langsommere, men stort set alle gletsjerne smelter hurtigere, siger adjunkt Anders Bjørk fra Københavns Universitet til Ritzaus Bureau; han er en af forskerne bag studiet.

Forskerne har gjort deres opdagelser via satellitbilleder og gamle luftfotografier. I alt har de nærstudert 200.000 gamle fotos.

■ The ice is melting, the glaciers are shrinking. This is happening at a faster pace than ever before. According to a new study from Copenhagen University, melting is happening five times faster today, than it was 30 years ago. There are approx. 22,000 glaciers in Greenland, say the researchers behind the study and they have examined 100 of them in connection with this research project.

– There were a few that were melting at a slower pace, but just about all the glaciers are melting faster, says Lecturer Anders Bjørk from Copenhagen University to Ritzaus Bureau; he is one of the researchers behind the study.

Researchers have made their discoveries using satellite photos and old aerial photos. In all they have examined 200,000 old photos.

Hotel Qaqortoq
Conference Center

The no. 1 place to stay,
meet and eat
in South Greenland

www.hotel-qaqortoq.gl

BLUE ICE EXPLORER

www.blueiceexplorer.gl

Embark on an unforgettable journey to picturesque Igaliku in South Greenland

Welcome to a mosquito-free summer in beautiful Igaliku. We offer amazing **day trips**, **farm stays**, **boat charters** and much more. Choose one of our **package tours** ranging from 2-3 days to several weeks, guiding you through the breathtaking landscapes of South Greenland.

**Inuunerinnerunissaq pillugu Paarisa.gl-imi
isumassarsiorit Paarisallu Facebookimi
quppernera malinnaaffigiuk**

**Få inspiration til det gode liv på
Paarisa.gl eller følg os på Facebook**

Sila qanoq ikkaluarpalluunniit kusanartoq

Erfalasorput pillugu oqallinneq 1974-imi kalaallit tusagassiiviini pissuserissaarluni aallartinneqarpoq.

Sivisuumik misigissutsinillu ulikkaartumit oqallittoqarpoq.

– Politikkikkut inuuninni aalajangigassat ajornakusoornerpaartaat, Lars-Emil Johansen oqarpoq

ALLATTOQ: Niels Ole Qvist

Nunarsuarmi erfalasut 216-iupput, taamaattumillu aamma erfalasup sorliup kusanarneruneranut nersornaamik pissarsinissamut siunnersuutaasinnaasut 216-iupput. Maani Erfalasorput kusanarnersaatinneqarpoq, erfalasoq iluserissoq kusanartoq – anori sumut sammigaluarpal-luunniit kusanartoq.

Naluneqannngitsutut Dannebrog 1219-imi qilammit nakkarpoq, Erfalasorpullu kingusinnerusukkut pilersinneqarluni. Ukiut 50-it matuma siornatigut oqallinneq aallartippoq, Atuagagdliutini atuartartut tallimat Kalaallit Nunaat nammineq erfalasoqalissasoq siunnersuuteqarput.

Angutit takorluuisinnaassuseqartut tallimat taakkut tassaapput Finn Lynge, Peter Rosing, Erik Hammeken, Akigssiak Møller aamma Leif Aidt, taakkualu aamma namminneq siunnersuuteqarsimapput – erfalasoq qorsuusoq qaqortumik sanningasortalik tungujortumillu, sanningasortaatalu killingani tungujortumik titarneqartoq.

Nutaaliaanngilaq aamma kusassarlugu suliaanngilaq. Siunnersuutigineqartoq nunani avannarlerni erfalasunut arfineq-marlunnut allanut assinguvoq. Qujanartumilli annertunerusumik eqqarsaatigeqqinneqarpoq, erfalasorlu kusanarnerulerpoq, erfalasoq tulluusimaarnartoq, najukkamullu naleqqunnerusumik ilisarnaatinngortoq – seqineq nuiusoq Sermersuup qulaaniittooq.

Taamatulli angusaqarniarnermi piareersaaterpassuusimapput, ilaatigut innuttaasunit siunnersuutit 620-t kiisalu 1974-imi ukiukut Atuagagdliutini atuartartut taasitinneqarput, tassanilu siun-

nersuutit aqqanillit, »nunani avannarlerni« erfalasut assigiissutaa-lutik aamma qalipaatit sisamat tunngaviusut toqqagassaallutik.

Assammik arsartut erfalasuat

Taasitsinerli nuannariinnarlugu taasitsineruovoq. Suliaeqqin-neqarnerali taamaanngilaq. Naalakkersuisuni siulittaasuu-simasup Lars-Emil Johansenip oqarnera naapertorlugu »naalakkersuiner-mik suliaqarnermini aalajangiinerit ajornakusoornerpaartaraat«.

Erfalasoq pillugu ataatsimiititaliami Jonathan Motzfeldt siulittaa-suusimavoq, kisianni taassuma allaat aalajangiiffigisinnasi-manngilaa, taamaammat aalajangiineq sivitsorpoq, ukiumiillu upernarpoq. Ukiut aqqaneq-marluk qaangiummata aatsaat suliaq naammassineqarpoq. Erfalasorpullu kiisami erfalasulerfinni nuna-tsinni isorartuumi tamani amuneqarsinnaanngorpoq. Tamanna 1985-imi pivoq – juunimi inuiaattu ullorsiornitsinni. Qalipaasup aamma ilusilersuisartup Thue Christiansenip nunatta ilisarnaataasa pingaarnersaa ilusilersugaraa.

Taamanerniilli erfalasulernissamut pissutissarpasuaqartarpoq, 2009-mi namminersorneq atulersinneqarmat maannamut pingaernerulluni. Kinguaariit tamarmik immikkut erfalasup isumaa nutartertarpaat – decembarimi nunap ataatsimoortup arnat assammik arsarlutik nunanut allanut unammisartut tulluusi-maarlutik aamma piumassuseqaalutik nassaraat misigineqarpoq. Erfalasorput ilisarnaatitut qanoq nukittutiginersoq, aamma ilisarnaatip ataatsip ataatsimoorfingineraata qanoq sakkortutigineranik,

naleqartigineranik nuannaarutaaneranik, VM takutitsivoq.

Kisianni erfalasoqalernissatsinnik eqqarsaateqartut tallimat taamanikkut decembarimi 1973-imi qanoq tunngavilersuippat? Namminersornermut siumut takorluuipput. – Imminut tatisgsagaanni aamma namminerisat oqartussaaffigisariaqarput, inuaqtigittullu namminerisamik katinngateqartariaqarnermik isuma arlaanni nillikassappat tupigineqarsinnaanngilaq, taakku Atuagagdliutini allapput, erfalasullu sanningasullip nunani avannarlerni inuaqtigiiinnut suli ilaaniissamik kissaateqarnermik oqariartuiteqartoq naqissuserpaat: – Ataqatigiissut taakku Kalaallit Nunaanniitugut ilagiumavavut, taakku ukiuni 250-ini kulturikkut aatsigullu atassusigaanitsigut ajuungitsuinnaanngit-sutigut kattuffigisimavavut.

Oqqannerit, ataatsimiinnerit taamaatittut aamma akerliunerit kingorna aalajangertoqarmat, Thue Christensenip siunnersuutaq eqqortusoq, Dannebrogimut akerliunngitsoq namminerisamillu sulianera ersarissumik oqariartuitigaa.

– Seqineq aappaluttoq Kalaallit Nunaata saqqummiussin-naasaani kusanarnersaavoq. Aappaluttoq asanninnerup qali-paatigaa, taannalu nerunnerup qalipaataanik qorsuusumit ajornerunngilaq. Kisianni Erik Aappalaartumut taassumal Kalaallit Nunaanut attuumassuteqartitsissagaanni, aappalutup atorneqarnissaa uniorpallaanngilaq – Thuellu siunnersuutaq Dan-nebrogitut qalipaateqarpoq, taamani AG-mi taama tunngaviler-suisoqarpoq. *

[KAL] Kalaallit Nunaat VM-imut anngummat nuannanneq killissaqaangilaq – qalipaatillu aappaluttut qaortullu innuttaasut nuannannerannut pingaarutilittut qitiupput.

[DK] Glæden kendte ingen grænser, da Grønland kvalificerede sig til VM – og de rød-hvide-farver blev omdrejningspunkt for en folke-fest.

[GB] Joy knew no boundaries when Greenland qualified for the World Champions – and the red-white colours were the focus of a popular celebration.

ASSILISOQ — Emil Seach/TAAK

VERKÍS – CONSULTING ENGINEER

Industrivej 2E, 3900 Nuuk,
www.verkis.gl
 Tel. +299 32 16 61

 VERKÍS
GRØNLAND

Foto: Leif Josephsen

Smuk i al slags vejr

Flagjubilæum: I 1974 blev debatten om Erfalasorput indledt med manér i grønlandske medier. Den blev lang og følelsesladet. – Sværreste beslutning i mit politiske liv, lyder det fra Lars-Emil Johansen

TEKST: Niels Ole Qvist

Der er 216 flag i verden, og dermed også 216 bud på, hvilket flag der tager prisen som det flotteste. På disse kanter peger pilen ubetinget på Erfalasorput, et elegant komponeret flag, som er smukt i både mod- og medvind.

Dannebrog faldt som bekendt ned fra himlen i 1219, mens Erfalasorput havde en mere anstrengt og noget senere fødsel. Faktisk er det næsten på klokkeslag – 50 år siden, at debatten

blev skudt i gang. Det skete, da fem af Atuagagdliutits læsere foreslog, at Grønland skulle have sit eget flag.

De fem visionære mænd var Finn Lynge, Peter Rosing, Erik Hammeken, Akitssiaq Møller og Leif Aidt, som også havde udformet deres eget bud – et grønt korsflag med blå stribes omkring det hvide kors.

Det var ikke tale om et nybrud eller en raffineret løsning. Stilmæssigt lagde udkastet sig op ad de andre syv nordiske korsflag. Men heldigvis blev der tænkt videre og større, og frem spirede et flottere flag, stolt vajende i sin egen ret og med sin egen hjemlige symbolik – den opstigen-

de sol over Indlandsisen.

Før man nåede så langt, skulle der dog mange tilløb til, blandt andet 620 borger-forslag samt en læserafstemning i Atuagagdliutit i vinteren 1974, hvor der kunne stemmes om 11 udkast, som havde det »nordiske« kors til fælles og var variationer over de fire grundfarver.

Håndbold-flaget

Afstemningen var blot for sjov. Men det var den videre proces bestemt ikke. Ifølge tidligere landsstyreforstand Lars-Emil Johansen var det »den vanskeligste afgørelse i den tid, han har været i politikk«.

[KAL] Arnat VM-imut peqataasut nunagisamut pingaartsitsineq pilersippaat, kuullinnannermilu annertuumi erfalasut erfalatinneqarput.

[DK] VM-kvinderne fik patriotismen til at spire, og der blev viftet med flag til den store guldmedalje.

[GB] The World Championship women made patriotism flourish and the flag was waved with great enthusiasm

Formand for flagudvalget var Jonathan Motzfeldt, men selv landsfaderen evnede ikke at skære igennem, så afgørelsen trak ud og vinter blev til vår. Der gik 12 år, før jobbet var gjort, og Erfalasorput endelig kunne skyde til tops i flagstænger over alt i det vidstrakte land. Det var i 1985 – på nationaldagen i juni. Det var maler og grafiker Thue Christiansen, der fandt den grafiske formel for landets vigtigste symbol.

Siden har der været meget at flage for med det hidtidige højdepunkt i 2009 med indførelse af selvstyret. Hver generation genopfinder betydningen af flaget – i december oplevede et forenet land således, hvordan kvindelandsholdet i håndbold med stolthed og gejst bar det frem. VM demonstrerede, hvor stærkt et symbol Erfalasorput er, og hvor meget værdi, glæde og kraft der er i at samles under samme symbol og sol.

Men hvordan argumenterede flagets fem fædre egentlig tilbage i december 1973? Det gjorde de ved at se fremad mod mere selvsty-

re. – Almindelig selvrespekt kræver, at man i sit eget hus gerne vil sætte foden under eget bord, skrev de i Atuagagdliutit og understregede, at deres korsflag også udtrykte et ønske om fortsat at tilhøre klubben af nordiske folk: - Denne kreds vil vi gerne høre med i, som vi gennem 250 år blevet forbundet på godt og på ondt gennem kulturens og blodets bånd.

Da beslutningen blev taget efter skærmydsler, afbrudte møder og protester, lod Lars Emil Johansen skinne klart igennem, at Thue Christiansens forslag var den rette vej at gå, ikke i opposition mod Dannebrog, men som et værk i sin egen ret.

– Den rødglorende sol er noget af det smukkeste, Grønland kan fremvise. Rødt er kærlighedens farve, der ikke er ringere end håbets grønne farve. Men hvis man skal holde sig til Erik den Røde og hans Grønland, så er det ikke helt ved siden af at bruge rødt – og Thues forslag har samme farver som Dannebrog, lød argumentet i AG dengang. *

[KAL] Erfalasut aqqanillit siullermik taasiitissutigineqartut – 1974-imi.

[DK] De 11 flag, som der i første omgang blev stemt om – i 1974.

[GB] The 11 flags in the running in 1974.

[KAL] Nivissat marluk Kalaallit Nunaata inuiattut ullisornera siulleq 1985-imi nalliuottorsiutigaat. Erfalasumik nutaamik nuna tamakkerlugu erfalasulertoqarpooq.

[DK] To piger fejrer Grønlands første nationaldag i 1985. Der blev flaget med det nye flag overalt i landet.

[GB] Two girls celebrate Greenland's first National Day in 1985. The new flag was flown all over the country.

FOTOGRAF – AG Arkiv

[KAL] Ukiut 50-t matuma siorna erfalasoq pillugu oqallinneq aallartippoq – 1985-imi siullermeeluni amuneqarpoq.

[DK] For 50 år siden indledtes debatten om flaget – i 1985 blev det hejst for første gang.

[GB] The debate about the flag started 50 years ago – It was hoisted for the first time in 1985.

PHOTO — Leif Jørsen

Beautiful in any weather

Flag anniversary: In 1974 the debate concerning Erfalasorput had a grand start in Greenland's media.

It was a long and emotional discussion.

– It was the hardest decision of my political career,
said Lars-Emil Johansen

TEXT: Niels Ole Qvist

There are 216 flags in the world and 216 ideas about which flag is the most beautiful. Hereabouts, the arrow definitely points at Erfalasorput, an elegantly composed

flag which is equally beautiful in a breeze or in a storm.

Dannebrog fell, as we know, from the sky in 1219, while Erfalasorput had a more difficult and somewhat later birth. In fact, it is – almost to the day – 50 years since the debate started. It began when five of Atuagagdliutit's readers suggested that Greenland should have its own flag.

These five visionary men were Finn Lynge, Peter Rosing, Erik Hammeken, Akiqissiaq Møller and Leif Aidt, who had also designed their own version – a green cross flag with a blue border around a white cross.

It was not a radical or a refined solution. Style-wise it was close to the seven other Nordic cross flags. Fortunately, a lot more thought was given to the design and out of this emerged a more beautiful flag proudly waving in its own right and with its own domestic symbolism – the sun rising over the ice sheet.

Before it got to that however, there were many other proposals. There were 620 suggestions from citizens as well as a vote among readers of Atuagagdliutit in the winter of 1974, to choose among 11 suggestions that had the Nordic cross in common with variations on the four basic colours.

Handball flag

The vote was just for fun, but the ongoing process certainly was not. According to former Prime Minister, Lars-Emil Johansen, it was the "hardest decision of my political career".

The Chair of the Flag Committee was Jonathan Motzfeldt, but even the father of the country was unable to make a decision, so the discussion dragged on and winter became spring. It would be 12 years before the job was done and Erfalasorput could shoot to the top of flagpoles all over this vast country. It was in 1985 – on National Day in June. It was, graphic artist and painter Thue Christiansen who discovered the graphic formula for the country's most important symbol.

Since then, there have been many occasions on which to hoist the flag, but the greatest to date was in 2009 with the introduction of the self government. Every generation re-invents the meaning of the flag – in December a united country expe-

rienced how the women's national handball team carried it proudly and with vigour. The World Championship demonstrated the strength of Erfalasorput as a symbol and how much value, joy and power can be found in gathering under the same symbol and sun.

But how did the five fathers of the flag actually make their case back in December 1973? They did so by looking ahead to more autonomy. – Ordinary self respect requires that we make the decisions in our own house, they wrote in Atuagagdliutit and underlined that their cross flag also expressed a desire to continue to be a member of the club of Scandinavian people: – We want to belong to this circle to which we have been connected in good times and bad for 250 years through the ties of culture and blood.

When the decision was finally made after skirmishes, adjourned meetings and protests, Lars Emil Johansen let it show that Thue Christensen's suggestion was the right way to go, not in opposition to Dannebrog, but as a work in its own right.

– The red glowing sun is one of the most beautiful things Greenland has to show. Red is the colour of love, it is not inferior to hope's green colour. But if you stick with Eric the Red and his Greenland, you won't go wrong if you use red – and Thue's proposal has the same colour as Dannebrog, was the response in AG back then. *

The background image shows three modern, illuminated glass-walled cabins perched on stilts above a snowy, rocky landscape under a dark sky filled with the green and blue hues of the Aurora Borealis.

Experience the magic in our
AURORA CABINS

Mittarfimmut Aqq. 1 // 3952 Ilulissat // Greenland
Tel. +299 94 41 53 // booking@hotel-arctic.gl // www.hotelarctic.com

PHOTO – Private

Merete Lindstrøm

Sermitsiaq.AG-mi nittartakkami aaq-qissuisuusimasoq, Royal Greenlandimi attaveqaqtigiainnermut pisortatut atorfittaaupoq. – Meretep piginaaneri Royal Greenlandimi iluaqtigingaarsinnaagivut qularutissaanngilaq, RG-mi sulisoqarnermut attaveqaqtigiainnermullu pisortaq, Bodil Marie Damgaard, oqarpoq.

Tidligere webredaktør på Sermitsiaq.AG er trådt i en ny stilling som koncernkommunikationschef i Royal Greenland. – Der er ingen tviv om, at vi i Royal Greenland kan få stor gavn af Meretes kompetencer, siger EVP for HR & Kommunikation i RG, Bodil Marie Damgaard.

The former web editor at Sermitsiaq.AG has taken up a new position as Group Communications Manager at Royal Greenland. – There is no doubt that we at Royal Greenland will benefit greatly from Merete's skills, says EVP for HR & Communications at RG, Bodil Marie Damgaard.

PHOTO – Private

VM-imut tulliuttumut ingerlaarneq Kurs mod næste VM

Headed towards the next World Championship

Arnat assammik arsarlutik nunanut allanut unammisartut ukioq manna VM-ertoqarnerani peqataammata takorluugaq piviusunngorpoq. Ukiut 22-t ingerlaneranni siullermeirluni Kalaallit Nunaat pissartanngorniutivinnernut annguppoq. Unammisartut nuanneqisut unammiuarnerni angisuuni allani peqataanissaat maanna neriuunarpooq. Air Greenland assammik arsartartut kattuffiannut (TAAK) 2025-p tungaanut, tulliani Tysklandimi Hollandimilu VM-ertoqarnissaata tungaanut, tulluusimaarutigisaminik aningaasaliusuovoq. Arnat assimi takuneqarsinnaasut, Nuummi ilaqtattaminnit ikinngutiminnillu tikilluaqquneqartut, siunissami iluatsitsilluarnissaannik kissaappavut.

Det var en drøm, som gik i opfyldelse for kvinderne på håndboldlandsholdet, da de denne vinter deltog i VM. For første gang i 22 år var Grønland med i en slutrunde. Nu venter forhåbentlig nye, store turneringer for det fantastiske hold. Air Greenland er en stolt sponsor for håndboldforbundet (TAAK) frem til 2025, hvor der afvikles næste VM i Tyskland og Holland. Vi ønsker al lykke fremover til kvinderne, som på dette foto modtages af familie og venner i Nuuk.

It was a dream come true for the women on the national handball team when they took part in the World Championship last winter. For the first time in 22 years, Greenland reached the finals. Hopefully, the future holds new major tournaments for this fantastic team. Air Greenland is a proud sponsor of the Handball Federation (TAAK) up to 2025, when the World Championship will take place in Germany and The Netherlands. We wish the women all the luck in the future. The photo shows them being met by family and friends in Nuuk.

Juliane Henningsen Heilmann

Qeqqata Kommuniani pisortaasimasoq KNI-mi sulisoqarnermut, attaveqaqtigiainnermut piujuartitsinermullu pisortanngorpoq. – Ingerlatseqatigiiup ineriaartortinneqarneranut nunalu tamakkerlugu suliassat suliarineqartartut pingaarutillit suliarinissaannut peqataanissamut piareersimavunga, Juliane Henningsen Heilmann oqarpoq.

PHOTO – Leifff. Josefsen

Den tidlige kommunaldirektør i Qeqqata Kommunia, er blevet direktør for HR, kommunikation og bæredygtighed i KNI. – Jeg er klar til at være med til udviklingen af selskabet, og de vigtige opgaver som hver dag udføres i hele landet, siger Juliane Henningsen Heilmann.

The former municipal director of Qeqqata Kommunia has become director for HR, communication and sustainability at KNI. – I am ready to be a part of the company's development and the important tasks it carries out every day all over the country, says Juliane Henningsen Heilmann.

USISAAT

Sikker- og skræddersyet transport af dit gods
til og fra Grønland og resten af verden

Professionelle medarbejdere med
mange års erfaring indenfor transport og logistik

Stærkt lagerstyringssystem som sikrer dig, at du altid ved,
hvor dit gods befinder sig henne i verden

Strategisk samarbejdspartner

NTG Air & Ocean
Nordic Transport Group

Qeqertanut 1, 3905 Nuussuaq

www.usisaat.gl

spedition@usisaat.gl

+299 32 03 33

Inunnut avatangiisinullu
aallussinissamik sammisunut
aninggaasaliisarpugut

we focus on investing in
people and the environment"

POLAR SEAFOOD
A strong brand worldwide

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

Kalaallit Nunaanni arnat nuimasut marluk, Arnakkuluk Kleist aamma Maliina Abelsen, suliffeqarfimmik Pikialamik ("siumukalersitsisoq") pilersitsipput. Nuummi allaffeqarlutik ingerlatseqatigiiffiit kattuffiillu "inuiaqtigiainnik siuarsaaqataasinjaasut" ikiorniarlugit ilaatigut neqerooruteqassapput. Arnakkuluk Maliinalu siornatigut Arctic Winter Gamesimik aaqqissuus-sinermi suleqatigisimapput, ukiunilu marlunni kingullerni suliffeqarfimmik nutaamik pilersitsi-nissamut isumassarsiaminnik ineriertortitsisimal-lutik.

To af Grønlands kvindelige profiler, Arnakkuluk Kleist og Maliina Abelsen, har stiftet et fælles firma, Pikiala (»det, der sprudler frem«). Her vil de fra deres base i Nuuk blandt andet tilbyde at hjælpe selskaber og organisationer, som ønsker at fremme dagsordener, »der kan være med til at drive vores samfund fremad«. Arnakkuluk og Maliina har tidligere arbejdet sammen om at arrangere Arctic Winter Games, og har over de sidste to år udviklet tankerne bag deres nye firma.

Two of Greenland's female profiles, Arnakkuluk Kleist and Maliina Abelsen, have founded a joint venture company "Pikiala" (That which Bubbles up). From their base in Nuuk, they offer assistance to companies and organisations that want to promote agendas that "can help to drive our community forward". Arnakkuluk and Maliinahar have previously worked together arranging Arctic Winter Games and they have developed the thoughts behind their new company over the past two years.

PHOTO — Christian Sølbeck

Suleqatigiilersut Nye business-partnere New business partners

PHOTO — TAAK

Kalaallit Nunaanni assammik arsartartut maannakkut ingerlalluarput. Maanna inuu-suttuaqqat aamma unammisalerput. Puerto Ricomi unammiuarnerit ilungersunartut kingorna, niviarsiaqqat U18-it nunanut allanut unammisartut 18-it inorlugit ukiullit VM-ernissaannut aggustimi ingerlanneqartussamut anngupput. Air Greenlandip, assammik arsarnermut aningaasaliisoq tulluusimaartoq, angusarissaernerat pillugu pilluaqqungapa-i, aasaaneranilu pissartangorniunnermi angusarissaqqinnisaat neriuutigalugu.

Asasat nutaat De nye darlings The new darlings

Der er for alvor grøde i Grønlandsk håndbold for tiden. Nu træder ungdomsspillerne også frem på scenen. Efter en intens turnering i Puerto Rico har U18-pigelandsholdet kvalificeret sig til VM for spillere under 18 år, som afvikles til august. En stolt håndboldsponsor, Air Greenland, ønsker stort tillykke med resultatet og håber på et nyt stærkt aftryk ved sommerens slutrunde.

Handball in Greenland is flourishing at the moment. The young players are coming forward. After an intense tournament in Puerto Rico, the U18 girls' national team has qualified for the World Championship for the under 18s which will take place in August. Proud handball sponsor Air Greenland congratulates the team and hopes they will make a new, strong imprint at the summer finals.

Tættere på store oplevelser

Venner, familie og gode oplevelser er ikke langt væk.
Book tidligt og få gode priser med Fly'n sleep.

fra kun

2.595,-

one way

Fly 'n sleep

air greenland

Frem til den 24. september Fly 'n sleep er en ekstra billig afgang mellem København og Nuuk, Sisimiut eller Ilulissat, hvor der på vejen er en overnatning i Kangerlussuaq. Du skal selv tilkøbe overnatningen i Kangerlussuaq.

En Fly 'n sleep billet kan ikke ændres, refunderes eller opgraderes.

Akianut allannguisinnaaneq sillimaffigineqassaaq - Der tages forbehold for prisændringer

Pujoq, nittaalaq anorersuarlu

Air Greenlandip **nalinginnaanngitsumik suliaanik** 2024-p ingerlanerani Suluk paasissutissiisassaaq. Allaaserisami matumani pissutaasoq aalajangiisusuusooq sammisavarput: Assersuutigalugu qaammatip qaamarnga timmisarnermut qanoq sunniuteqartarnersoq nalunngiliuk?

ALLATTOQ: Niels Ole Qvist

Issitumi kikkut tamarmik nalunngilaat sila siumut oqaatigi-neqarsinnaanngitsoq, kisiannili tamatigut oqaluuser-ineqarsinnaavoq.

Timmisartornermut tunngatillugu DMI-p silassamik ili-masaaruteqartarnera ikiuut pisariaqartuuvoq, silasiortitsinerillu malinnaavagineqartarlutik. Air Greenlandimi sulisut tunniusimal-luartut ullormut siulittuutit misissorniarlugit ullaat tamaasa ukioq kaajallallugu ataatsimiittarput.

- Immersugassamik (skabelonimik) najoqqutarisartakkatsin-nik, taavalu silasiorfinni tamani silassamik ilimasaarutit misisoriarlugit qorsummut, sungaartumut aappalaartumullu im-mikkoortiterisarpugut, Niels Chemnitz Frederiksen, Nuunutut ilisimaneqartoq, Operations-Control-Manageri oqarpoq.

Atuartartut qularannngitsumik eqqoriarsimassavaat qorsuk ajornartorsiuteqannginnermut, sungaartoq pissutsinut nalorni-nartunut, aappaluttoq pilersaarutip allanngortinnejarnissaanut takussutissaasut.

- *Sungaartoq aappalaartumut qorsummuunniit pigajunnerua?*

- Assiginngitsorujussuupput, ingammik ukiukkut anorleraa-ngat nalunartarpoq qanoq nittaallissanersoq, Chemnitz Frederiksen akivoq.

Tunngavilersuutit qaammarsakkat

Silamik nakkutiginnitsilluni aallartussat tikittussallu pineqartar-put. Taassuma saniatigut timmisartortartut timmisartuussinis-samut pilersaaruutaani allamut meriartaarfissamik peqartarpooq, ilaanni marluk, miffissaritaasooq akunnermik ataatsimik sioqqlu-lugu kingoqqullugulu "miffissaqqissunik". Kitaata sineriaani silar-lulerpat Canadami Iqaluit Tunumilu Kulusuk mittarfittut allatut atorneqartariaqarsinnaapput.

- Silagitsillugu timmisartuussinerit taamaatiinnarneqartarnerat kinguaattoortarnerallu ilaasunut paasiuminaassinaasarpooq. Ataatsimulli sila aallaavigalugu pilersaarsiortarpugut. Malitta-rissat allanngorttingisaannassavagut, Nuunu oqarpoq nangil-lunilu oqarlni, DMI-mi silasiortut oqarasuaatikkut attaveqarfifi-neqartuartut, paassisutissanik itisiliitinniarlugit aamma immikkut eqqumaffigineqartariaqtut pillugit toqqaannartumik oqaloqa-tigineqartartut.

Ataatsimiinnermi aalajangigassat aalajangiiffigineqartut pi-ngaaruteqarsinnaapput.

- Paasisutissat tungavigalugit iliuuseqartarpugut, tamannalu suleqatitsinnut toqqisisimanarpoq, Nuunu oqarpoq.

Silarluttartillugu angallanneq unittooraangat silarsuarmit

[KAL] Ilaatigut qaammat – nukik aalajangersimasoq atorlugu – qulimiguulit issittup taarnerani ingerlanissaannut iluaquatasinnaavoq.

[DK] Månen kan – ved en vis styrke – blandt andet hjælpe helikoptere gennem polarmørket.

[GB] The moon can – at a certain brightness – help helicopters through the polar night.

ASSILISOQ – Leif Jørsen

ASSILISOQ — Leif Josefson

tatineqarneq annertusiartuinnarsinnaavoq. Assattali sajunnissaat inissaqangnilaq. Najoqquassiat maleruartuaannarneqarput.

– Najukkamiittut tamarmik sila pillugu ilisimasaqarput, taamaatisiinnarnerillu tamarmik paasisinnaavaat, Nuunu oqarpooq anersaarulullunilu: – Ilaasa sila allanngoraangat timmisartuussisinnaalerangattalu paasinnittarnerat killeqarpoq. Ulluni arlalinni timmisartuussinissat aaqqissorneqarsinnaasarneri paasiuminaallisarpoq.

– Allat siulliullutik aallartarpat?

– Najoqquassiaq malillugu inuit timmisartumut inniminniiffigisaminnut ikisarput. Taamaattumik pilersaarutigineqartut allanngortinneq ajorpavut – siunitsinniittut. Ilaasut timmisartup taamaatiinnarneqarnera pissutigalugu issiavimmik annaasaqar-simasut siulliullutik ikineq ajorput, inissaqarnissartilli utaqqisariaqartarpaat. Najoqquassiaq taanna nunarsuaq tamakkerlugu atuuppoq. Taamaangippat paatsiveerusuimaartoqalissagaluarpoq, kinaluunniit isumatusaartumik iliuuseqarsinnaanani. Najoqquassiaq tamanna silatusaarneruvoq, naak tamanna inunnut ataasiakanut pakatsissutaasinnagaaluartoq.

Qaammatip qaamarna

Sila pissutigiinnarnagu aammali allat kinguaattoortitsisinnaapput. Assersuutigalugu timmisartortartut taarsisalernerani qaammatip qaamarna pisariaqartittarpaat. Qaammat nuaqartillugu imaluunniit qaammataasaleraangat, ingammik Issittup killeqarfiata avannaani, qulimiguullimmik timmisartuussinerit taamaatiinnarneqarsinnaapput. Europami nunami sumiissuser-siutit pitsaanerupput. Kalaallit Nunaannili inoqajuitsoqarfinni sumiiffit ilaanni qaammaqquuteqanngilaq.

– Taarluiinnartumi timmisartusseqqusaaingilagut, aamma nunami sumiissusersiutenginna aqsisutigalugu. Qaammatip

[KAL] Dash 8 silarluttumi
Nuummut mikkiartortoq.

[DK] Dash 8 på vej mod
landing i Nuuk i hårdt vejr.

[GB] Dash 8 on its approach for
landing in Nuuk in hard weather.

qaamarnga pisariaqartinnejassaaq, lux-imik taaneqartartooq killilimmik qaffassisuseqartariaqarpoq, Chemnitz Frederiksen Trafikstyrelsenip malittarisassai pillugit nassuiaavoq.

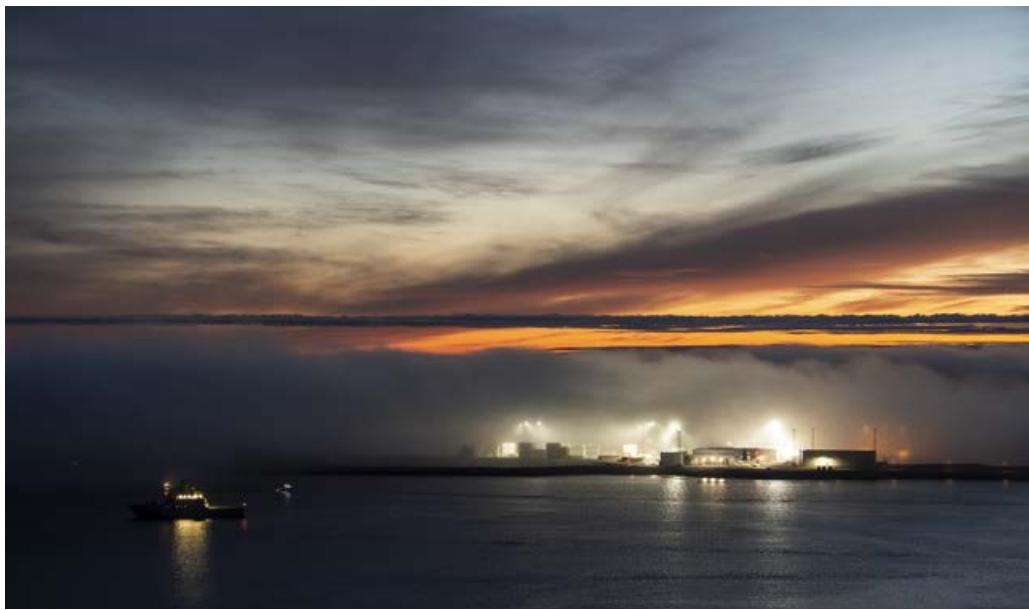
Qaammatip qaamarnata — imaluunniit luximik qaamaneq — 20.000 milliluxit sinnertariaqarpai.

Nuummi ataatsimiinnermi aamma pingaarutillit allat misis-sorneqartarput.

– Sillimasunik peqarnerluta misissuisarpugut, timmisartut qanoq innersut, mittarfiit ammanersut, assersuutigalugulu apum-mik piaanissamat assallatserutit amigaataanersut.

– Suliffissinni suna uippakajaassutaanerpaasarpa?

– Tamanut qorsummik nalunaartoqaraangat, aqaguanilu aappa-laartunngorsimasut iteraangatta. Ullut taakku ataasinngornermi anorersuutussaanera "pisariagaangatsigu", eqqissillatalu angallan-nermik taamaatisiinnarsinnaagaangatta, tamanut pitsasarpooq. Angalasut timmisartoqarfimmukarlutik piffissaajartariaqangil-lat, tamannalu uagutsinnut eqqissimanartorujussuuvooq. Kisianni soorunami pissutsit taakku marluk piareersimaffigilluinnartarpa-vut. Tamanna sungiusimavarput. Naleqqussarsinnaaneq timits-neereerpoq, Niels Chemnitz Frederiksen oqarpoq. *

[KAL] Air Greenlandip issittumi sila suliaqarfingissallugu misilittagaqarfingilluarpa – aamma pujuleriasaartillugu.

[DK] Air Greenland er erfarene i at håndtere det arktiske vejr – også når tågen kommer snigende.

[GB] Air Greenland has plenty of experience in handling Arctic weather – even when the fog rolls in.

FOTOGRAF – Leif Jørgensen

Tåge, sne og storm

I løbet af 2024 giver Suluk et indblik i **Air Greenlands komplekse operation**. I denne artikel ser vi på en bestemmende faktor: Vejret. Ved du for eksempel, hvad månelyset betyder for flyvningen?

TEKST: Niels Ole Qvist

Alle i Arktis er klar over det: Vejret kan være endda meget uforudsigeligt. Men i det mindste giver det os altid noget at tale om.

Når det kommer til flyvning, er DMI-udsigterne en nødvendig hjælp, og der holdes skarpt øje med prognoserne. Hver morgen, året rundt, samles en gruppe dedikerede og erfarene Air Greenland-medarbejdere til det daglige driftsmøde for at se nærmere på data for det kommende døgn.

– Vi har en template (skabelon), som vi går frem efter, og så gennemgår vi vejret på alle stationer og inddeler i grøn, gul og rød, forklarer Operations-Control-Manager Niels Chemnitz Frederiksen, kendt som Nuunu.

Læserne har sikkert gættet, at grøn er lig med ingen problemer. Gul er lig med tvivlsomme forhold, og der udarbejdes en plan b. Rød betyder, at der bliverændret i planen med det samme.

– *Ender gul oftest i rød eller grøn?*

– Det er meget forskelligt. Særligt om vinteren, når vinden falder, ved man aldrig hvilket nedbør, der gemmer sig bag fronten, svarer Chemnitz Frederiksen.

Oplyst grundlag

Vejr-overvågningen omhandler selvsagt både afgange og ankomster. Desuden er der i piloternes flyveplan en alternativ landings-lufthavn, og nogle gange to, som er »landbar« en time før og efter landingstidspunktet. Canadiske Iqaluit og østgrønlandske Kulusuk kan være nødvendige at anvende som alternative lufthavne, når vejret driller på hele vestkysten.

– Det kan være svært at forstå, at der er aflysningsforsinkelser, når en passager står i en terminal og ser ud på et okay-vejr. Men vi planlægger ud fra et samlet vejrbillede. Regler gradbøjes ikke, og vi går aldrig på kompromis, understreger Nuunu og tilføjer, at teamet kontinuerligt er i

telefonisk kontakt med DMI's meteorologer for at få uddybet meldinger og have en direkte dialog om særlige opmærksomhedspunkter.

Det kan være store beslutninger, som træffes på driftsmødet.

– Vi reagerer på et fakta-baseret, oplyst grundlag, og det skaber tryghed hos teamet, siger Nuunu.

Presset fra omverdenen kan i perioder vokse, når vejret lammer trafikken i længere tid. Men der er ikke plads til at ryste på hånden. Standarderne følges slavisk.

– Alle lokale kender til vejrbetingelserne. Og alle har forståelse for aflysningsforsinkelser, bemærker Nuunu og kommer med et lille hjertesuk: - Forståelsen stopper hos nogle i ét øjeblik, at vejret klarer op, og vi kan flyve. Så er det svært at forstå, at det kan tage flere dage at få ryddet op og få alle på deres fly.

– *Kommer nogle foran i køen?*

– Vi arbejder ud fra princippet om, at folk skal på det fly, de har en bestilt plads på. Derfor laver vi ikke om på det, der er planlagt – foran os. Passagerer, der har mistet deres sæde på grund af en aflysing, kommer ikke foran i køen, men må vente på ledige pladser. Samme princip anvendes i hele verden. Ellers ville der opstå kaos, som ingen kunne finde hoved-eller-hale i. Det er et sund-fornuft-princip, selvom det kan være frustrerende for den enkelte.

Månelyset

Andre faktorer end vejret kan føre til forsinkelser. For eksempel er piloter afhængige af månelys i mørkeperioderne. Når månen er bag skydække, eller der er nymåne, kan det navnlig nord for Polarcirklen medføre helikopteraflysninger. I Europa er der bedre navigationshjælpemidler på jorden. Men i Grønland er der øde områder, hvor der ingen lys er at navigere efter.

– Vi må ikke flyve i totalt mørke, også fordi der ikke er navigationsinstrumenter på jorden. Der skal månelys til, den såkaldte lux-styrke skal være over en vis grænse, forklarer Chemnitz Frederiksen om reglerne, der er fastlagt af Trafikstyrelsen.

– Månelyset – eller i fagsprog: luxlyset – skal være over 20.000 millilux.

På det daglige møde i Nuuk »scannes« også en række andre væsentlige faktorer.

– Vi gennemgår, om vi har back-up-kapacitet, luftfartøjernes status, om lufthavnene er åbne og om der for eksempel mangler et fejeblad til at fjerne sne.

– *Hvad er den største stressfaktor i jeres job?*

– Det er, når det den ene dag meldes grønt hele vejen rundt, og vi så næste dag vågner op til rødt. De dage, hvor vi modsat »fanger« stormen om mandagen, og vi i ro og mag kan aflyse trafikken, er godt for alle. Passagerne behøver ikke spilde tid med at møde op i lufthavnen, og det giver en stor ro i vores ende. Men vi er selvfolgtlig helt klar på at håndtere begge scenarier. Det er vi vant til. Det ligger i vores dna at være fleksible, siger Niels Chemnitz Frederiksen. ☺

SKRÆDDERSYDE
KURSER TIL DIN VIRKSOMHED

WWW.PISORTATUNNUK.NET

kursus@nunuuk.gl - tlf. 342590

SIKUKI
NUUK HARBOUR A/S

Sullitatta Nuummiittut Kangerlussuarmilu pisariaqartitaat tunniunnarlugit umiarsalivinnik ingerlatssinikkut inerisaanikkut aserfallatsaaliinikkullu suliaqarpugut

We operate, develop and maintain the port facilities to meet the needs of our costumers in Nuuk and Kangerlussuaq

+299 31 40 30
sikuki@sikuki.gl
www.sikuki.gl

**NYT LIV MED
NYT SMIL**

SPAR 50-60%
PÅ SMERTEFRI TANDBEHANDLING

Vil du vide mere om, hvordan vi kan hjælpe dig til et nyt smil med behandlingsgaranti på Europas førende tandklinik Kreativ Dental i Budapest

TANDREJSER®

Kontakt Tandrejser®
Tlf. nr.: +45 51 78 00 04
www.tandrejser.dk

GRATIS
KONSULTATIONSPAKKE

Du får gratis:

- Flybillett* (se betingelser)
- 1 Hotel overnatning
- Behandlingsplan på dansk
- OPG X-røntgen
- Transport til og fra lufthavnen
- Dansk tolk

* refundering af fly op til 1.350 DKK (hvis behandlingsplanen er på 13.500 DKK, og du starter behandlingen for maks 6 måneder.

**Pris eksempel:
Implantat**

Krone > Kr. 2.160	< Abutment Kr. 1.220
< Implantat Kr. 3.830	

**KOMPLET PRIS FRA
KR. 7.210**
LIVSTIDS GARANTI

Tilskud ydes fra
Sygesikringen Danmark
efter gældende prisliste

Fog, snow and storms

During 2024, Suluk will be providing an insight into Air Greenland's complex operations. In this article, we take a look at a determining factor: The weather. Do you know, what significance moonlight has for aviation?

TEXT: Niels Ole Qvist

Everyone in the Arctic knows. The weather can be very unpredictable, but at least it always gives us something to talk about.

When it comes to flying, the weather forecasts from DMI are a necessary tool and a sharp eye is held on the prognoses. Every morning, all year round, a group of dedicated and experienced Air Greenland employees gathers for the daily operations meeting

to take a closer look at the data for the coming 24 hours.

- We have a template that we follow. We go through the weather at all the stations and designate it green, yellow or red, explains Operations-Control-Manager Niels Chemnitz Frederiksen, known as Nuunu.

Readers have probably guessed that green means no problems. Yellow stands for doubtful conditions and a plan b is made. Red means that plans are changed immediately.

- Does yellow end more often in red or in green?

- That varies a lot, particularly in the winter. When the wind drops, you never know what kind of precipitation is hiding behind the front, answers Chemnitz Frederiksen.

Informed basis

Weather observations deal obviously both with arrivals and departures. Furthermore, a pilot's flight plans include one, and sometimes two, destination alternate airports which can be used for landing one hour before and one hour after the scheduled landing time. Iqaluit in Canada and Kulusuk in East Greenland can be used as alternative airports if necessary when the weather acts up on the west coast.

- Cancellations and delays can be difficult to understand for a passenger who is standing in a terminal where the weather looks fine. But we make plans based on the entire weather situation. We do not bend the rules and we never compromise, underlines Nuunu and adds that the team is in constant telephone contact with DMI's meteorologists to acquire details and to have a direct dialog about special points for attention.

The decisions made at the operations meeting could be major.

- We react on a factual, informed basis and that makes the team feel safe, says Nuunu.

Pressure from the outside world can be heavy from time to time, when the weather paralyzes traffic for a longer period. But there is no room for hesitation. There must be complete compliance with the standards.

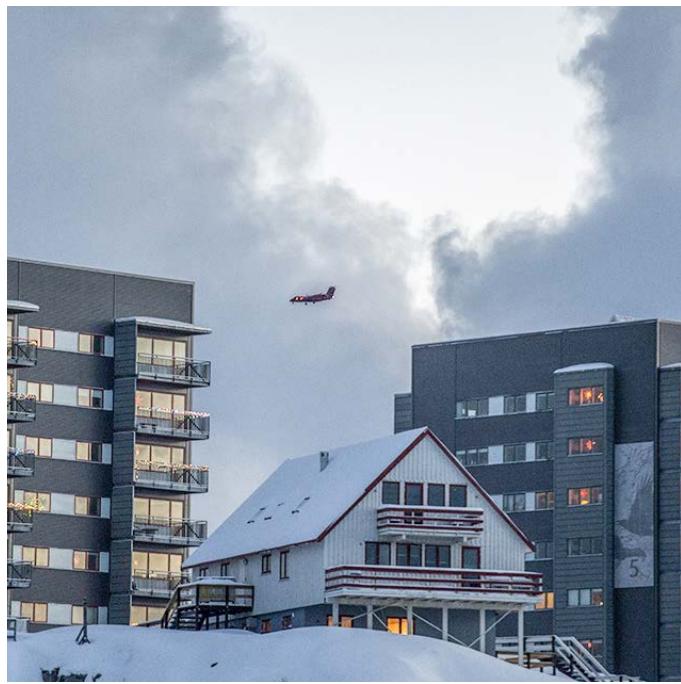

PHOTO – Leif Jørsen

- All locals are aware of the weather conditions. And everyone understands why cancellations can be necessary, notes Nuunu with a little sigh: This understanding disappears in some people the moment the weather clears up and we are able to fly. It is hard to understand that it can take several days to get everything cleared up and get everyone on their respective flights.

- Does anyone get to the front of the line?

- We work on the principle that people are to take the flight they booked. This is why we don't change what was planned. Passengers who have lost their seats due to a cancellation do not go to the front of the line. They have to wait for available seats. Otherwise there would be chaos that no-one could sort out. This is a sound, sensible principle despite the fact that it can be frustrating for the individual.

Moonlight

Other factors than the weather can lead to delays. For example, pilots depend on moonlight in the dark months. When the moon is behind cloud cover, or there is a new moon, it can lead to helicopter cancellations, in particular north of the Polar Circle. In Europe the navigation equipment on the ground is better. In Greenland there are remote areas where there is no light to use for navigation.

- We are not permitted to fly in total darkness, because there is no navigation equipment on the ground. We need moonlight and the so-called "lux" value must be above a certain limit, explains Chemnitz Frederiksen about the regulations that are laid down by the Civil Aviation Authorities.

Moonlight brightness – in technical language "Lux" – must be above 20,000 milli lux.

A series of other significant factors are also "scanned" at the daily meeting in Nuuk.

- We discuss whether we have back-up capacity, the status of the aircraft, whether airports are open and if, for example, we lack a snow-plough.

- What are the greatest stress factors in your job?

- They are when one day everything is green and then the next day we wake up to red. On the other hand, the days where we catch a storm on Monday and then calmly and easily can cancel traffic are good for everyone. The passengers do not need to waste time coming to the airport and that gives us an easier time of it. We are, however, ready to handle both scenarios. We are used to it. It is in our DNA to be flexible, says Niels Chemnitz Frederiksen. *

Discover the wonders of Greenland with Mittarfeqarfiiit A/S! As the premier airport and infrastructure operator in Greenland, Mittarfeqarfiiit A/S is dedicated to connecting you to the stunning beauty and unique culture of this incredible destination. Whether you're an adventurous explorer or a business traveler, Mittarfeqarfiiit A/S is your trusted partner for safe, reliable, and responsible travel throughout the region. With 13 airports and 46 heliports, including the bustling Kangerlussuaq Airport, and several ports, including the vibrant port of Nuuk, Mittarfeqarfiiit A/S offers seamless connectivity to all corners of Greenland.

Experience the ultimate adventure in Greenland with Mittarfeqarfiiit A/S! With our commitment to sustainable development and environmental protection, you can explore the wonders of this incredible destination with peace of mind. Discover the stunning beauty and unique culture of Greenland today – set off on an extraordinary journey with Mittarfeqarfiiit A/S as your trusted companion!

Mittarfeqarfiiit A/S
Grønlands Lufthavne | Greenland Airports

Qaffasissutsinut nutaanut

Ilisarnaatit tassaaginnangillat titarnerit kusanartut pinnersaattillu. Kikkuunitsinnik takutitsisuupput. Suminngaanneernitsinnut sunillu anguniagaqarnitsinnut. Ilisarnaativut Air Greenlandimi ilaqtariit qanimut attaveqatigiinnerannik ersersitsisuupput. Air Greenland Group tassaavoq suleqatigiiuk ukuataatsimooqatigiiffiat: Air Greenland, Hotel Arctic, Greenland Travel, World of Greenland aamma Arctic Excursions. Peqatigilluta timmisartumik angalanernik, unnuinernik, angalaarernik misigisassarsiornernillu neqeroouteqarpugut

angalanernillu ataqtigiissunik pilersitsisarluta. Issittumi avatangiisit immikkullarissut ilisarnaatit ilusilersugaaneranni ersersitsinerannilu takutinneqarput: Illuigaq, arsarnerit, se-qernup kaaviinnarnera, aputip qillalaalernera, iluliaq arferullu sarpia. Air Greenland inuiannit kalaallinit 100 procentimik pigineqarpoq. Inuiaat usorsisimaartut imartoorujussuarmik kulturnillit pingortitamillu alutornartorsuarmit avatangerneqarsi-masut. Naleqartitanit taakkunangna ataqtigiissinneqarpugut. Pissutsit taamatut ataqtigiipput.

air greenland group

air greenland

arctic excursions

greenland travel

hotel arctic

world of greenland

Mod nye højder

Et logo er ikke kun pæne streger og pynt. Det er et signal om, hvem vi er. Hvor vi kommer fra og hvilke mål vi har. Vores nye logoer symboliserer, at Air Greenland-familien er tæt forbundet. Air Greenland Group er sammenslutningen af partnere: Air Greenland, Hotel Arctic, Greenland Travel, World of Greenland og Arctic Excursions. Sammen udbyder vi flyrejser, overnatninger, ture og oplevelser og skaber sammenhængende rejser. De unikke arktiske omgivelser afspejles i logoernes design og udtryk: Igloén, nordlyset, midnatssolen, iskrystallen, isfjeldet og hvalens hale. Air Greenland er 100 procent ejet af det grønlandske folk. Et stolt folk med en rig kultur og omgivet af en storstået natur. Det er de værdier, vi forbinde os med. Det sådan, det hænger sammen.

Reaching new heights

A logo is not just nice lines and decoration. It signals who we are, where we come from and what our goals are. Our new logos symbolize that the Air Greenland family is closely knit. The Air Greenland Group is a group of partners: Air Greenland, Hotel Arctic, Greenland Travel, World of Greenland and Arctic Excursions. Together, we offer air travel, accommodation and excursions and adventures. We create total travel experiences. The unique Arctic surroundings are reflected in the design and expression of the logos: the igloo, the northern lights, the midnight sun, the ice crystal, the iceberg and the whale fluke. Air Greenland is wholly owned by the people of Greenland; proud people with a rich culture surrounded by magnificent nature. These are the values with which we identify. It is all connected.

Salg og reparation

ARCTIC STAR Aps

Ittukasiup aqq. 7

P.O. Box 251

DK 3911 Sisimiut

Greenland

Phone: (+299) 865257

Fax: (+299) 865752

www.arcticcat.gl • e-mail: arctic@cat.gl

Snescootere • ATV • UTV • Knallerter • Cykler

ATOM LT

Kavaajaq oqittoq siunertanut assigiaqngitsunut tulluartoq, oqorpallaaranilu kialaartitsisinaasoq.

Lightweight and versatile layering, the ideal all-around jacket. Provides warmth without overheating.

Let og alsidig lag-på-lagbeklædning, den perfekte jakke til alle formål. Holder dig varm uden at blive for varm.

ARC'TERYX
OFFICIAL RETAILER

MASSAKUT AAGUK
HENT APPEN
PIKKORI SPORT

Download on the
App Store

Get on
Google Play

PIKKORI SPORT - AQQUSINERSUAQ 4 3900 NUUK - 32 18 88 - PIKKORI.COM

BY APPOINTMENT TO THE ROYAL DANISH COURT
Royal Greenland

**Angusaqarnissannut ikiussavatsigit!
Vi hjælper dig med at nå dit mål!**

Sapiitsuliortut qaqortunik killallit

Kalaallit Nunaanni nakorsatut sulineq pisussaaffippassuaqarpoq
– kinaassuserlu isertuunneqarsinnaanani. **Atuagaq nutaaq,
pissanganartoq alutornartorlu** suliamik suliaqartunut
qinngorneqarluartunut qanillisitsilluarpoq

ALLATTOQ: Niels Ole Qvist

Ulla Strudholm tusagassiertutut nakorsatullu ilinni-arsimasuuvoq, tamannalu qaqtigoorpoq – maannakkulu atuakkiorturnngorlaajulluni. Suliaqarfimi marluk kattullugit paasisimasaqarluartumik, alutornartumik alikkutaalluartumillu Kalaallit Nunaanni nakorsaaneq pillugu atuakkiorpoq.

Naamillu, imminut atuakkiarinngilaq, naak Ulla Strudholm 2015-imiilli Uummannami Tasiilamilu nunap immikkoortuini nakorsatut, piffissat ilaanni paarlatsitut sulisaraluarluni. Taarsilugu atuakkami apersuinertalimmi suleqatini nangaanani oqalutuartippai, kalaallit qallunaallu nakorsat 18-t, Nuummi sinerismilu napparsimmavinni ukiuni qulikkaani kingullerni, tamarmik immikkut assigiinngitsutigut sunniuteqarluarsimasuni.

– Nakorsat apersornerini suna tupaallaatiginerpaaviuk?

– Kalaallit Nunaat pillugu qanoq annertutigisumik sulinerat. Tamarmik tunnusimasorujussullutik Kalaallit Nunaanni taama nakorsakitsigumi, nuna pillugu annertuumik akisussaaffimmik tigumminninnertik nalungilaat, Ulla Strudholm akivoq, itisiliilunilu:

– Nakorsat suulluunniit suliarisinnaapajaarpaat – innuttaas-ukikkaluaqisormi, sorpassuit nappaatigineqarput.

– Namminermi Danmarkimi nakorsaavunga, eqqarsaatigini-kuusimanngisaannarpalri nunaga pillugu sulillunga. Sulivunga suliakka nuannarigakkit, napparsimasullu ajunnginnerpaamik perusukkakkit.

Ikioqatigiittartut

Ulla Strudholm, Ebeltoftimi Aarhusimilu namminersortutut nakorsaasoq, Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu nakorsaanerup assigiinngissutai ersarissut arlallit takusinnaavai. Sunnertinnartitaqporlu:

– Kalaallit Nunaanni nakorsat ikioqatigiinnissaminut qanoq piareersimatiginerat, naak ataasiakkaanut suliffiup ulapinnarnera annertusinnaagaluartoq. Danmarkip peqqinnissaqarfianik nakorsat ulapitsillutik napparsimasunik suleqatinut allanut tunniussiniar-sarisneri naammattoorsinnaasarpa, Ulla Strudholm nassui-aavoq.

Kalaallit Nunaanni Nakorsat Peqatigiiffiata ukiunik 100-nngortorsierneranut atatillugu, nakorsat pillugit atuagaq nalliuтор-siornermi atuakkiaavoq. Peqatigiiffik 1923-mi pilersinneqarpoq, peqqinnissaqarfiiup taarsiornerpaafigata nalaani. Taamanikkut avannaani ataasiinnarmik qallunaamik peqqissaasoqarpoq.

1923-mi inissisimaneq pillugu taama nakorsaq Sylvester Saxtorph, Grønlandsostenimi aviisimut ilanngutassiami, allappoq.

– Ilulissanut pigama, napparsimasut sisamat napparsimmavimiiput. Tuberkulosertoq neriuuteqarnanngitsukasak qaliani

tarrajuttumi nalavoq, ogorutissiaalu qaammaterpassuit taarserneqarsimanngitsutut isikkoqarput. Nukappiaraq niumigut aallaatissimasoq ataani nalavoq. Ernisussiortumit kalaaliusumit, ullormut nakorsiartitsinerit tamaasa 76 øremik akissarsisartumit, napparsimmavik aqunneqarpoq, Saxtorph oqaluttuarpoq nangilunilu:

– Qulliup orsutortup tarrajunnini sumut tamaanga siaruaat-tarmagu qujanartaqaaq, tassami suut tamarmik innaallagissap qaammaarinnera sapertanngilaat! Assersuutigalugu saleeqqis-saarnissamut atortoqanngilagut.

Kinaassuseq isertuunneqarsinnaanngisaannartoq

Ullumikkumut nutaalialaasumik peqqinnissaqarfilimmut, ukiumut 1,5 milliardinik koruuninik missingersuuteqartartumut, nakorsariaatsinillu nutaanik aammalu immikkoortortanut nutaanut, piffissami kingullermi Inuunerissaavik Stenomut, aningaasalii-sartunut, sanilliullugu 1923 ungasissorujussuuvoq.

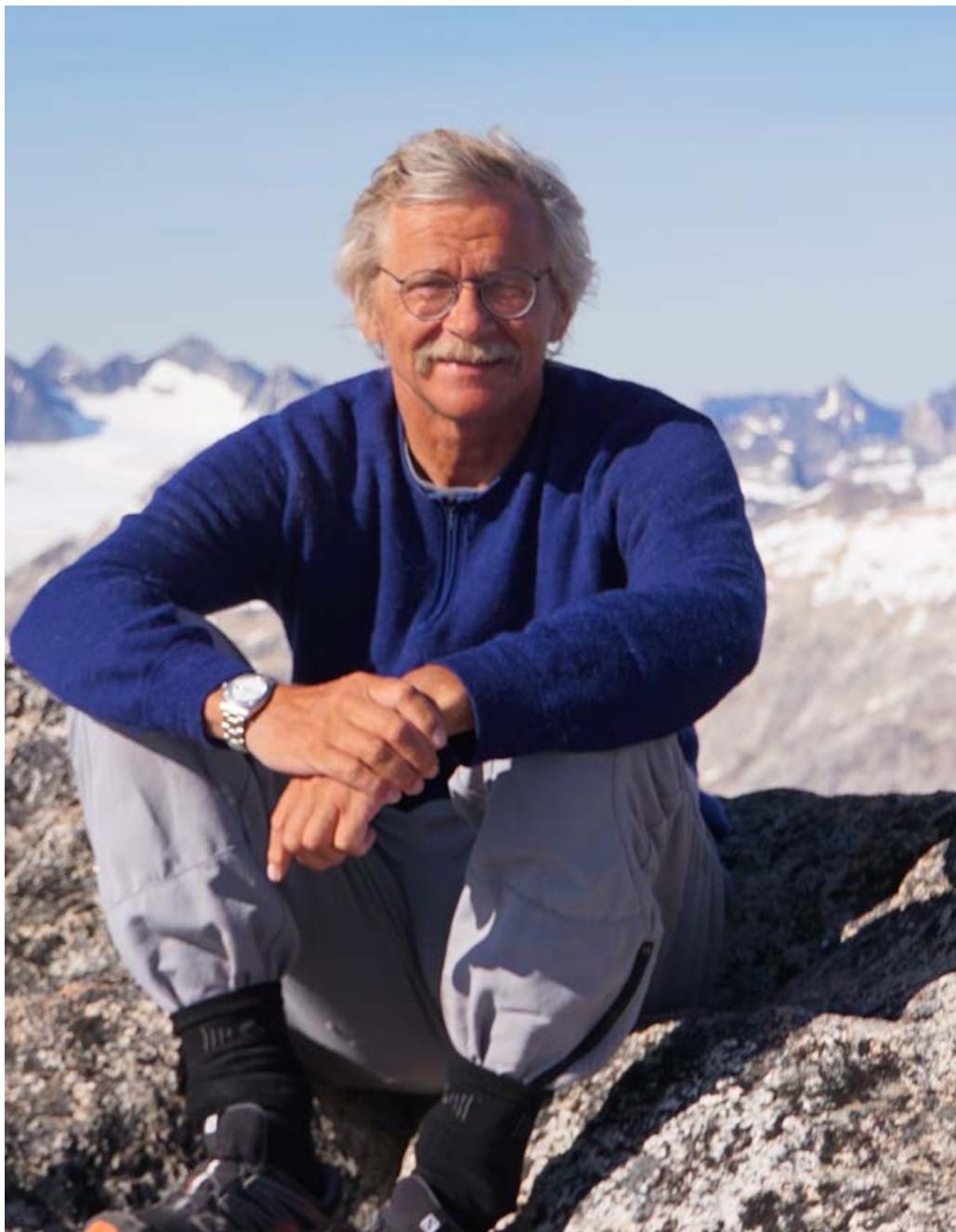
Allanngujuitsoqarporli. Assersuutigalugu nakorsat akisussaas-sutsimik misigisimanerat nakorsianullu isumassuerusunnerat. Inuttut piussaat atuakkami nutaami ertsareqaat, ilisaritinneqartut ilaat suliniuteqarlartoq Knud Erik Kleistiulluni. Ukiut ingerlane-riini inuit inuunerannik amerlasoorpassuarnik annaasseqataasarpoq, aammalu Kalaallit Nunaata peqqinnissaqarfianik sanarfega-taasimasutut oqaatigineqartarluni.

Maanna 73-inik ukiulik soraarneq Dronning Ingridip Nappar-simmavissuata pilattaaviani ukiuni 23-ni siulersortaavoq. Ulloq unnuarlu piareersimasarneq, aammalu inuiaqatigiinnuguami artornartunik aalajangiussariaqartarneq pillugit atuakkami nassuaassivoq, sumiiffimmi inuiaqatigiinnut tamakkiisumik nakorsatut atassuteqarfiusumi.

– Napparsimasut taakkupput inuunerpit sinnera naapittuag-satit. Danmarkimitulli naapeqqinngisaannagassannik naap amia-nik pilattaavigisavit pingajuattut, arferngattut qulingiluaattullu inngilaq. Napparsimasut nunatsinni naapeqqittuassavatit, ajutoo-ruillu toqquinnarsinnaanngilatit. Nunatsinni kinaassutsimik isertuussisoqarsinnaanngilaq, Knud Erik Kleist nassuaassivoq.

Sumiiffimmi nakorsaanikku sapiitsuliortup allap aamma tamanna misilittagaqarfiga, tassaasorlu Hans Chr. Florian Sørensen, Tasiilap napparsimmaviani nunap immikkoortuan 1990-imiilli nakorsaasoq. Atuakkiorput Ulla Strudholmpaarlattaatilluni Florian Sørensen pisortarisimavaa, atuakkamilu qalipakkatut nassuaasersorpa.

– Hans Chr. aaqqatilersimatilluni, killalersimatilluni qanermul-lu assiaqusersimatilluni, aammalu unammilligassat annertutil-lugit, pilattagassaqartillugu inuunermillu navianartorsiertoqartil-lugu inissamiittarpoq. Qujanartumilli aamma peqqissutsikkut

ASSILISOQ – Jon R. Ineson

[KAL] John S. Peel nassaarfimmi ujaqqat akornanni.

[DK] John S. Peel på plads i blandt skærverne på lokaliteten.

[GB] John S. Peel at the site among the rocks.

ajornartorsiutit nalinginnaanerusut annikitsut annertuullu, 3000-inik innuttaasulimmi, Kalaallit Nunaata piitsoqarfiani, naammatooraangamigit aamma. Kangianilu illoqarfitt pingaarnersaat Tasiilaq ukiumut qaammatit arfineq-marluk missaanni sikusarpoq. Tamakku sinaakkutigalugit Hans Chr. nakorsatut tamatigoortutut ukiut 33-t maanna sulisimalerpoq. Nakorsatut immikkut ilisi-masaqanngikkaluarluni, sunulli tamangajannut sapiissuseqarluni pikkorilluinnartuuvoq.

Tulugaq Allan

Suliaqarfip kalaallini nuimasuisa ilaat tassaavoq Paneeraq Noahsen, atuakkami (immaqa) maanna nunatta nakorsaaneranut, Henrik L. Hansenimut, kingoraarsisussatut piukkunneqartoq. Nunatta nakorsaanera peqatigalugu coronamik nappaalaneq pillugu sulianik isumaginnittooqataanermigut, aammalu nakorsaneqarfip tulugassiutinik katersortitsisarnerpassuinut saqqummiussitut, Paneeraq tamanut ammasumik saqqumm-eqqaarpooq.

Piffissaq sakkortooq, ilaatigut nappaat pillugu mattussaasi-maneq pillugu, atuakkami oqaluttuarpooq:

– Aallaqqaammut nuannersutut misinnarpoq. Suliakka aallutiinnartussaavakka, uannullu suliumatoqisumut tamanna naleq-qulluinnarpoq. Piffissaq ingerlanerani suliffinni kiserliortorujussuanngorpunga, kisianni tulugaq kiffigaq tappikaniiitraq takorriasaarpara. Allaffinnukaappara oqaluutilerlugulu. Ikingutigijitorujussuanngorpugut. Edgar Allan Poemut (1800-kunni atuakkiortoq amerikarmioq) atsiullugu Allanimik atserpara, atuakkami Paneeraq oqaluttuarpooq.

Nunatta nakorsaanerata ikkussugassartai ikkussorpata, tamanut ammasumi tusaamaneqarnerulissaq. "Kalaallit Nunaat pillugu"-mi nassuaassivoq, takussaaneq ilaatigut maligassiul-luarnissamut atorneqassasoq.

– Blokkini anaanaq kisimiittumit akissaqarujussuanngitsumit perorsarneqarsimagaluaraanniluunnit, angorusutaq angune-qarsinnaasoq nunatta meerartaannut takutikkusuttorujussuuara. Ilungersuinnassaatit, angusassat toraarlugu imminullu upperalut. Nakorsat pillugit atuagaq peqatigiffiup ilaasortaant tunissitut, allanullu suliamut tunngatillugu soqutiginnitnunut, atuagassatut saqqummissaaq. Qallunaat nakorsaasa nittartagaanni aaneqarsinnaavoq. *

FOTOGRAF – Privat

Helte i hvide kitler

Det er et meget krævende – og aldrig anonymt – job at være læge i Grønland. **En ny, spændende og charmerende bog** bringer læserne helt tæt på fagets karismatiske udøvere

TEKST: Niels Ole Qvist

Ulla Strudsholm er noget så sjældent som uddannet journalist og læge – og nu er hun også nyslættet forfatter. Hun har nemlig forenet sine to fag og er ophavskvinde til en indsigtfuld, charmerende og stærkt underholdende bog om at være læge i Grønland.

Og nej, det er ikke et selvportræt, der er tale om, selvom Ulla Strudsholm siden 2015 perodevis har vikarieret som regionslæge i Uummannaq og Tasiilaq. I stedet giver hun bramfit ordet videre i interviewbogen til kollegerne, 18 grønlandske og danske læger, som hver på deres måder har sat deres markante præg på sygehuse i Nuuk og på kysten hen over de seneste årtier.

– Hvad blev du mest overrasket over, når du interviewede lægerne?

– At de i SÅ høj grad arbejder for Grønland.

Alle var meget dedikerede og bevidste om at bære enorme ansvar for landet, der har så få læger, svarer Ulla Strudsholm og uddyber:

– Lægerne klør i den grad på med nærmest hvad som helst – for selv om befolkningen er lille, fejler den jo masser af forskellige sygdomme.

– Jeg er jo selv læge i Danmark, men her har jeg vist aldrig tænkt, at jeg arbejder for mit land. Jeg arbejder, fordi jeg elsker mit fag, og fordi jeg vil gøre noget godt for patienterne.

Hjælper hinanden

Ulla Strudsholm, som er praktiserende læge i Ebeltoft og Aarhus, ser flere oplagte forskelle på at være læge i Grønland og Danmark. En ting har gjort dybt indtryk på hende:

– Det er, at læger i Grønland er så klar til at hjælpe hinanden, selv om arbejdsspresset for den enkelte kan være stort. I et presset sundhedsvæsen i Danmark kan jeg godt opleve, at travle læger prøver at puffe patienter videre til andre kolleger, forklarer Ulla Strudsholm.

Bogen om lægerne er et jubilæumsskrift i anledning af Grønlands Lægeforenings 100-års fødselsdag. Foreningen blev stiftet tilbage i 1923, en tid, hvor sundhedsvæsenet nærmest befandt sig i den mørke middelalder. Dengang var der således kun én dansk sygeplejerske i Nordgrønland. Det beretter kredslæge Sylvester Saxtorph i en artikel i Grønlandsposten om situationen i 1923.

– Da jeg kom til Jakobshavn, fandtes på sygehuset 4 patienter. En stakkels håbløs tuberkulosepatient lå på en briks i et mørkt loftsrum og hendes linned så ud, som om det ikke havde været skiftet i måneder. Nedenunder lå på en briks en dreng med et skudsår i benet. Sygehuset blev ledet af en grønlandsk jordemoder, der havde økonomien i entreprise for 76 øre pr. dag pr. patient, beretter Saxtorph og fortsætter:

– Det var ganske godt, at trænlampen bredte sit tusmørke ud over det hele, for det var ikke alt, der tålte elektricitetens klare lys! Vi havde for eksempel intet at sterilisere med.

Aldrig anonym

1923 er lysår væk fra dagens moderne sundheds-væsen med et årligt budget på halvanden milliard, og hvor der investeres i nye behandlingsmetoder og nye afdelinger, senest Steno Diabetes Center.

Men noget ændrer sig aldrig. Eksempelvis lægernes pligtførelse og omsorg for patienterne. De menneskelige egenskaber skinner klart i den nye bog, hvor en af de portrætterede ildsjæle er Knud Erik Kleist. Han har gennem årene været med til at redde mange menneskeliv og omtales som en af bygmestrene i det grønlandske sundhedsvæsen.

[KAL] Knud Erik Kleist – kalaallini nakorsani annerit ilaat. Uani Nuummi angerlarsimaffimmini sullivimmini assilisippoq.

[DK] Knud Erik Kleist – en af kæmperne blandt grønlandske læger. Her fotograferet i sit arbejdsværelse i hjemmet i Nuuk.

[GB] Knud Erik Kleist – one of the giants among Greenlandic doctors, photographed here in his study in Nuuk.

Igennem 23 år stod den nu 73-årige pensionist i spidsen for kirurgisk afdeling på Dronning Ingrids Hospital. I bogen forklarer han om at stå til rådighed i døgndrift og træffe svære beslutninger i et tæt samfund, hvor man som læge er fuldstændig forbundet med det omkringliggende samfund.

– Dine patienter er nogen, du møder resten af livet. Det er ikke som i Danmark med mave-skind nr. 3, 6 og 9 hos mennesker, du aldrig ser igen. Du møder dine patienter igen rundt om i

landet, og du kan ikke bare gemme dig, hvis det går galt. Du kan ikke være anonym i Grønland, forklarer han.

Den samme erfaring bærer en anden af lægegerningen lokale helte på, nemlig Hans Chr. Florian Sørensen, som siden 1990 har været regionslæge ved sygehuset i Tasiilaq. Forfatter Ulla Strudsholm har som vikar haft Florian Sørensen som chef, og hun beskriver ham malende i bogen.

– Jeg skal snart erfare, at Hans Chr. er i sit absolutte es, når handsker, kittel og mundbind er på, når udfordringerne er store, når der skal opereres, når livet er på spil. Men heldigvis også når han møder den lange række af små og store mere almindelige helbredsproblemer, der dukker op hos en befolkning på 3000 mennesker i den fattige del af Grønland. Og hvor hovedbyen Tasiilaq er lukket inde af is cirka 7 måneder om året. I disse rammer har Hans Chr. arbejdet som alt-mulig læge i nu 33 år. Uden speciallæge-titel, men med mod og erhvervet stor dygtighed på nærmest alt.

Ravnens Allan

En af fagets grønlandske fyrtårne er Paneeraq Noahsen, som i bogen udses til (måske) at være afløser for den nuværende landslæge Henrik L. Hansen. Paneeraq fik sin ilddåb i offentligheden, da hun sammen med landslægen stod for håndte-

ringen af corona-epidemien og fik til opgave at repræsentere embedet på de mange pressemøder.

I bogen fortæller hun om den intense tid, hvor hun blandt andet pludselig røg i karantæne:

– Det føltes rigtig dejligt i starten. Jeg skulle bare koncentrere mig om at arbejde, og det passerede faktisk godt til en arbejdskompani som mig. Efterhånden følte jeg mig (dog) ret ensom på min etage, men fik så øje på en udstoppet ravn, der stod deroppe. Den tog jeg med hen til mit skrivebord og begyndte at snakke med den. Vi blev rigtig gode venner. Jeg døbte ravnen Allan efter Edgar Allan Poe (amerikansk forfatter fra 1800-tallet), fortæller Paneeraq i bogen.

Hvis landslæge-brikkerne falder på plads, så kommer hun til at blive endnu mere kendt i offentligheden. I »Læger for Grønland« forklarer hun, at synligheden blandt andet skal anvendes til at være en rollemodel.

– Jeg vil meget gerne vise børnene hjemme i Grønland, at du kan opnå det, du vil, selv om du er vokset op i en boligblok hos en alenemmor uden de store midler. Du skal bare arbejde hårdt, være målrettet og tro på dig selv.

Bogen om lægerne udkommer som en fødselsdagsgave i til fagforeningens medlemmer og som læsestof til andre med interesse for sagen. Den kan downloades på danske lægers hjemmeside. *

[KAL] Kalaallit Nunaanni nakorsatut paarlattaasoq, tusagassiorraq atuakkortorlu Ulla Strudsholm.

[DK] Vikarlæge i Grønland, journalist og forfatter Ulla Strudsholm.

[GB] Locum in Greenland, journalist and writer Ulla Strudsholm.

All in white coats

Being a doctor in Greenland is a very demanding, but never anonymous job. A new, exciting and charming book brings readers up close to the charismatic practitioners of this profession

TEXT: Niels Ole Qvist

and highly entertaining book about being a doctor in Greenland.

And no - this is not a self-portrait, although since 2015 Ulla Strudsholm has spent periods as regional doctor in Uummannaq and Tasiilaq. In this interview book she instead candidly lets her colleagues, 18 Greenlandic and Danish doctors, speak. They have each in their own way left their mark on hospitals in Nuuk and along the coast over past decades.

- What surprised you most when you interviewed the doctors?

- The extent to which they work so hard for Greenland. Everyone was so dedicated and aware of their enormous responsibility for this country that has so few doctors, answers Ulla Strudsholm and elaborates:

- The doctors take on almost anything - because although the population is small, they have all sorts of different ailments.

- I am a doctor in Denmark myself, but I never think that I work for my country. I work, because I love my profession and because I want to do something good for my patients.

Helping each other

Ulla Strudsholm, who is a practicing doctor in Ebeltoft and Aarhus, sees several obvious differences between being a doctor in Greenland and being a doctor in Denmark. One thing has made a deep impression on her:

- It is that doctors in Greenland are so ready to help each other, despite the heavy work load for the individual. In a health sys-

tem under pressure as in Denmark, I can experience a busy doctor attempting to push a patient over to other colleagues, explains Ulla Strudsholm.

The book about the doctors is an anniversary book on the occasion of the 100th birthday of the Greenland Medical Association. The Association was founded in 1923 at a time when the health system was almost medieval. Back then, there was only one Danish nurse in North Greenland. District Doctor Sylvester Saxtorph wrote this in an article in Grønlandsposten about the situation in 1923:

- When I arrived in Jakobshavn, there were four people in the hospital. A poor, hopeless patient with tuberculosis lay on a cot in a dark attic room and her linen looked as though it had not been changed in months. Below, on a bunk was a boy with a bullet wound in his leg. The hospital was run by a Greenlandic midwife with a contract paying DKK 0.76 per day per patient, writes Saxtorph and continues:

- It was a good thing the oil lamp spread its dim light over everything, because not

ments, most recently a Steno Diabetes Centre.

However, some things never change, for example the doctors' sense of duty and their care of the patients. The human qualities shine through clearly in this new book, where one of the portrayed firebrands is Knud Erik

**"The doctors take on almost anything
– because although the population is small, they
have all sorts of different ailments"**

— Ulla Strudsholm

everything could tolerate the bright light of electricity! We had, for example, nothing with which to sterilise.

Never anonymous

1923 is light years away from the present day's modern health system with an annual budget of one and half billion and investments in new treatments and new depart-

Kleist. Over the years he has helped to save many lives and he is described as one of the founders of Greenland's health system.

For 23 years, the now 73-year old led the surgical department at Dronning Ingrids Hospital. In the book, he explains what it is like to be available 24 hours a day and make the difficult decisions in a close community where you, as a doctor, are completely con-

[KAL] 1957-imi Sisimiuni
napparsimmavittaami nukappiaraq
mikisoq misissortittoq.

[DK] Lille dreng undersøges på det
nye sygehus i Sisimiut i 1957.

[GB] A little boy is examined in the
new hospital in Sisimiut in 1957.

PHOTO — AG Arkiv

nected to the surrounding community.

— Your patients are people you will meet throughout your everyday life. It is not like in Denmark, with abdomens Nos. three, six and nine of people you will never see again. You meet your patients again all around the country and you can't just hide if things go wrong. You cannot be anonymous in Greenland, he explains.

The same experience has been had by another of the medical profession's heroes, i.e. Hans Chr. Florian Sørensen. Since 1990 he has been regional doctor at the hospital in Tasiilaq. Author Ulla Strudsholm had Florian Sørensen as her boss when she was a locum and she gives a vivid description of him in her book.

— I would soon experience that Hans Chr. is in his absolute element when wearing gloves, white coat and mask, when there are great challenges or in the operating theatre when a life is at risk. Fortunately, this is also the case when he meets the long series of the ordinary health problems that occur in a population of

3000 people living in the poorest region of Greenland; and where the main town - Tasiilaq is ice bound approx. seven months of the year. These are the circumstances under which Hans Chr. has worked as all-round doctor for 33 years now, without the title of specialist, but with courage and with great acquired skill in almost everything.

Allan the raven

One of the profession's Greenlandic beacons is Paneeraq Noahsen, in the book selected (perhaps) as replacement for the present Chief Medical Officer Henrik L. Hansen. Paneeraq got her baptism of fire in the public eye when she and the Chief Medical Officer dealt with the Corona pandemic and she was tasked with representing the office at many press conferences.

In the book, she talks about the intense time when she, among other things, suddenly had to cope with being quarantined:

— It felt really nice in the beginning. I only had to concentrate on my work and that

suit a workaholic like me. However, after a while, I did begin to feel somewhat isolated on my floor, but then I noticed a stuffed raven that stood up there. I took it to my desk and started to talk to it. We became really good friends. I named the raven Allan, after Edgar Allan Poe (the American writer from the 1800s), says Paneeraq in the book.

If the Chief Medical Officer plans come to fruition, then she will become even more known in public. In "Doctors for Greenland" she explains that the visibility will be utilised to be a role model.

— I really want to show the children here in Greenland that you can achieve whatever you want, even though you grew up in an apartment block with a single mother and limited resources. You just have to work hard, have a goal and believe in yourself.

The book about doctors is being published as a birthday present for the union's members and as reading material for anyone who is interested. It can be downloaded on the Danish Doctors' website. *

KALAALLIT NUNAAT qaamarnugup nunagaa, pinngortitamilu naakkittaatsumi makku
saqqumertarput, qaamanerup nuna qerisoq qalipaasersortarlugu – qalipakkatut
isikkoqalersillugu.

GRØNLAND ER lysets land, og midt i den barske natur opstår disse sarte scenerier, hvor
det mest nænsomme lys farvelægger det frosne landskab – som en akvareltegning.

GREENLAND IS the land of light. Subtle scenes arise in the midst of this harsh nature,
when the gentlest light colours the frozen landscape - like a watercolour painting.

@VISIT_SOUTHGREENLAND

FARM STAYS & SEASONAL FARM EXPERIENCES

COME EXPLORE

TUNULLIARFIK FJORD

SOUTH GREENLAND

BACKCOUNTRY DRIVING & HORSE RIDING TOURS

WINTER ADVENTURE

HISTORICAL VIKING RUINS & RECONSTRUCTIONS

HIKING DIRECTLY TO THE GREENLAND ICE SHEET

Explorers by Nature
www.visitsouthgreenland.com

PHOTOS BY: SARAH WOODALL, ANINGAAQ R CALRSSEN - VISIT GREENLAND, NUKA-OTTO ROSING THOMSEN

QAAMMATIT suli arlallit ingerlaqqaassapput, kisianni Kujataani kusanartumi
aasartussaavoq seqinnarittarluni, unnuit kialaartut aamma nuna kusanartoq
tupinnartumik qaamaneqartassaaq.

DER ER måneder til endnu, men så venter der også en smuk sydgrønlandsk sommer
forude med velsignet sol, lune aftener og et trolddomsagtigt lys over det saftige landskab.

IT WILL BE a few months yet in South Greenland before the arrival of beautiful summer
with blessed sun, mild evenings and the magical light that floods the lush landscape.

We make things possible in Greenland

TURN-KEY SOLUTIONS

Administration
Planning
Staffing
Payroll & Taxes
Accounting

MLSA Reporting
Budgeting
Visa & Work Permits
Camp Rental
Logistics

Catering
Incoming
Accommodation
Storage
Procurement

Translations
On Call 24/7
Diamond Drilling
Site Management
Geological Support

Support Office
Core Logging
Medical/HSE/ERP
Remote Sensing
Anything Needed

Situated in the Capital Nuuk, with a strong Network of Local Contractors reaching all Towns and Settlements in Greenland, an experienced Management and a proven Track Record, XS is your Natural Choice as a Local Partner

Taatsi Olsen,
COO

TRACK RECORD

Anglo American Exploration • North American Nickel • Greenland Anorthosite Mining • London Mining • Alba Mineral Resources • North Shield Resources
The Smithsonian Institution • Beijing Normal University • University of Copenhagen
Royal Greenland • Arctic Fish Greenland • PaniNoir • Ice Cold Gold

info@xplorationservices.com
PHONE: +299 555 333
www.xs.gl

Xploration Services
Greenland A/S

Jan misigisassar- sioqatigalugu

Amerlasuunik
takornariartitsisarnerup
illuatungaa: Jan Banemann
Sisimiut Boat Safarimeersoq
takornariartitsisarnermi **nersornaatit**
annersaannik pissarsinikuuvoq.
Taanna tikeraartuminut ilumoortunik
qaqtigoortunillu misigisassanik
nassaarsiortarpoq

ALLATTOQ: Niels Ole Qvist

Jan Banemann Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermi aallarniisorpassuit ilagaat. Periarfissamik takusaqarami iliuuseqarfialugu takornariartitsisarfimmik ineriertortisivoq, najukkami inuiaqatigiinnut aamma takornariartunut immikkut ittunik misigisassorsiortunut nuannaarutigineqaqisumik.

Taassuma suliniuteqarnissamut isumassarsiaa amerlasoorsuar- nik takornariartitsisarnermit allaanerulluinnarpooq: Umiatsiaaraq 115 hestekraftimik motoorilik, sisamanik ilaasoqarsinnaasoq. Mikisut pitsasuuupput, Jan Banemannilu isumassarsiamink iluatsilluarsimavoq. Taamaakkaluartoq Greenland Tourism Award 2023-imut naliliisartunit Visit Greenlandimit, Air Greenlandimit aamma Nalik Venturesimit innersuunneqarami, inuunermini tupaallatsinneqarsimalluni oqaluttuarpoq.

- Tupattorujussuvunga. Uangaannaavungami. Suliffeqarfik mikisuararsuovoq, takornariartitsisartunit angisoorsuarnit illuaraqarfiliortartunit akunnittarfutilinniillu allaanerujussuovoq, taanna oqarpoq.

Aalisagarujussuaq

Jan Banemann 60-inik ukioqalereerpoq, ukiorpassuarnilu suli ingerlatseqqinnissaminut suli piumavoq – aamma suli nukissaqarpoq. Suliffini nuannarilluinnarpaa. Pinngortitarsuarmi angerlarsimasutut illumi angalasarpoq, takornariallu qimmatattarnerat misigalugu nuannarilluinnarpaa aamma takusassat nuannersut tullusimaarluni takutittarpai. Ataaserli allanit pingarnerutippaa:

- Tikeraartut pitsaalluinnartumik misigisaqassapput.

Taamaammat sila taamaallaat ajunngikkaanga angalasarpunga. Takornarissat timimikkut nuanninngitsumik misigisaqarlungit angerlassagaluarpata ajornerpaassagaluarpoq. Ilaasunik inuttut naapitsineq aamma Janip ulluinut sunniuteqartarpai. Mexicomuni, Ukrainemiunik, Australiamiunik takornarianik

angallassinikuuvoq, aap, »assiginngitsorpassuarnik inuiaas- suseqartut angallannikuakka,« qungujulluni oqarpoq. Arlallit uteqqittarput.

- Norgemiat inussiarnersut ukiut tamaasa eqalunniariarlutik uteqqittarput. Najukkaminni kuuit taama amerlatigisullu soog uteqqittarnersut aperaakka. Inulaami inoqanngitsumi 100 mete- risut akunneqarluni aalisarfiungitsumiinneq misigerusuttarpai. Tamaani kisimiilluinnartarput.

Jan Banemannip aamma Schweizimeersut arlallit »aalisarner- mik soqutigisaqarluinnartut« oqaluttuarai, taakku akisuunik atortulersorlutik sunngiffimmi aalisartartup takorluugaatut

ittumik misigisaqarput. Nataarnaq 32 kiilunik oqimaassusilik pisaraat.

Misigisaq piviusoq

Aalisagarujussuit saniatigut Jan Sisimiuni illoqarfut annersaata tulliani umiarsualivimmit avalakkaangat aamma allanik misigisaqartarpooq. Taassuma ingerlatseqatigiiffia, Sisimiut Boat Safari, aamma arfernik takornariatsinernik, nunaqarfiusimasunut tikeraarnernik aamma kangerlunni ilitsersuisulerluni angallassinernik neqerooruteqartarpooq. Kingullermik aamma ATV-nik Yamaha Grizzly 700-nik meqqilinnik pisivoq, taamaalil-

[KAL] Greenland Tourism Awardimik nersornaaserneqartoq nuannaartoq, Jan Banemann, Air Greenlandimit gavekortimik pissarsisoq.

[DK] Den glade modtager af Greenland Tourism Award, Jan Banemann får Air Greenland-gavekort.

[GB] The happy recipient of the Greenland Tourism Award, Jan Banemann, gets an Air Greenland-voucher.

luni Sisimiut timaanut kusanarluinnartumut angalatitsinernik neqerooruteqarniarami.

Takornariat piviusumik misigisaqarnissamut qulakeerinnifigineqarput. Janip nunap immikkoortua kaasarfimmiorisutut ippaa, kalaallisullu oqaluttarpoq. Tikeraartunullu paasisaqarusututunut oqaluttuarnissani apeqqutinullu akissuteqarnissani nuannarilluinnarpaa.

- Pinngortitaq soqutigisaraara aamma ukiuni 30-ni qimusertartuuuvunga. Inuuusuttuullunga piniartuuuvunga, angutisiaralu ilinniartitsilluarnikooqaaq, ilisimasaminillu ingerlatitseqqillaqqipopoq - puosit, aalisarfissaqqinnerit, aamma arferit sumiiffii pillugit. Misilitakkat annertupput, tamakkulu takornariat apeqqutaannut akissutissaqartitsippu.

- Ukiuni 35-ni sanasutut namminersorlutit suliffeqarfimmik ingerlatsinikuuvutit, sooq tamanna unitsippiuk?

- Timera malinnaasinnaajunnaarmat. Ukiorpassuarni inuit ikinngutitut angallattarpakka, sunngiffimmilu soqutigisama inuuusutissarsiutigilernissaanut pilersaarut alliartornikuuvooq. Maanna ukiut arfineq-marluk qaangiupput, nuliamalu pappialarsonermik ikiortarpaanga, qungujulluni oqarpoq.

Takornariartsinermi nersornaatiq Janimut tunniunneqarnerani naliliisartut allapput; takornarianut puigunaatsumik misigisaqartitsinnaratik Jan Banemann ilaquaalu najukkaminni avatangiisiminnik piujuartitsinssamut pingaartitsinermennik sulerusussuseqnermennillu aamma ilisimaneqarput. Kajumisutsiminnik suliaqartuupput, ilaatigut takornariaqarneq sioqqul-lugu avatangiisiminnik nunami immamilu eqqakkanik katersisartuullutik.

- Nunatta kusanarluinnartup paarilluarnissaa ukkatariler-sinniarpara, taanna oqarpoq.

Takornariartsisartunit nersorniarneqarnerup saniatigut Sisimiut Private Boat Safari tammajuitsumik aamma Air Greenlandimik angalanissamut 10.000 koruuninik aningaasanik pissarsivoq. *

FOTOGRAF — Ben Hæggard/VisitGreenland

På eventyr med Jan

Masseturismens modstykke: Jan Banemann fra Sisimiut Private Boat Safari har modtaget den største hæder fra turistbranchen. Han finder de ægte og sjældne oplevelser til sine gæster

TEKST: Niels Ole Qvist

Jan Banemann er en af turismens mange ukuelige pionerer i Grønland. Han øjnede en chance, greb den og byggede en forretning op til glæde for lokalsamfundet og for de turister, som er på udkig efter unikke oplevelser med et personligt touch.

Hans forretningsidé er så langt væk fra masseturismen, som tænkes kan: En jolle med en 115 hestes motor, der kan transportere fire passagerer ad gangen. Småt er godt, og Jan Banemann har haft succes med sin idé. Alligevel fik han sit livs overraskelse, fortæller han, da han blev nomineret til Greenland Tourism Award 2023 af et dommerpanel, som udgøres af Visit Greenland, Air Greenland og Nalik Ventures.

– Det kom som et chok. Jeg er kun mig. Det er en meget lille business, og meget langt fra det store turismehalløj med de kæmpe firmaer, som laver egne hyttebyer og hoteller, siger han.

Kæmpe fisk

Jan Banemann har rundet de 60 år, og har mod på – og stadig energi til – at fortsætte en del år endnu. Han kan simpelt hen godt lide sit job. Han færdes hjemmevant i den store natur, elsker at opleve turisternes begejstring og viser stolt herlighederne frem. Én ting går forud for alt andet:

– Gæsterne skal have en superoplevelse. Derfor sejler jeg kun, når vejret er til det. Jeg går ikke på kompromis. Det værste ville være, hvis turisterne kom hjem med en dårlig følelse i kroppen.

Det personlige møde med passagerne sætter også sit præg på Jans dage. Han har sejlet med mexicanske, ukrainske, australske turister, ja, der

er »stort set ikke den nationalitet, jeg ikke har haft med,« siger han med et smil. En del er gengangere.

– Der er nogle flinke nordmænd, som vender tilbage hvert år for at fange ørreder. Jeg har spurgt, hvorfor de dog rejser så langt, når de har masser af elve hjemme? De vil opleve den øde vildmark, hvor der ikke står lystfiskere med 100 meters mellemrum. Heroppe er de fuldstændig alene.

Jan Banemann fortæller også om et lille schweizisk team af »fiskennørder«, som bevæbnet med kostbart udstyr endte med at få sig en oplevelse, som er taget ud af den hedeste lystfiskerdrøm. På krogen var en 32 kilo helleflynder.

Autentisk

Ud over kæmpe fisk er der også andre store eventyr i sigte, når Jan stævner ud fra havnen i Sisimiut, Grønlands næststørste by. Hans selskab, Sisimiut Private Boat Safari, tilbyder hvalafari, besøg i nedlagte bygder og guidede ture i

[KAL] Jan Banemann Sisimiut Boat Safari meersoq takornarianik sikkilertunik umiatsiaminut ikisitsivoq.

[DK] Jan Banemann fra Sisimiut Boat Safari tager imod cykelturister på sin båd.

[GB] Jan Banemann from Sisimiut Boat Safari receives bicycle tourists on board his boat.

[KAL] Sisimiut kusanarlunnartoq ukioq manna Takornariartitsinermi Nersornaaserneqartumut angerlarsimaffiuvoq.

[DK] Eventyrlige Sisimiut er hjemsted for modtageren af Årets Turist-pris.

[GB] Magical Sisimiut is home to the recipient of the Annual Tourist Award.

fjordsystemet. Senest har han også købt en ATV af mærket Yamaha Grizzly 700, så han kan tilbyde ture ind i Sisimiuts spektakulære bagland.

Turisterne er garanteret en autentisk oplevelse. Jan kender området som sin egen bukselfomme og taler grønlandsk. Og så elsker han at fortælle og svare på spørsgsmål fra de videbegærige gæster.

– Jeg har været interesseret i naturen og har kørt på hundeslædeslæde i 30 år. I mine unge dage levede jeg som fanger og havde en utrolig god læremester i min svigerfar, som var ferm til at give sin viden fra sig – om sælerne, de bedste

fiskesteder, om hvalernes tilholdssteder. Det er en kæmpe ballast og gør, at jeg kan svare på alle de spørsgsmål turisterne stiller.

– *Du har drevet eget tømmerfirma i 35 år, hvorfor holdt du op med det?*

– Kroppen kunne ikke følge med længere. I mange år havde jeg sejlet ud med folk som venner og venner, og så voksede planen frem om at gøre fritidsinteressen til et erhverv. Det er syv år siden nu, og min kone hjælper til med at klare papirarbejdet, svarer han med et smil.

I begründelsen for at tildele turist-prisen til Jan skriver dommerpanelet, at han og hans

familie er kendt for en bæredygtig tilgang og deres lokale engagement. De har involveret sig i frivilligt arbejde, som inkluderer oprydning af affald, både på land og til havs forud for turismehøjsæsonen.

Jan fortæller, at han hver sæson sejler ud i en uge og samler skrald.

– Jeg vil sætte fokus på, at vi skal passe godt på vores fantastiske land, siger han.

Udover anerkendelsen fra turistindustrien, fik Sisimiut Private Boat Safari et trofæ og et gavekort på 10.000 kroner til en rejse med Air Greenland. *

FOTOGRAF — Aningaaq R Carlsen/Visit Greenland

[KAL] Takornariat seqernup tarrikkiautneranut kusanartumut sammisut.

[DK] Med turisterne på vej mod den smukke solnedgang.

[GB] With tourists on the way towards a beautiful sunset.

Adventures with Jan

The opposite of mass tourism: Jan Banemann from Sisimiut Private Boat Safari has received the greatest honour from the tourist industry. He finds genuine and rare experiences for his guests

TEXT: Niels Ole Qvist

Jan Banemann is one of tourism's many indomitable pioneers. He saw an opportunity; he grabbed it and built up a business which benefited the local community as well as the tourists who come looking for unique experiences with a personal touch.

His business ideas are as far from mass tourism as they can be: A dinghy with a 115 horsepower engine that can carry four passengers at a time. Small is good and Jan Banemann has had success with his idea. Nevertheless, he got the surprise of his life, he says, when he was nominated for the Greenland Tourism Award 2023 by a panel of judges from Visit Greenland, Air Greenland and Nalik Ventures.

– It was quite a shock. There is only me.

It is a very small business and it is a far cry from the great tourism hubbub with the huge companies that build their own cabin villages and hotels, he says.

Huge fish

Jan Banemann has turned 60 years of age, but he still has the courage - and the energy - to keep going for a few more years. He actually loves his job. He is at home in the great outdoors, loves to experience the tourists' enthusiasm and he proudly showcases all the glorious sights. One thing goes before all else:

– The guests must have a super experience, so I sail when the weather permits. I do not compromise. The worst thing would be, if the tourists went home with a bad feeling.

The personal meeting with the passengers makes Jan's day. He has sailed with Mexican, Ukrainian and Australian tourists. I don't believe there is a nationality, I have not had. Some of them are regulars.

– There are some really nice Norwegians who come back every year to catch Arctic Char. I have asked why they travel so far, when there are so many rivers at home. They want to experience the remote wilderness, where they don't find other anglers standing 100 m from each other. Up here they are completely alone.

[KAL] Janip Sisimiut eqqaa tamaat nalunngilluarpaan – aamma aalisarfissatsialaat tamaasa.

[DK] Jan kender Sisimiut-regionen ud og ind – også alle de gode fiskesteder.

[GB] Jan knows the Sisimiut area like the back of his hand – including all the good fishing spots!

[KAL] Sunngiffimmi aalisartartut pingasut Schweizimeersut – Janimut angalaqataasut. Nataarnaq 32 kiilunik oqimaassusilik.

[DK] Tre lykkelige lystfiskere fra Schweiz – som sejlede ud med Jan. Helleflynder på 32 kilo.

[GB] Three happy anglers from Switzerland who sailed out with Jan caught a 32-kilo Greenland Halibut.

– I have been interested in nature and I have driven dogsleds for 30 years. In my younger days, I lived as a hunter and I had an incredibly good teacher in my father in-law. He was good at imparting his knowledge – about seals, the best fishing spots and about the whereabouts of whales. This foundation enables me to answer all the questions tourists ask.

– You have run your own carpenter business for 35 years, why stop now?

– My body could no longer keep up. For many years I had sailed with people to do them a favour. Out of this emerged a plan to turn a hobby into a livelihood. That was seven years ago now and my wife helps with the paperwork, he answers with a smile.

The panel of judges wrote that they decided to give the tourist award to Jan and his family because they are known for their sustainable approach and their local commitment. They are involved in voluntary work which includes collecting trash on land and at sea ahead of the peak tourist season.

Jan says that each season he sails out for a week, collecting trash.

– I will focus on us, taking good care of our fantastic country, he says.

In addition to recognition from the tourist industry, Sisimiut Private Boat Safari received a trophy and a gift voucher for a flight with Air Greenland. *

Jan Banemann talks about a little Swiss team, of “fishing nerds” who, armed with expensive equipment ended up getting a

gest town. His company, Sisimiut Private Boat Safari, offers whale safaris, visits to abandoned settlements and guided tours of

“I will focus on us, taking good care of our fantastic country”

— Jan Banemann

unique experience that could be taken out of the hottest angler dream. They caught a 32-kilo Greenland halibut.

Authentic

In addition to giant fish, other adventures are lined up when Jan sails out of the harbour in Sisimiut, Greenland’s second big-

the fjord system. Most recently he bought a Yamaha ATV Grizzly 700, so he can offer trips to Sisimiut’s spectacular back country.

Tourists are guaranteed an authentic experience. Jan knows the area like the back of his hand and he speaks Greenlandic. And he loves to talk and to answer questions from inquisitive tourists.

Naammasserutat takorluukkallu

Air Greenland sulusut 500-ngajannik amerlassuseqartut naammasserutat uku aallaavigalugu sulipput: Ataatsimoorluta Kalaallit Nunaat kivissavarput, aammalu kulturi, pinngortitaq attaveqaatillu nunarsuup sinneranu attaveqaasissavavut. Piareer-simajuassaagut. Takorluukkavut tassaapput, Kalaallit Nunaannik kivitsilluta nalinginnaasumik qinigassatut inississaagut. Ulluin-narnut qulakkeerisassaagut misigisassanillu pilersitsisassalluta. Tamanna nungusaataanngitsumik ingerlatissavarput.

Sulusut pikkorinnerpaat kajungilersinniarlugit sulisoruin-

narniarlugillu immikkoortaqarfiit akimorlugit sulinermi naleqartitanut ataatsimoorussanut tunniusimavugut. Tamatumani pineqarput erseqqissumik attaveqatigiinneq aamma assigiinngi-iaarneq, naligiissitaaneq, suliffimmik inuuneq pitsaasoq, tatigin-ninneq, akitussaaffik, piukkunatalilinnik ineriaartortitsineq, ilinniartitaaneq suleqatinullu tapersuinermik aaqqissuussinerit. Ataatsimut anguniagaq tassaavoq sulusut ataasiakkaat tamaasa angalanermik toqqissimanartumik ilorrismaarnartumillu qulakkeerunnissaat. Suut tamarmik naatsorsuutigineqartutut ingerlasinnaasanngillat. Kisianni aaqqiissutissanik nassaartarpugut; tamanna ilisarnaatigaarput.

PHOTO — Rusjan Merzlyakov

Mission og vision

■ Air Greenlands knap 500 ansatte arbejder ud fra denne mission: Sammen løfter vi Grønland og forbinder vores kultur, natur og infrastruktur med resten af verden. Vi er klar hver gang. Vores vision er, at vi vil være det naturlige valg, der løfter Grønland. Vi vil sikre hverdagen og skabe eventyret.

For at tiltrække og fastholde de bedste medarbejdere er vi på tværs af afdelinger dedikeret til et sæt fælles arbejds værdier. Det omfatter tydelig kommunikation og målsætninger om diversitet, ligestilling, det gode job-liv, tillid, ansvar, talentudvikling, uddannelse og kollegastøtteordninger. Det fælles mål er at sikre hver enkelt passager en tryg og komfortabel rejse. Ikke alt går altid som forventet. Men vi finder løsninger; det er vores dna.

Mission and vision

■ Air Greenland's approx. 500 employees have this mission: Together we lift Greenland and we connect our culture, nature and infrastructure to the rest of the world. We are always ready. Our vision is to be the natural choice that lifts Greenland. We want to safeguard everyday life and create adventure.

To attract and keep the best employees, we are dedicated interdepartmentally to a common set of workplace values. These include clear communication and goals for diversity, equal opportunity, a good job life, trust, responsibility, talent development and training and collegial support schemes. The common goal is to ensure each and every passenger a safe and comfortable flight. Things do not always go as planned, but we find solutions; it is in our DNA.

**Revisorer og rådgivere
med mere end 20 års erfaring
i Grønland**

Et spørgsmål om tillid!

**Revisor CMA
Mikkel Kristensen**

**Statsautoriseret revisor
Per Kristensen**

SFAI

**SFAI GRØNLAND
STATSAUTORISEREDE REVISORER ApS**

H.J. Rinksvej 15, 3900 Nuuk | Telefon +299 582299 | info@sfai-greenland.gl

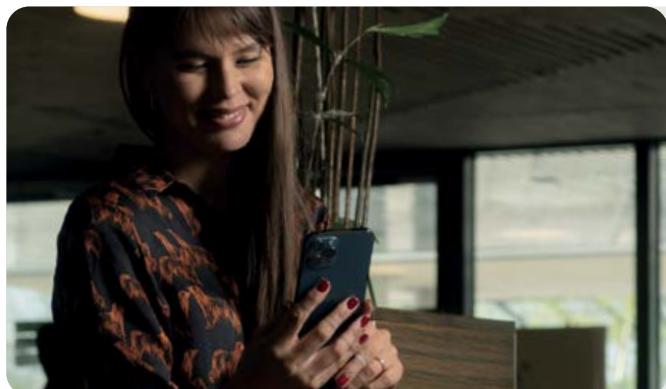
Club Timmisa

- angalanerit tamaat ilaavoq

Club Timmisa angalanerit tamaat digitalimik ingerlaqataasarpoo.

Club Timmisamut ilaasortatut Air Greenlandimut ilaallutit angalaninni paassisutissat pisa-riaqartitatit tamaasa pigissavatit. Angalanitit tamaasa takusinnaassavatit, angalanissamik nutaamik inniminniillutit, nassatanik tunniussillutit, - check-in -erlutit - allagartaq ikissutissaq takusinnaallugu, timmisartup ingerlaarneranut malinnaasinnaallutit, nutaarsiassanik atuaga-ssianillu aallersinnaallutit aammalu ilaasortatut pitsaaquterpassuit tamaasa takusinnaallugit.

Naatsumik oqaatigalugu: Angalaninni pisariaqartitatit tamaviisa – ataatsimoortillugit.

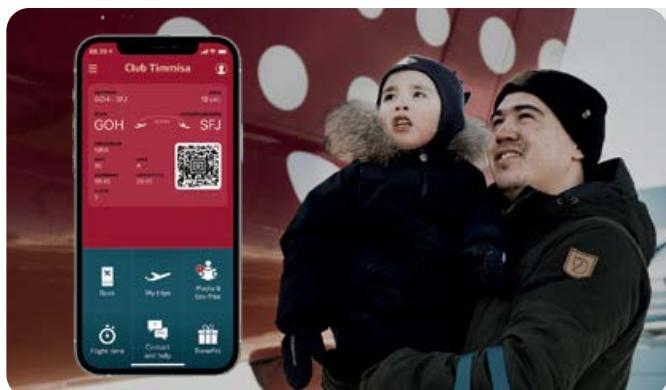
Tulliani timmisartukkut angalanissat inniminneeruk app-imullu toqqaannaq nalunaarsorlugu

Tulliani aallarnissannik pilersaareerpit? Ilaasortanut app-i atorlugu nunatsinnut, nunatsinniit nunatsin-iluuniit Air Greenlandimut ilaallutit angalanissat, sukkasuumik ajornanngitsumillu inniminneersinnaavat. Angalanissaq pisirereerukku ingerlaannaq app-imiile-riissaaq. Tassa ajornanginnerusinnaanngilaq.

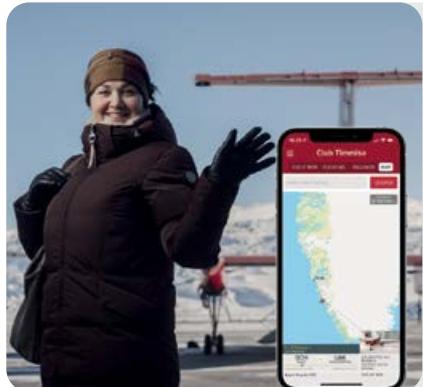
Angerlarsimaffinniit ulapputeqarnak check-in -erit

Angerlarsimaffinniit ulapputeqannguarnak online-kkut check-in -erit, mittarfimmullu apuukkuit taamaal-laat nassatatit tunniukkukkit. Ilaasortanut app-ikkut timmisartumut ilaaffissannut check in ammarpat ilisimatinneqassaatit, tassuunalu isumagiinnassavat. Ilit nammineq aammalu ilaaqtissatit check-in -issus-sinnaavatit.

Ikinissamut allagartaq App-ikkut pigisinnaanngorpat

Taskinni, sms-ini imaluunniit app-ini allani ikinissamut allagartamik ujaasisariaarputit. Club Timmisamit ilaasortatut Club Timmisap app-iatigut ikinissamut allagartaq toqqaannaq pigisinnaaalerpat. Iluarnerpaarluaana, check-in -ereernerup kingorna ikinissamut allagartaq toqqaannaq app-ikkut saqqummentarpoq.

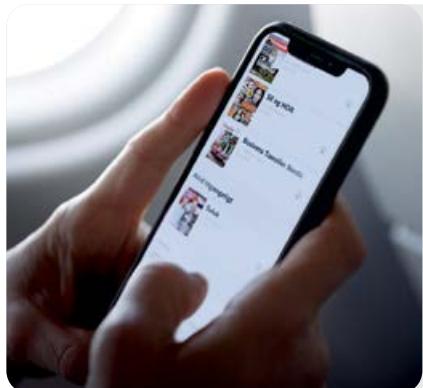

Timmisartoq ilaaffissat malittariuk, angalanerpillu nalaani allanngortoqartillugu nutarsaanerit malinnaagit

Angalanissannut killiffik paaserusuppiuk? Tamanna ajornartorsiutaanngilaq. Ilaasortanut app-i mobilinut aasimagukku, angalaninni paassisutissat ajornangitsumik malinnaavigisinjaavatit – aallartinnak, angalanippit nalaani aammalu angalareeruit.

Assersuutigalugu timmisartoq ilaaffissat malittarisinjaavat, timmisartup killiffia paasiillugu aqqutaanilu angalaninni allanngortoqassappat paassisutissat takusinnaallugit.

Ikinngutivit ilaqtuttavilluunniit mittarfimmut aassavaatsit? Taakku ilaasortanut app-ikkut timmisartoq ilaaffit malittarisinjaavat, Flightradar24-mullu atortoq malillugu timmisartup killifia malinnaavigalugu. Mitarfimmimi asulersuaq utaqqinissaq pisariaqanngilaq.

Angalaninni aliikkutassat

Angalaninni aviisit atuagassiallu assigiinngitsut atuarsinnaavatit – aamma angalanngikaluruit. Ilaasortanut app-imni atuagassiat uku ilaatigut nassaassaapput Arnanut, Billed-Bladet aamma Greenland Magazine. Aviisillu uku Sermitsiaq, BT, Børsen, Jyllands-posten allarpasvuillu.

Aviisit atuagassiallu nuannarinerusatit aallarnissannut check-in -ernissamut nal. ak. 22-t siogqullugu aasinnaavatit. Atuagassiarpullu SULUK qaqugukkulluunniit aasinnaavatit aaneqarsinnaajuarpoq – aamma angalassanngikkaluaruit.

Pitsaaqtit pitsassuit angalanissamullu allagartamik makitsineq!

Club Timmisami ilaasortatut pitsaaqtit aamma iluaqtit – allanit siullutit pissarsiassavatit. Suleqatitta ikiunnerisigut angalanerni akikilliissutit immikkut ittut pissarsiassinaanerisa saniatigullu unammisitsinerni pissanganartuni kulturikkullu aqqissuussani peqataanissamut perarfissaqarputit. Ammattaaq Club Timmisami ilaasortat tamarmik angalanissamut allagartamik kr. 3.000,- nik nalilimmik qaammatit pingasukkaarlugit makitsinermut toqqaan-naq peqataasarpuit. Imaassinnaavoq ilaqtutsiarlutit angalanissamut imaluunniit nunatsinni tikittangisavit arlaannut angalanissamut perarfissaqaleriasaartutit. Angalanippit Club Timmisa app-imut nalunaarsorneratigut, makitsissutissat pissarsiat amerlissapput.

Club Timmisa

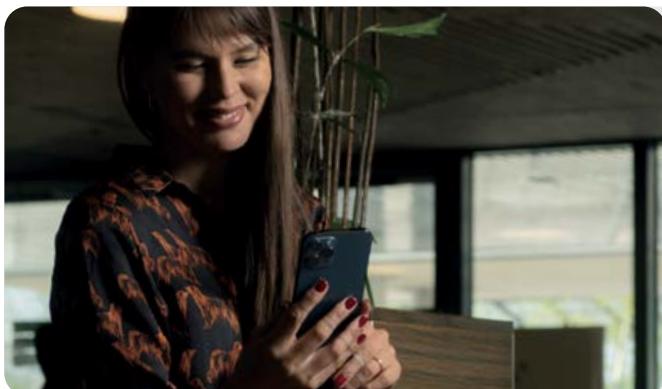
– med dig på hele din rejse

Club Timmisa er din digitale rejsepartner på hele din rejse.

Med et medlemskab i Club Timmisa har du al den information, som du har brug for på din rejse med Air Greenland.

Du kan få overblik over dine rejser, bestille en ny rejse, foretage check-in, se dit boardingkort, følge et fly, downloade medier og magasiner samt finde alle dine medlemsfordeler.

Kort sagt: Alt du behøver på din rejse – samlet ét sted.

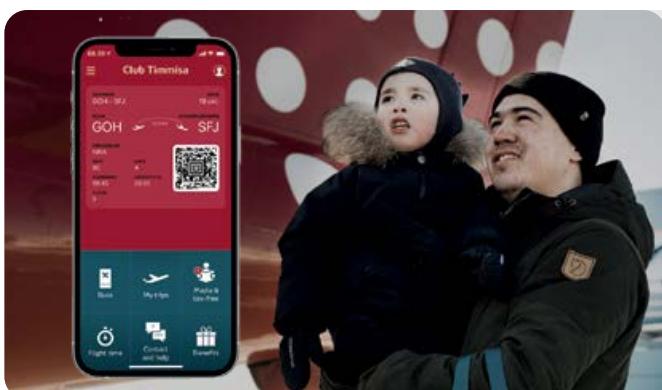
Book din næste flyrejse og registrér den direkte i appen

Har du allerede planer om din næste rejse? Med medlemsappen kan du hurtigt og enkelt bestille en ny rejse med Air Greenland, hvad enten du skal rejse til, fra eller i Grønland. Efter dit køb bliver din rejse automatisk registreret i din medlemsapp. Så bliver det ikke meget nemmere.

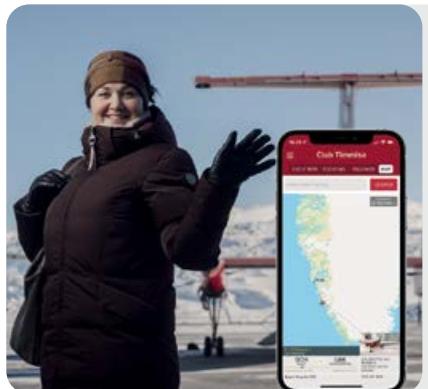
Check in hjemmefra i ro og mag

Check in online i ro og mag hjemmefra – så skal du blot aflevere din bagage, når du ankommer til lufthavnen. Direkte i din medlemsapp vil du blive informeret, når online check in for netop din flyrejse er åbnet og klar til at blive gennemført. Du kan både checke in for dig selv og dine medrejsende.

Få dit boardingkort direkte i appen

Nu er det slut med ikke at kunne finde dit boardingkort – i tasken, på sms, i en mail eller på en anden rejseapp. Nu kan du nemlig som Club Timmisa medlem få dit boardingkort direkte i Club Timmisa app'en. Og det bedste ved det hele er, at det sker helt automatisk, efter du har checket ind.

Følg dit fly og få opdateringer undervejs

Hør du brug for at tjekke status på din rejse? Intet problem.

Med medlemsappen downloadet på din mobil, har du nemt et overblik over din rejse med nyttige informationer - både før, under og efter din rejse. Du kan eksempelvis følge dit fly, tjekke flystatus og få opdateringer undervejs, hvis der sker en ændring på din rejse.

Skal du hentes i lufthavnen af venner eller familie? I medlemsappen kan dine pårørende følge lige netop dit fly og se dit flys position med vores integrerede Flightradar24-funktion. Der er ingen grund til at vente ufortrødent i lufthavnen.

Få underholdning undervejs på din rejse

Undervejs på din rejse kan du læse en lang række forskellige aviser og magasiner - også når du ikke er på farten! I medlemsappen finder du blandt andet magasiner som Arnanut, Billed-Bladet og Greenland Magazine.

Blandt aviserne finder alt fra Sermitsiaq til BT, Børsen, Jyllands-posten og mange flere.

Du kan downloade dine yndlingsaviser og magasiner hjemmefra, op til 22 timer før du checker ind på din rejse. Vores in-flight magasin, SULUK, kan altid downloades – uanset om du skal rejse eller ej.

Få eksklusive fordele og deltag i lodtrækningerne om et rejsegavekort!

Som medlem af Club Timmisa får du eksklusive medlemstilbud og fordele – før alle andre.

Med hjælp fra vores fantastiske samarbejdspartnere, har du adgang til særlige rejserabatter samt mulighed for at deltage i spændende konkurrencer og kulturelle arrangementer.

Samtidig har alle Club Timmisa-medlemmer automatisk et lod i vores store lodtrækning om et rejsegavekort på kr. 3.000 hver tredje måned. Og hvem ved, om du pludselig får mulighed for at besøge familien en ekstra gang eller se nye sider af Grønland? Du optjener flere lodder til lodtrækningen ved at registrere din rejse i Club Timmisa app'en.

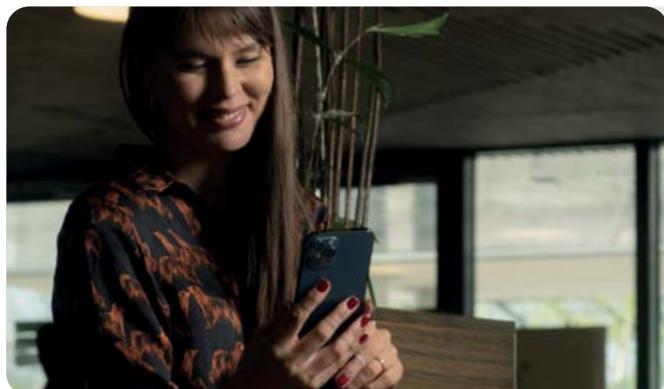
Club Timmisa

- by your side throughout your journey

Club Timmisa is your digital travel partner throughout your journey.

With a membership in Club Timmisa, you have all the information you need on your trip with Air Greenland. You can get an overview of all your travels, book a new trip, check in, see your boarding pass, follow a flight, download media and magazines and find all your membership benefits.

In short: Everything you need on your trip - all in one place.

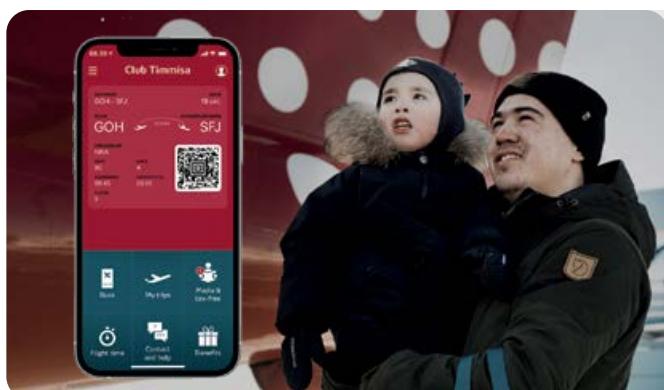
Book your next flight and register it directly in the app

Do you already have plans for your next trip? With the membership app, you can quickly and easily book a new trip with Air Greenland, whether you are traveling to, from or in Greenland. After your purchase, your trip will be automatically registered in your membership app. It's that easy!

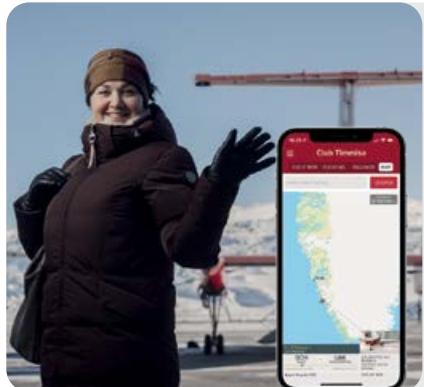
Check in from home

Check in online from home - all you have to do then is simply drop off your luggage when you arrive at the airport. Directly in your membership app, you will be informed when the online check-in for your particular flight has opened and is ready to be completed. You can check in for yourself and your fellow travelers.

Get your boarding pass directly in the app

Now it's over not being able to find your boarding pass - in your bag, on SMS, in an email or on another travel app. Now, as a Club Timmisa member, you can get your boarding pass directly in the Club Timmisa app. And the best thing about it is that it happens completely automatically after you check in.

Follow your flight and get updates along the way

Do you need to check the status of your flight? No problem.

With the membership app downloaded to your mobile, you easily have an overview of your journey with useful information - both before, during and after your journey. For example, you can follow your flight, check flight status and get updates along the way if there is a change in your flight.

Are you going to be picked up at the airport by friends or family? In the membership app, your relatives can follow your plane and see your plane's position with our integrated Flightradar24 function. There's no need to wait relentlessly at the airport, right?

Entertainment on your journey

Along the way, you can read a wide variety of newspapers and magazines - even when you're not on the go! In the membership app, you will find magazines such as Arnanut, Billed-Bladet and Greenland Magazine.

Among the newspapers you'll find everything from Sermitsiaq to BT, Børsen, Jyllands-posten and many more.

You can download your favorite newspapers and magazines from home, up to 22 hours before checking in on your trip. Our in-flight magazine, SULUK, can always be downloaded - whether you're travelling or not.

Get exclusive benefits and enter the raffle for a travel gift card!

As a member of Club Timmisa, you get exclusive membership offers and benefits - before everyone else.

With the help of our fantastic partners, you have access to special discounts as well as the opportunity to participate in exciting competitions and cultural events.

In addition, all Club Timmisa members automatically have a ticket in our big draw for a travel gift card of DKK 3,000 every three months. And who knows if you will suddenly have the opportunity to visit your family one more time or see new sides of Greenland? You earn more tickets for the draw by registering your trip in the Club Timmisa app.

INGERLAVIIT
AIR GREENLANDS
RUTEKORT
ROUTE MAP

STATION NORD

air greenland

Nammineq timmisartuutit Egen flyflåde Our Fleet

Timmisartuuteqarpugut aammalu qulimiguulinnik peqlarluta. Timissartut angisuuniik Airbus 330-800 timmisartut qulimiguullit mikisunut AS 350.

Vores flåde består af både fastvingede fly og helikoptere, fra den store Airbus 330-800 til de små AS 350 helikoptere.

Our fleet consists of fixed-wing aircrafts and helicopters – ranging from the large Airbus 330-800 to small AS 350 helicopters.

Airbus A330-800
International destinations

Number: 1
Max. no of seats: 305
Average speed km/t: 870
Max. altitude m: 13,666

Dash 8-200
Domestic destinations

Number: 8
Max no. of seats: 37
Avarage speed km/t: 537
Max. altitide m: 7,620

Airbus H155
Domestic destinations

Number: 7
Max. no of seats: 13
Average speed km/h: 277

Airbus AS350
Charter

Number: 9
Max. no of seats: 5
Average speed km/h: 234
Max. altitude m: 7,000

Kingair
Medevac

Number: 1
Max. no of seats: Medevac (8)
Average speed km/t: 480
Max. altitude m: 10,670

Airbus H225
Search and rescue

Number: 2
Max. no of seats: SAR (19)
Average speed km/h: 262
Max. altitude m: 6,095

Nioqutissat eqquusat akileraaruteqartitaaneri akitsuuteqartitsinerlu pillugit Kalaallit Nunaanni aalajangersakkat

Angalasut Kalaallit Nunaannut tikinnerminni aallalernerminnilluunniit Kangerlussuarmi, Kulusummiul nioqutissanik akitsuuteqanngitsunik pisinissaminnut periarfissaqarput.

Nioqutissanik akitsuuteqanngitsunik Kalaallit Nunaannut eqqussineq taamaallaat pisinnaavoq angalasup nunanit allaniit, taamatuttaaq Danmark-imiit aammalu

Savalimmiuniit, tikinnerminni nioqutissanik nassarneratigut pisinaterigulluunniit.

Sikaritsit	200-t
Imaluunniit Sikaavaqqat (ataatsimut annerpaamik 3 gr)	100-t
Imaluunniit Sikaat	50-t
Tupat imaluunniit Sukuluut snusilliunniit 250 gr.	250 gr.
Sikaritsinut imusivissat iml. immertariaannaat	200-t
Imigassaq kimittooq 22%-init kimittunerusoq	1 liter
Imaluunniit Imigassaq 22%-init kimikinnerusoq	2 literi
Viinni 15%-init kimikinnerusoq	2,25 literi
Immiaaqqat	2 literi
Imeruersaatit kulsyretallit <i>imaluunniit</i> imigassat koffeinallit koffeinimik literimut 149-mg.imi	2 literi
anginerusumik akullit	
Imeq	1 literi
Tipigissaatit	50 gr.
Tipigissaatit sakkukinnerit	0,25 liter
Kaffit imaluunniit tiit	4 kg
Neqi, neqinit nioqutissiat imaluunniit timmissat	5 kg
Qulaani allattorsimasut sanatigut amerissaatit pisiarineqarsinnaapput 1.000 kr-it sinnernagu nalillit.	
Sukkulaatit mamakujuillu katillugit	4 kg
Pisisussat ima ukioqalersimassapput:	
Tupanik	18-inik
Imigassanik viinninillu	18-inik

Islandimut tikinnermi

Sikaritsit 200-t imaluunniit tupat allat	250 gram
Imigassaq kimittooq 1 literi aamma viinni 1 literi, imaluunniit Imigassaq kimittooq 1,5 literi aamma immiaaqqat 6, imaluunniit	
Viinni 1 literi immiaaqqat 6 imaluunniit viinni 2,25 literi	
Nerisassat 3 kg, ISK 18.500-nik sinnernagit nalillit	
Inunnut Islandimi najugaqvissunngitsunut atuttoq: Atisat angalanermullu atortut nammineq atugassat piffissamiul Island-imiinnerup sivissussaanut nalinginnaasumik atugassatut tunissutitulluunniit naleqquttut. Tunissut ataaseq ISK 10.000 nalingat sinnerlugu akeqassanngilaq.	

Islandimi najugaqvissut: Pisiat nunani allani sanaat imaluunniit Islandimi akileraaruteqanngitsumik pisiniarfimmil pisiat ISK 65.000-nik nalillit. Pisiap atatsip nalingata ISK 32.500 sinner-simassanngila.

Pisisussat ima ukioqalersimassapput:

Tupanik	18-inik
Imigassanik viinninillu	20-inik

Grønlandske told- og afgiftsbestemmelser

Rejsende har mulighed for både ved indrejse til og udrejse fra Grønland at indkøbe afgiftsfri varer i lufthavnen i Kangerlussuaq og Kulusuk.

Afgiftsfri indførsel af varer til Grønland kan kun ske ved at den rejsende medbringer eller indkøber varerne ved indrejsen til Grønland fra udlandet, herunder Danmark og Færøerne.

Cigaretter	200 stk.
eller Cigarillos (max. 3 gram stk.)	100 stk.
eller Cigarer	50 stk.
Røgtobak, eller 250 g skrå- eller snustobak.	250 gr.
Cigarettpapir eller cigarethylstre	200 stk.
Spiritus over 22%	1 liter
eller Hedvin under 22%	2 liter
Bordvin ikke over 15%	2,25 liter
Øl	2 liter
Kulsyreholdige læskedrikke eller koffeinholdige drikkevarer med et koffeinindhold på mere end 149 mg pr. liter	2 liter
Drikkevand	1 liter
Parfume	50 gr.
Eau de toilette	0,25 liter
Kaffe eller the	4 kg
Kød, kødvarer eller fjerkræ	5 kg
Herudover kosmetik og andre hudplejeartikler til en samlet maksimal værdi af DKK 1.000.	
Chokolade og slik	4 kg i alt
Alderskrav:	
Tobak	18 år
Spiritus og vin	18 år

Ved indrejse til Island

200 cigaretter eller 250 gram andre tobaksvarer

1 liter spiritus og 1 liter vin eller

1,5 liter spiritus og 6 liter øl eller

1 liter vin og 6 liter øl eller 2,25 liter vin

3 kg af fødevarer, der ikke overstiger værdien af ISK 18.500

For borgere udenfor Island: Elementer såsom tøj og rejsegear, der er til personligt brug og fundet egnet og normalt til formålet med besøget, længden af opholdet og generelle forhold og gaver. Hver gave må ikke overstige ISK 10.000.

For beboerne i Island: Varer fremstillet i udlandet eller solgt i den toldfri butik i Island til værdien af ISK 65.000. En enkelt vares værdi må ikke overstige ISK 32.500.

Alderskrav:

Tobak	18 år
Spiritus og vin 20 år	20 år

Greenland customs and duty regulations

Travellers arriving in Greenland and departing from Greenland may purchase duty-free goods at the airports in Kangerlussuaq and Kulusuk.

Duty-free import of goods to Greenland may only take place, if the traveller brings or purchases the goods when arriving in Greenland from abroad, including Denmark and the Faroe Islands.

Cigarettes	200 pcs.
or Cigarillos (max. 3 grams a piece)	100 pcs.
or Cigars	50 pcs.
Rolling tobacco or 250 g screw or snuff	250 grams
Cigarette papers	200 pcs.
Spirits above 22%	1 litre
or Dessert wine below 22%	2 litres
Table wine below 15%	2.25 litres
Beer	2 litres
Soft drinks (sodas)	2 litres
or Carbonated beverages or other beverages	
contents of caffeine more than 149 mg per. liter	
Drink water	1 litres
Perfume	50 grams
Eau de toilette	0.25 litres
Coffee or tea	4 kilo
Meat, meat products or poultry	5 kilo

In addition cosmetics and other toiletries for a total maximum of DKK 1,000.

Chocolate and candy	4 kilos total
---------------------	---------------

Age limits:

Tobacco	18 years
Spirits and wine	18 years

Entering Iceland

200 cigarettes or 250 grams of other tobacco products

1 litre of spirits and 1 litre of wine or

1.5 litres of spirits and 6 litres of beer or

1 litre of wine and 6 litres of beer or 2.25 litres of wine

3 kg of food, not exceeding the value of ISK 18,500

For residents outside Iceland: Items such as clothing and travel gear that are for personal use and considered suitable and normal for the purpose of the visit, length of stay and general circumstances and gifts, however, each gift may not exceed ISK 10,000.

For residents of Iceland: Articles obtained abroad or in the duty free shop in Iceland to the value of ISK 65,000. A single item may not exceed ISK 32,500.

Age limits:

Tobacco	18 years
Spirits and wine	20 years

Ingerlaartilluni siunnersuutit pitsaasut

Imerluarnissat eqqaamajuk

Pisariaqarluinnarpooq ingerlaarnermi sapinngisamik imerluarnissat. (Uku quinartut pinnagit: imigassaq aalakoornartulik, kaffi tiilu). Ingerlaarnermi arlaleriarluta imermik juice-milluunniit piumasunut neqeroortarpugut – periarfissarlutamanna atorluaqquarput timivit imermik amigaateqalingginnissaaq ulakkeerniarlugu.

Aalalaarnissat eqqaamajuk

Ingerlaarnermi timip nukiisa sukaqattaarnissaat, nissut taliillu peqeqattaarnissaat tasitsaalartarnissarlut pisariaqarpoq – soorlu akunnermut ataasiarluni minutini tallimani. Ajornanngippat nikuilaarlutit issiavait akornisigut uteqattaalaarsinnaavutit. Ilaasulli allat sulisullu ajoqusersorneaveersaarlugit.

Iluaalliorpit?

Ingerlaarnermi iluaalliulissagaluaruit ingerlaannaq timmisartumi sulisut saaffigissavatit, taakkumi sapinngisartik tamaat atorlugu ilaasutta qasuersimalutik peqqillutilu ornitaminnut apuunnissaat isumagisussavaat.

Imigassat

Isumannaallisaanermik pissuteqartumik sulisugut pisinnaatitaapput pisariaqartillugu imigassallerminni inummumtataatsimut marluinnarnik sassaallisarnissamut. Imigassat aalakoornartullit nammineq nassatat timmisartuutitsinneeqqusaangillat.

Sigaritsit elektroniskiusut

Timmisartornerup nalaani Air Greenland sigaritsnik elektroniskiusunik atueqqusinngilaq. Sigaritsilli elektroniskiusut piviusorpaluttuuppulli aalarlutik sigaritsivinnullu paarlatoornejarsinnaallutik, isumaqartoqalerluni timmisartumi puortartoqarsinnaasoq.

Gode råd undervejs

Husk at drikke væske

Det er vigtigt, at du indtager en rigelig mængde væske undervejs (alkohol, kaffe og te tæller ikke med, da disse er vanddrivende). Vi tilbyder vand og juice flere gange undervejs – tag endelig imod vores tilbud, som vil være med til at holde din væskebalance i orden.

Husk at røre dig

Det er en god idé at lave små spænde-, bøje og strækøvelser med arme og ben undervejs – gerne i fem minutter hver time. Hvis det er muligt, så rejs dig op og gå evt. lidt frem og tilbage i mellemgangen. Men vis venligst hensyn til de øvrige passagerer og personalet.

Utilpas?

Hvis du føler dig det mindste utilpas undervejs, så kontakt venligst vores kabinepersonale med det samme – de vil gøre alt for, at alle vores passagerer ankommer friske og veloplagte til deres bestemmelsessted.

Alkohol

Af sikkerhedsmæssige årsager er vort personale autoriseret til i visse tilfælde at begrænse serving af alkoholiske drikke til to genstande pr. person. Det er endvidere ikke tilladt at drikke medbragte alkoholiske drikke ombord på vores fly.

Elektroniske cigaretter

Air Greenland tillader ikke brug af elektroniske cigaretter ombord. Elektroniske cigaretter ser realistiske ud og afgiver dampe, som nemt kan forveksles med cigaretrøg og derfor tolkes, som at rygning ombord er tilladt.

Good Advice When Flying

Remember to drink plenty of fluids

It is important to drink plenty of fluids when flying (alcohol, coffee and tea don't count, as these are diuretic.) Please take advantage of the repeated offers of water and juice during the flight, as this will help prevent dehydration.

Remember to move and stretch

It is a good idea to spend five minutes bending and stretching your arms and legs, and increase circulation in your feet by moving your toes up and down. If possible, get up and walk up and down the aisle. But please show consideration to your fellow passengers and the cabin attendants.

Not feeling well?

If you feel unwell in any way, please contact our cabin personnel at once. Our cabin attendants will do their best to ensure that all our passengers arrive at their destination in good shape.

Alcohol

Please note that crew members are authorised to limit alcoholic drinks to two per person due to safety on board. It is prohibited to consume your own duty free alcoholic beverages on board our flights.

Electronic Cigarettes

Air Greenland does not permit the use of electronic cigarettes onboard. Electronic cigarettes are realistic looking substitute cigarettes, which looks like smoke. They are not a safety hazard, but their use on board is not allowed, as they may give anyone, who is not familiar with them, the perception that smoking is permitted.

galleri
roar christiansen
ART OF GREENLAND

Tlf +299 32 13 93 . Mobil +299 48 26 93 . Tuapannnguit 8 . Box 348
3900 Nuuk . e-mail: roarc.gl@gmail.com

Nunatsinni kusanartulianik
qinigassaqnerpaavugut.
Takuss!

The country's largest and
most beautiful selection of
Greenlandic handicraft.
Do drop in!

ANORI ART
GREENLANDIC ART, HANDCRAFT AND FUR

Indaleeqqap Aqqutaa 14 · P.O.Box 890 - 3900 Nuuk · Greenland
Tlf./Fax: 32 78 74 · anoriart@gmail.com
Open Monday to Friday from 10-17.30 & Saturday 11-14
OPEN 7 DAYS A WEEK IN NUUK CENTER

OISAKSEN

Torrak Fashion
Midda Middap
Kangerlussuaq Airport Shop
Navarana

I G i s a k s e n _ d e s i g n   F B i s a k s e n d s g n   I s a k s e n d e s i g n . c o m

**Bliv Professionel Coach
og Stresscoach**

Nuuk og Aarhus

Få effektive værktøjer til at coache professionelt

- Opnå personlig power og faglig udvikling
- Lær at kommunikere effektivt
- Styrk din motivation og din handlekraft
- Motiver andre til at tage ansvar
- Bryd uhensigtsmæssige vaner og mønstre
- Sæt fokus på vigtige fremtidige mål og nå dem
- Reducer og håndter stress hos dig selv og andre
- Få værktøjer til at ændre stressmønstre
- Bliv tilfreds med din egen indsats
- Genfind og styrk ressourcer og potentialer
- Lær at handle ud fra dine værdier

Jytte Dalgaard
Coach Focus

Uddannelsesstart:

Nuuk:	12.03.24
	03.09.24
Aarhus:	23.09.24
	06.01.25

Bestil materiale / tilmeld dig

tlf. 26817500 • mail@coachfocus.dk

Arctic House – lavenerghuse i træ tilpasset det grønlandske klima

Fritids- og helårshuse med sjæl, stil og charme
i sunde og bæredygtige materialer

Mere end 70 års erfaring er jeres tryghed og garanti
[Byg dit individuelle og fremtidssikrede Arctic House](#)
Se fotos og bestil inspirationskatalog på hjemmesiden

Christian Panbo A/S
Egelund 5, DK-6200 Aabenraa
Tlf. +45 7462 6674
www.christianpanbo.gl

**CHRISTIAN
PANBO
TRÆHUSE**

Follow Dooit Design
on Facebook

Unique Glass Art Crafts & Paintings

Open studio

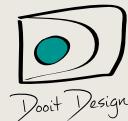
— experience how
I create my glass art

Dooit Design

Imaneq 27, Nuuk
(in the mainstreet)
② +299 58 31 09

Opening hours
Mon, Wed-Fri: 1 - 5 pm
Sat: 11 am - 2 pm

JOB SERMITSIAQ · AG

Nunatsinni sulisussarsiornermi
nittartakkat atorneqarnerpaataat:

Normu 1·iumigut

Grenlands populæreste jobsite:
Vi er nummer 1

TV, radio, internet & streaming

Kanal-it aamma internet ilinnut iluارت توqqakkit.
Inniminniigut imal.sianerit
Vælg selv kanaler og internet til dit behov.
Bestil online eller ring til os

[Nanoqmedia.gl / 32 19 11](http://Nanoqmedia.gl)

GREENLAND
EXPLORER

A Nuuk based tour company
that offers you one of the best
ways to experience Greenland

Greenland Explorer Aps

+299 553187 • Email: taatsi@greenlandexplorer.gl

O.S. Electronic ApS

Pukuffik 1D · Postboks 134 · 3905 Nuussuaq
e-mail: service@os.gl
Telefon: +299 323536 · Fax: +299 322779

www.os.gl

Buketter & Planter

I BYENS BLOMSTERBUTIK I NC

Mangler du
en gave?

VI HAR:
Blomster
Vin &
Chokolade

iq NAASUT

Nuuk Center · Tlf. 321676

Immikkut siunnersorneqarneq – illit piffissaqarnerit aallaavigalugu

Personlig rådgivning
– når det passer dig

Ataatsimeeqatigiumalluta inniminniigit

- Nuummi ornigulluni
ataatsimiigarneq,
sineriammiluunniit arlaannut
tikeraarnitta nalaani
- Telefonikkut
- Video atorlugu ataatsimiinneq

Book et møde med os

- I Nuuk eller til et af
vores kystbesøg
- Telefonmøde
- Videomøde